

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií Brno

**VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE
SE ZAMĚŘENÍM
NA ORGANIZOVANÝ SPORT
V BYSTRICI NAD PERNŠTEJNEM**

(Diplomová práce)

Josef Vojta

Březen 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem magisterskou práci na téma Volný čas dětí a mládeže se zaměřením na organizovaný sport v Bystřici nad Pernštejnem zpracoval samostatně a použil jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této diplomové práce. Elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné.

V Bystřici nad Pernštejnem den 25. 3. 2012

Josef Vojta

Poděkování

Děkuji Mgr. Petru Sýkorovi Ph. D. za jeho moudrost, laskavost a obdivuhodnou energii podporovat vše, v čem vidí smysl. Dále bych chtěl poděkovat Ing. Blance Svobodové za pomoc při realizaci výzkumu, ředitelům škol, gymnázia a všem účastníkům výzkumu.

Děkuji své manželce za její podporu, toleranci a vytrvalou snahu, s jakou stále dokáže vytvářet domov.

A také děkuji mnoha dalším, kteří mě v životě provází a inspirují.

OBSAH

Úvod	6
1. Charakteristika a funkce volného času	8
1.1 Vymezení pojmu volný čas	8
1.2 Funkce volného času	10
1.3 Způsob trávení volného času	12
1.4 Role volného času ve výchovném procesu	14
2. Historie, současnost a budoucnost využití volného času v Bystřici nad Pernštejnem .	17
2.1 Charakteristika města	17
2.1.1 Historie města	17
2.1.2 Současnost města	19
2.1.3 Věková a vzdělanostní struktura města	19
2.1.4 Školství ve městě	20
2.2 Tělovýchovné organizace ve městě	22
2.2.1. Historie tělovýchovy ve městě	22
2.2.2 Historie bystřického fotbalu	23
2.2.3 Největší sportovní organizace ve městě	27
2.3. Organizace zabývající se volným časem mládeže ve městě	29
2.4. Centrum volného času	30
2.4.1 Popis projektu	30
2.4.2 Prostorové potřeby	31
2.4.3 Finanční toky z provozu Sokolovny a spotřeby energií	33
2.4.4 Nově navrhované prostorové uspořádání Sokolovny	33
2.4.5. Předpokládané náklady na provoz	34
2.4.6 Podmínky dohody převodu Sokolovny mezi městem a TJ Sokol	35
3. Podpora organizovaného sportu	36
3.1. Podpora sportu ze strany státu	36
3.2. Forma podpory sportu ve městě	39
3.3 Sportoviště ve městě a jejich využití	41
3.4. Přehled sportů, které hrají dlouhodobé soutěže mládeže nebo se pravidelně účastní turnajů	43
3.5. Srovnání podpory sportu se Slovenskou republikou	44
3.5.1 Podpora sportu ze strany Slovenské republiky	44

3.5.2. Forma podpory sportu v partnerském městě Vranov nad Toplou v SR	45
3.5.3 Střediska zájmové činnosti	46
3.5.4 Výhody podpory sportu ve Slovenské republice oproti České republice	47
4. Trenéři mládeže	49
4.1 Současný stav trenérů mládeže	49
4.2 Motivace a pohnutky trenérů k trénování mládeže	50
4.3 Návrh na motivaci a odměňování trenérů	53
4.3.1 Základní myšlenka	53
4.3.2 Grant odměňování trenérů mládeže	54
5. Způsob trávení volného času u dětí 9. třídy ZŠ v Bystřici nad Pernštejnem	57
5.1 Metodologická východiska	57
5.2 Analýza výsledků dotazníkového šetření	58
6. Vliv aktivního sportu v dětství na využití volného času v dospělosti	68
6.1 Metodologická východiska	68
6.2 Analýza výsledků dotazníkového šetření u členů fotbalové přípravy z let 1997 a 1998. 69	
Diskuse a doporučení	76
Závěr	78
Resumé	80
Anotace a klíčová slova	82
Použitá literatura	84
Přílohy	87

ÚVOD

Před několika staletími představovalo „prožívání volného času“ pro tehdejší obyvatele nesmyslné spojení, jejíž význam neznali. V této době totiž žil člověk pouze prací a volný čas pro něj znamenal pouze okamžiky vytouženého odpočinku.

Trávení volného času se dynamicky mění s rozvojem a vývojem společnosti. Mládež má v současné době relativně hodně volného času, ale velmi často si nahrazuje reálný svět mediální a virtuální realitou a přesouvá se do kyberprostoru. Smysluplné využívání volného prostoru výrazně přispívá ke zdravému tělesnému a duševnímu vývoji člověka a zároveň eliminuje patologické jevy, které mohou být příčinou právě neefektivně využitého volného času. Otázkou je, zda-li mládež opravdu disponuje dostatkem volného času, nebo je naopak pravdou, že dnešní hektický styl a uspěchaná moderní doba připravuje mládež o volný čas, o možnost seberealizace, o možnost relaxovat, číst nebo sportovat. Na děti a mládež jsou stále více kladeny vysoké nároky a to jak studijní či pracovní, v jehož důsledku nejsou schopni žít ve svém volném čase svůj život.

Děti se v současné době často neumí samostatně zaujmout hrou, nejsou schopny se domluvit na nějaké společné aktivitě a jít si společně hrát „za dům“. Z tohoto důvodu nabývá na hodnotě „organizované“ trávení volného času mládeže v různých kroužcích či sportovních oddílech. Právě v těchto organizacích je nutné vedení, které ve většině případů vykonává tuto činnost ve svém volném čase. Právě nedostatek vedoucích pro zájmové a sportovní činnosti mládeže je určitým problémem České republiky v současnosti.

Cílem diplomové práce je zmapovat, co a jak ovlivňuje volný čas žáku devátých tříd a dospělých, kteří se v dětství věnovali aktivně sportu. Dalším cílem je zjištění okolností, které motivují k aktivní trenérské práci. Práce se skládá ze dvou částí teoretické a empirické. V teoretické části jsem se zaměřil na čtyři hlavní ukazatele: volný čas, sport a volný čas mládeže ve městě Bystřice nad Pernštejnem, podpora organizovaného sportu a srovnání podpory organizovaného sportu se Slovenskou republikou. Empirická část práce je zaměřena na tři cíle: pohnutky, motivace a vliv sportování v mládí na současnou volnočasovou aktivitu, kterou je trénování mládeže, zmapování využití volného času mládeže zejména ve vztahu k volnočasovým organizacím a nakonec vliv sportování v dětství na sportovní aktivity v dospělosti. V empirické části bylo využito dvou výzkumných metod a to polostrukturovaného rozhovoru a dotazníkového šetření.

Praktickým vyústěním této práce jsou tedy návrhy na posílení aktivity jedinců, zabývajících se volným časem mládeže, směřující k posílení dobrovolnictví v těchto funkcích a rozvoji zájmu o trenérskou popř. jinou volnočasovou vedoucovskou činnost a to ve formě návrhu grantu na odměňování trenérů mládeže, které je široce využitelné i celorepublikovém měřítku. Sekundárně budeme sledovat, jaký vliv zanechal organizovaný sport u jedinců, kteří se mu věnovali ve věku od deseti let, na jejich již dospělé využití volného času a také zájem mládeže o organizované aktivity v kontextu s jejich nabídkou ve městě a sportovně volnočasovou infrastrukturou ve městě. Terciálním a v této práci spíše okrajovým výstupem je konkrétní návrh na využití browfield, tedy nevyužívané a zchátralé nemovitosti pro umístění volnočasových organizací v rámci města. Tento návrh postupu může opět být široce využitelným.

1. Charakteristika a funkce volného času

1.1. Vymezení pojmu volný čas

„Lidé jsou zvyklí vnímat a hodnotit události ve společenském dění, ale i své vlastní aktivity, své zážitky a svůj život téměř vždy ve spojitosti s časem, v určitém časovém horizontu. Času lidé podřizují své konání, dokonce mnozí žijí pod neustálým časovým tlakem, mají pocit časového stresu. Mnohdy namísto, aby ovládali svůj čas, čas ovládá je.“ (Hanuš, 1994)

Vymezení pojmu volný čas je vhodné uvést s tím, že volný čas můžeme považovat za produkt společnosti. Množství volného času svědčí o úrovni dané společnosti. Volný čas se tak určitým způsobem stal bohatstvím společnosti. Známkou volného času je tedy liská svoboda, v níž člověk může být sám sebou, ve svobodně zvolených aktivitách se seberealizovat a v ideálním případě sám sebe rozvíjet. (Kraus, Sýkora, 2009)

Terminologie volného času se rychle proměňovala a to zejména ve druhé polovině dvacátého století. Od poloviny šedesátých let docházelo k poznání, jak významnou oblastí života se stává volný čas. V evropských zemích vznikaly podmínky pro jeho rozšiřování, kdy docházelo ke zkracování pracovní doby, byl zaveden pětidenní pracovní i školní týden a zároveň rozpočet škol a jejich účast na aktivitách ve volném čase.

Současných definicí volného času je mnoho. Hofbauer uvádí: „Volný čas je čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazku, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život“ (Hofbauer, 2004). Slepíčková definuje volný čas podobně: „Volný čas lze v souhrnu definovat jako dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí věnuje vybraným činnostem. Tyto činnosti ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení a nejsou zdrojem trvalých obav či pocitů úzkosti“ (Slepíčková, 2005). Vážanský a Smékal (1995) dělí přístup k definování volného času do dvou směrů: Negativní vymezení – volný čas je chápán jako doba, která zbývá po pracovních a studijních povinnostech, úkolech v domácnosti a po uspokojení biologických potřeb. Pozitivní vymezení – volný čas je vymezen jako časový prostor, který má jedinec k dispozici k volnému, svobodnému nakládání.

Na další důležitý aspekt volného času upozorňuje Pávková et al. (2002), která uvádí, že ve volném čase „si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášení nám pocit uspokojení a uvolnění.“

Hodaň (in:Čurdová, 2002) za volný čas považuje ten, v němž člověk činní to, co může sám svobodně zahájit, kdykoliv přerušit a není na této činnosti nijak ekonomicky zainteresovaný. Bakalář (1978) uvádí: „Mnoho činností člověka ve volném čase má společenský význam a dosah, člověk je koná ve skupinách, organizacích s povědomím nějakých sociálních vazeb. A nejen to. Při mnoha činnostech člověk překračuje sám sebe, svou aktivitou vytváří a spoluvytváří hodnoty a zároveň celá sociální sféra také významně jeho činnost podmiňuje.“

„Volný čas jedinců a v úhrnu volný čas společnosti, představuje duchovní bohatství společnosti a její významnou systémovou charakteristiku. Volný čas ve svém rozsahu a obsahu je systémově provázán s daným typem společnosti, kterému odpovídají určité hodnoty, instituce vzorce chování a sociální mechanismy spojené s naplňováním volného času.“ (Sak, 2000)

Dumazedier (1964) volný čas chápe jako „souhrn činností, které může člověk provozovat s plnou libovůlí, buď pro odpočinek nebo pobavení, či pro rozvoj svých znalostí nebo nezištné školení, pro svou dobrovolnou účast na společenských záležitostech nebo svobodnou tvůrčí činností poté, když se uvolnil ze závazků pracovních, rodinných i společenských.“ Rozlišuje tři sféry nebo složky volného času:

- složku relaxační (odpočinek a částečně i rekreaci),
- složku zábavy,
- složku vzdělávací a sebevzdělávací ve které jednotlivec sám nebo ve skupině nezištně z vlastního zájmu rozvíjí své schopnosti, vědomosti a dovednosti.

Dle Spousty (1996) je volný čas veškerá mimopracovní doba (mimostudijní) oproštěna od času vázaného (doprava do práce, školy) a od základních biologických a společenských potřeb (spánek, jídlo, hygiena, práce pro domácnost, rodinu)

V Pedagogickém slovníku (Průcha, 2003) najdeme pod heslem volný čas: „Čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku).“

Kraus (1990) k problematice volného času uvádí, že chápeme-li volný čas jako čas, se kterým nakládáme svobodně, kdy volně z vlastní vůle rozhodujeme o činnostech, pak nemusí jednoznačně souviset s celkovou tendencí zkracování pracovní doby. Jde totiž o relaci takto chápaného volného času a všech ostatních aktivit v čase mimopracovním. Odvisí to od

konkrétní životní situace, prostředí, v němž člověk žije, kromě služeb apod. Tyto souvislosti nejméně poznamenávají kategorii mládeže, a to především ve věku do dvaceti let.

Kraus (2004) uvádí k vymezení volného času: „Volný čas chápeme jako souhrn činností, jež může člověk provozovat s plnou libovůlí – buď aby si odpočinul, či aby se pobavil, nebo rozvinul své znalosti, svou dobrovolnou společenskou účast nebo svou svobodnou tvůrčí schopnost poté, když se uvolnil od svých závazků pracovních, rodinných a společenských.“

Veselá dělí (2006) čas do tří hlavních částí:

- produkční čas – čas sloužící k zajištění základních životních potřeb,
- reprodukční čas – čas potřebný k reprodukci a regeneraci sil (spánek, stravování, péče o tělo).

Dále volný čas a jeho využití dělí se na:

- zbytek dne,
- dvoudenní víkend a svátky,
- placená dovolená,
- volný čas v důchodu,
- volný čas v nezaměstnanosti.

Volný čas je dle Duffkové (2008) časovou dimenzí každodenního života člověka, ve které má jedinec možnost volby činností nezávisle na společenských nebo jiných povinnostech a na rozdíl od jiných časových úseků v něm může uplatňovat svoje svobodná rozhodnutí na základě svých potřeb a zájmů. Duffková také dělí veškerý čas, který má jedinec k dispozici, na čas pracovní, trávený pracovními povinnostmi, vázaný a volný. Čas vázaný a volný je podmnožinou času mimopracovního. Čas vázaný je spjat s vykonáváním běžných každodenních činností, jako je péče o rodinu, chod domácnosti, ale také zachování biologického rytmu, spánku, stravování se. A čas, který tzv. zbývá, je časem volným, který člověk naplňuje bez ohledu na plnění rodinných, pracovních či jiných závazků.

1.2 Funkce volného času

Základní funkce volného času vzhledem ke kvalitě života uvádí Vážanský a Smékal (1995):

- Kompenzace, kdy své neúspěchy a nezdary v práci můžeme vykompenzovat ve volném čase, kdy děláme to, co umíme, co nám jde a co nás baví.
- Komunikace, kdy se v rámci volného času učíme komunikovat s lidmi na různých úrovních a to zejména v rámci svých rodin a domovů.

- Regenerace, kdy v průběhu volného času by mělo docházet k obnovení psychických a fyzických sil. Své síly v podobě spánku a odpočinku obnovujeme denně.
- Rekrece. Tento termín je odvozen od latinského rekreo – znovu zrození, znovu tvořím. Znamená to, že v průběhu volného času dojde k zotavení a uvolnění.
- Kontemplace. Templum je chrám, zvnitřnění, rozjímání, zastavení se v tichu. Jde o ztišení, uzavření se v sobě a zároveň otevření se světu.
- Vzdělání a poznávání nového je získávání nových znalostí a poznatků, poznávání života lidí a poznávání nových míst, historie i současnosti.
- Kultivace. Je myšleno zdokonalování sebe sama na základě nových prožitků a zážitků a vědomostí, znalostí a zkušeností.

Opachovowski (1977) uvádí sedm funkcí volného času:

- Volný čas jako rekreace (zotavení).
- Volný čas jako kompenzace (vyrovnání toho, co se v ostatním životě nedostává či nedaří).
- Volný čas jako katarze (osvobození a odreagování od potlačených emocí a napětí).
- Volný čas jako ventil (ventil k uvolnění přebytečné energie).
- Volný čas jako konzum (prostředek k užívání věcí a produktů).
- Volný čas jako kontrast (protiklad vůči práci).
- Volný čas jako doba podobná práci (kongruenční teorie).

Dle Čápa a Mareše (2007) volný čas slouží obnově pracovní schopnosti, překonání únavy a vyvážení jednostrannosti zaměstnání. A nejenom to, plní také další funkce ve vývoji osobnosti:

1. uspokojuje širokou škálu potřeb – kupříkladu potřebu poznávání či komunikace,
2. dává příležitost k formování vědomostí, dovedností, schopností a mnoha vlastností,
3. slouží k poznání různých druhů činností a oblastí života, což může mladému člověku napomoci při pozdějším výběru povolání,
4. učí jedince využívat volný čas i pro další období života.

Podle Krause (2004) plní volný čas tři základní funkce, a to funkci odpočinkovou (relaxační, regenerační), zábavní (kompenzační) a kultivační (rozvoj osobnosti).

Slepičková (2005) uvádí, že volný čas plní řadu úkolů či funkcí, které lze rozdělit zhruba do tří skupin. Jedná se o úlohu instrumentální, humanizační a zábavnou.

Dle Pávkové et al. (2008) humanizační funkce volného času zahrnuje především výchovné, vzdělávací a socializační možnosti. Při vhodném pedagogickém působení poskytuje volný čas prostor pro rozvoj všech stránek osobnosti, tělesných a duševních vlastností i sociálních vztahů. Aby bylo dosahováno pozitivních výsledků v této oblasti, mělo by pedagogické

ovlivňování volného času podporovat aktivitu dětí a mládeže, jejich spontánnost, seberealizaci, uspokojovat potřeby nových dojmů, sociálních kontaktů, kladné citové odezvy a poskytovat pocit bezpečí a jistoty.

Volný čas poskytuje prostor pro oproštění se od povinností a problémů každodenního života, lidé se mohou věnovat osobním zájmům a zálibám. Naplnění osobních přání a potřeb navozuje příjemné prožitky a tím i pocity uspokojení. Právě radost, prožitek a zábava představují jedny z nosných znaků volného času. Tato funkce se úzce váže k psychologickým a sociálně-psychologickým aspektům volného času (Slepičková, 2005).

1.3 Způsob trávení volného času

Věk hraje významnou roli v přerozdělení volného času v průběhu celého dne a také v jeho náplni. Například předškolní dítě, které ještě nemá pevně stanovený denní harmonogram a nerozlišuje činnosti jako hra a práce, se řídí především cyklem bdění a spánku. Oproti tomu dítě školní již vnímá „pracovní týden“ a zpravidla se těší na volný čas o víkendu a prázdninách. (Spoustka, 1994)

Na trávení volného času a tedy kvalitu života má velký vliv finanční zabezpečení. V Maslowově schématu se setkáváme s vlivem peněz na kvalitu života. Vliv peněz je nejsilnější při zajišťování biologických funkcí a potřeby bezpečí a jistoty. Seberealizace se odvíjí od osobních dispozic, peníze jsou pouze prostředkem k rozvoji a prožitek krásna a dokonalosti je již penězi ovlivněn minimálně (Vaďurová, Mühlpachr, 2005).

Trávení volného času se neustále mění, zejména ve spojitosti s technologickým vývojem a nástupem nových médií. U starší generace ovlivňuje trávení volného času jako hlavní médium televize. Současná mládež ve volném čase využívá informační a komunikační technologie – počítač, internet či mobilní telefon. Využíváním těchto technologií dochází k výrazné změně komunikace a vnímání, média zásadně formují mládež, proměňují celý její život. Do aktivit ve volném čase tedy snadno pronikají vlivy a důsledky vývoje společnosti. Dochází k digitalizaci jejich životního stylu a způsobu života. Dále se rozšiřuje užívání alkoholu a cigaret, ale také drog. Marihuana je v některých společnostech součástí životního stylu. Některé způsoby trávení volného času jsou spojeny s rizikem výskytu nežádoucích jevů, kterými jsou chronické sledování televize a počítačových her, mládež bloudící po ulicích a restauracích a ubíjející nudu, nebo aktivity řešené pomocí násilí, kriminality, drog a alkoholu.

V trávení volného času mládeže hraje hlavní roli rodina. „Rodina jako primární sociální skupina je pro rozhodující většinu dětí a mladých lidí také prvotním prostředím volnočasového života a výchovy, zásadně se podílejí na formování jejich osobnosti. Rodina vytváří hmotné podmínky a sociální ochranu, začíná s výchovou a vzděláním, rozvíjí mezilidské vztahy a klade základy hodnotové orientace.“ (Hofbauer, 2004). Dítě napodobuje rodiče, jejich životní styl a přejímá jejich hodnoty a s přibývajícím časem si utváří vlastní hodnotovou orientaci. Samozřejmě to neznámá, že dítě přebírá veškeré hodnoty svých rodičů, ale je ovlivněno rodinným prostředím a možnostmi, které rodiče dětem vytváří. Pokud se tedy rodiče věnují různým činnostem ve volném čase, tak i děti mají více příležitostí osvojit si různé dovednosti a zjistit, která aktivita se jim líbí. Jestliže rodiče tráví svůj volný čas pasivně, má dítě málo podnětů, aby zjistilo, kterým činnostem by se chtělo ve volném čase věnovat.

Rodiny mají možnost volit z velkého množství aktivit. Mnoho rodin aktivně využívá tyto možnosti a snaží se volný čas dítěte plnohodnotně vyplnit. V současné době důležitou roli hraje i ekonomické zabezpečení rodiny, které poskytuje možnost provozování určitých aktivit, zaplatit členský příspěvek nebo vstupné. Mnoho rodin musí tedy řešit existenční zabezpečení rodiny a až potom se rozhodnout, co se zbylými penězi, pokud nějaké jsou. Důležitější je ovšem skutečnost, která je podstatná nejen pro rodiny na hranici existenčního minima, a to čas strávený rodiči s dítětem. Stává se stále častěji, že rodiče kvůli snaze zajistit dostatečné příjmy pracují přes čas a nevěnují se tedy dětem. „Rodina rozvíjí individuální předpoklady dětí a podporuje jejich kontakty s dalšími prostředními, bere v úvahu jejich volnočasové potřeby i zájmy a otevírá se pozitivním vnějším podnětům. Životní styl rodiny jako přirozený stimulant i regulátor umožňuje tyto vlivy třídít, pozitivní využívat a nežádoucí eliminovat.“ (Hofbauer, 2004).

Nejen rodina, ale také škola a zařízení volného času mimo školu, různé zájmové kroužky se podílejí na volnočasové aktivitě dětí mládeže. Škola se snaží pomoci svým žákům v poznávání světa, v získávání důležitých znalostí z různých oblastí a připravit je co nejlépe na život ve společnosti. V českých podmínkách převládá stále konzervativnější a systematizovaný přístup, jež se projevuje spíše v pasivním přijímání vědomostí žáky. (Hofbauer, 2004).

Velmi silným sociálním vlivem, který v dnešní době významným rozsahem ovlivňuje volný čas, je působení hromadných sdělovacích prostředků. Život člověka je každodenně spojen s masovými komunikačními prostředky, staly se nedílnou součástí naší každodenní zkušenosti, vstupují do utváření názoru na svět kolem nás, tedy i na sféru volného času. Plní

funkci předávání důležitých informací, jejich přenos se díky nim neustále zrychluje a informace se tak stávají dostupnějšími pro stále větší část populace. V tom jistě plní svoji kladnou a nezastupitelnou roli. Avšak na druhé straně jsou současná média rovněž terčem kritiky řady odborníků za šíření povrchní zábavy, která ve svém důsledku vede k názorové manipulaci a přispívá rovněž k pasivnímu přijímání kulturních obsahů. Právě tímto způsobem mohou následně negativně vstupovat i do volného času jednotlivce. (Sekot, 2003)

Všechny sdělovací prostředky mohou na děti působit výchovně. Mohou je vzdělávat, předávat jim morální a společenské zásady, avšak zároveň už mnohé výzkumy prokázaly jejich nežádoucí činnost, například propagaci násilí a šíření pornografie, pasivní trávení volného času, vytváření závislosti apod. Proto je potřeba, aby rodina a učitelé dětem pomáhali orientovat se v ohromném množství informací a spolu s nimi koordinovali jejich vztah k médiím. Děti potřebují tzv. rodinou mediální výchovu, jelikož nejsou dostatečně schopni posoudit do jaké míry jsou informace poskytované médiem reálné. „Celkově by rodinná mediální výchova měla směřovat k ustavení pozitivních mediálních návyků dítěte a zvyšování jeho mediální gramotnosti. Přitom bývají její cíle formulovány jednak negativně – ve smyslu zamezení nežádoucím účinkům mediální konzumace, jednak pozitivně ve smyslu maximalizace užitku, který mohou média dítěti přinášet.“ (Šedřová, 2007)

Je prokázáno, že mládež má ze všech věkových skupin nejvíce volna. S tímto volným časem dovede ne vždy účelně nakládat. Například ve skupině učňů (v průměru mají 3 – 5 hodin osobního volna během vyučovacího dne a zároveň u nich se počet vyučovacích dnů rovná zhruba počtu dnů volna) byly konstatovány problémy související s nezvládnutým volným časem a to: alkoholismus, nealkoholová toxikománie, majetková trestná činnost a násilná trestná činnost. (Štípek, 1987)

Bláha (1987) uvádí, že právě dostatek až nadbytek volného času může mladistvého přivést do negativně orientovaných společenských skupin, zejména pochází-li z méně podnětného sociálního prostředí (ať již rodinného, či školního nebo pracovního). Problémem je však i možnost realizovat své zájmy ve volném čase. I touto otázkou se zabývají některé výzkumy, sledující strukturu zájmů, potřeb ve volném čase a jejich saturaci u věkové skupiny mládeže.

1.4 Role volného času ve výchovném procesu.

Děti mají relativně hodně volného času, ale nemají ještě dostatek zkušeností, nedovedou se orientovat v oblastech zájmových činností, a proto potřebují citlivé vedení. Z těchto důvodů je

žádoucí pedagogické ovlivňování volného času dětí a mládeže. Na typy výchovy uskutečňované ve volném čase se můžeme dívat ze dvou pohledů. Prvním pohledem je výchova ve volném čase, tedy bezprostřední naplňování volného času smysluplnými aktivitami rekreačními. Druhým pohledem je výchova k volnému času, kdy jde o seznámení s množstvím volnočasových aktivit, poskytnutí základní orientace a pomoc při nalezení vyhovující oblasti činností seberealizace a uspokojení. Jde o vytváření návyků pro budoucí trávení volného času (Kraus, Sýkora, 2009). Dle Pávkové (2002) dochází při neorganizovaném trávení volného času k velké části úrazů dětí, mladí lidé svým jednáním ohrožují sebe i druhé experimentováním s drogami, z nudy překračují zákon, dopouštějí se šikany svých vrstevníků, krádeží aut, zaměřují svou agresivitu na příslušníky jiných etnik...

V průběhu druhé poloviny dvacátého století začala škola stále více vzdělávat i svými volnočasovými aktivitami mimo vyučování. Jedná se například o různé jednorázové akce, jako jsou například návštěvy historických a kulturních památek, pořádání sportovních akcí, škol v přírodě, lyžařských zájezdů, školních slavností, poznávacích zájezdů do zahraničí a výměnné pobyty studentů. Dále pak pořádají školy mnoho různě zaměřených místních, regionálních, celostátních i mezinárodních soutěží a olympiád. Mimo tyto činnosti organizují i mnoho pravidelných zájmových činností, např. sportovní družstva, výtvarné a další umělecké kroužky, počítačové, šachové a jiné zájmové kroužky (Hofbauer, 2004).

Aktivity pro volný čas nenabízí pouze škola, ale i další zařízení a organizace. Jedná se zejména o domy dětí a mládeže, Dětské domovy, Domovy mládeže, Základní umělecké školy, jazykové školy, různá kulturní centra, zábavní střediska a také sportovní či církevní organizace.

Možnosti využívání volného času pro děti se samozřejmě liší podle místa, kde dítě bydlí. Ve městě je samozřejmě nabídka volnočasových aktivit větší a různorodější než na vesnici. Na vesnici jsou ovšem vztahy mezi lidmi otevřenější, častější na rozdíl od města, které je prostředím, kde převažuje anonymita a odtazitost. Pro lidi z venkova je v dnešní době vybudována velmi dobrá dopravní dostupnost, takže mohou využívat předností městského života. Většina obcí si dělá podmínky vhodné pro trávení volného času ve své obci, kde nabídka aktivit může být mnohem zajímavější a dostupnější než ve městě.

Podíl státu v oblasti volného času dětí a mládeže je realizován v zakládání, financování a ovlivňování volnočasových zařízení pro děti a mládež, v pomoci organizacím, sdružením a spolkům, které pracují s dětmi a mládeží, ve vytváření podmínek pro uspokojování spontánních aktivit dětí a mládeže mimo organizovanou činnost, ve vytváření kladných postojů dospělých členů společnosti k dětským volnočasovým aktivitám. Dále v utváření

pedagogiky volného času a přípravy profesionálních i dobrovolných pedagogů pro tuto činnost a v ochraně před přílišnou komercializací. (Hájek, 2004)

Také neziskové organizace mají velký vliv na trávení volného času. Němec (2002) uvádí, že v současnosti prožívá spolkový život v naší zemi období rozkvětu. Ovšem i přesto, že vzniká řada neziskových nestátních organizací, situace v České republice je stále nesrovnatelná se západním vyspělým světem. Neziskový sektor má v demokratické společnosti nezastupitelnou úlohu. Působí v oblastech, které nejsou pokryty státními aktivitami, případně se státními organizacemi doplňují a spolupracují. Sdružování občanů je jedním ze základních znaků vyspělé občanské společnosti, a proto by politici představitelé měli tento fenomén podporovat.

2. Historie, současnost a budoucnost využití volného času v Bystřici nad Pernštejnem

2.1 Charakteristika města

2.1.1 Historie města

Město Bystřice nad Pernštejnem je součástí Mikroregionu Bystřicko, který leží v severovýchodní části okresu Žďár nad Sázavou. V rámci kraje Vysočina tvoří jeho nejvýchodnější část, přičemž sousedí s Jihomoravským a Pardubickým krajem. Svoji rozlohou 320 km² je druhým největším z pěti mikroregionů žďárského okresu, počet obyvatel cca 20 tisíc a s hustotou zalidnění 63 obyvatel/m².

Historie Bystřice „blíž hradu Pernštejna“, jak praví staré označení, vypovídající o příslušnosti městečka k tomuto panství, začíná středověkou kolonizací této části Vysočiny na přelomu 12. a 13. století. Název osady vypovídá, že byla založena na místech, kde se zrychloval tok říčky zařezávající se hlouběji do paroviny. Bylo to proto místo, kde přechod přes údolí byl vhodnější než kdekoliv níže po toku: tam je již údolí hlubší a stráně příkřejší. Kolonizaci zde organizovali pánové z Medlova na jižní Moravě, později přejmenovaní na Pernštejny. Lze předpokládat, že po první třetině 13. století již byla Bystřice farní osadou, jakkoliv první doloženou písemnou zmínku máme až z roku 1298 v listině, která se odvolává na její předlohu z roku 1238. V průběhu 14. století střídala Bystřice často majitele, v roce 1348, kdy již měla pravděpodobně statut městečka, patřila moravskému markraběti. Rozvoj řemesel, zejména soukenického (cech ustaven roku 1555) předznamenal, že Bystřice bohatla a mohla půjčovat i svému majiteli Vratislavovi z Pernštejna. Ten jim jako splátku dluhu vymohl povýšení na město císařem Rudolfem II. 11. dubna 1580. Tehdy město obdrželo i svůj dodnes používaný znak: půl hlavy zebra a půl orla dělené „štrychem“ modré barvy na zlatém podkladu. Se zapadající slávou Pernštejnů se blížil i úpadek města, předznamenáný v roce 1585 velkým požárem celého města a dovršený loupeživými průtahy vojsky císařskými i švédskými za třicetileté války. Ještě v roce 1679 bylo ve městě 34 pustých domů – požářišť. Nového rozmachu dosáhlo město po reformách Marie Terezie a Josefa II. Bystřice se stala jednou ze tří nejdůležitějších oblastí výroby sukna na Moravě. Rozvoj byl však postaven

pouze na ruční soukenické výrobě – bylo zde 230 soukenických mistrů (1834). Velký požár 18. září 1841, kdy shořelo 116 domů, 60 plných stodol, radnice a kostel a následný rozvoj tovární výroby jinde přivodil hluboký úpadek města a postupný úbytek obyvatel. Prakticky do začátku 50. let 20. století nemělo město významnější průmyslový podnik a obyvatelstvo se živilo drobným podnikáním a zemědělstvím. Rozvoj Bystřice je spojen se zavedením železnice do města v červnu 1905 a pak především s rozmachem uranového průmyslu v Dolní Rožínce od poloviny 50. let. Díky uranovému průmyslu zde vyrostla dvě velká sídliště a počet obyvatel vzrostl na 8 600. Vzhledem k třem pustošivým požárům není město bohaté na historické památky. K těm nejvýznamnějším patří farní kostel sv. Vavřince. Zasněžení napovídá, že jeho počátky spadají do doby kolonizace. Původně ranně gotický kostel ze 13. století prošel několika přestavbami. Koncem 15. století byl kostel opevněn a postavena samostatná věž. K zásadní přestavbě kostela došlo v letech 1751 – 1754, kdy dosavadní jedna věž byla zbořena, loď prodloužena a zvýšena, v průčelí postaveny dvě věže a po stranách boční lodě s kruchtami. Po velkém požáru města byla v roce 1873 provedena úprava průčelí do dnešní podoby, kupole věží jsou z let 1979 – 1981 a kopírují ty z poloviny 18. století. Mobiliář kostela dal na své náklady zhotovit farář František Dominik Pomesián, nejvýznamnější postava náboženských dějin města. Bystřice má ještě kostel sv. Trojice na hřbitově z roku 1615 pozdně gotického charakteru, který dal postavit tehdejší majitel města Jan Čejka z Olbramovic pro bystrické evangelíky. Školství má ve městě bohatou tradici minimálně od roku 1472. Škola měnila často své místo, v roce 1852 byla postavena nová školní budova na náměstí a v roce 1936 moderní budova měšťanské školy v nově budované Tyršově ulici. Druhá základní škola byla postavena v roce 1969 na Sídlišti I. Zemědělské školství má ve městě tradici od roku 1902 – za pozornost stojí památkově chráněná budova dnes Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy z roku 1962 a budova gymnázia (zřízeno 1953) z roku 1997. Před základní školou na Tyršově ulici je umístěna údajně nejkrásnější socha T. G. Masaryka. Zhotovil ji Vincenc Makovský v roce 1938. Za sedmdesát let existence byla čtyřikrát instalována a třikrát odstraněna. V letech 1949 - 1960 byla Bystřice okresním městem, do působnosti ONV spadalo původně 93 obcí. V roce 1963 byla postavena poliklinika a v 70. letech dostalo novou tvář náměstí s řadou nových obchodů, úřadů a institucí. V tomto trendu se zvláště výrazně pokračuje po roce 1990 – ale to už je Bystřice dneška (Jurman, 2010)

2.1.2 Současnost města

V současné době dochází k útlumu těžby uranové rudy, a proto město podporuje vznik nových pracovních příležitostí, především v průmyslové zóně, kde již funguje několik nových podniků. Investorům jsou k dispozici i další pozemky s potřebnou infrastrukturou. V uplynulé dekádě bylo ve městě zrealizováno několik velkých investic. Jedná se zejména o moderní kotelnu na biomasu, která zásobuje teplem většinu města, modernizovanou čistírnu odpadních vod a nový sportovní areál zahrnující mimo jiné víceúčelovou sportovní halu a venkovní vyhřívané koupaliště, generální oprava náměstí včetně centrálního parkoviště, bylo zrekonstruováno atletické hřiště u ZŠ Nádražní, odbahnění rybníků atd. V současnosti se město zaměřuje také na zabezpečení údržby a obnovy stávajícího svého majetku, mezi jímž je na prvním místě třeba jmenovat obytné domy (město vlastní asi 1.800 nájemních bytů) a budovy škol. Přitom nepomíjí ani neopakovatelné příležitosti, které před ním otevírají právě probíhající dotační tituly operačních programů Evropské unie. Pro ně je postupně připravována široká škála záměrů od projektů zaměřených na podporu turistiky až po aktivity v oblasti odpadového hospodářství. (<http://www.bystricenp.cz>). V současné době je připravován velký projekt s názvem Centrum zelených vědomostí, který byl zařazen mezi strategické projekty Kraje Vysočina. Výjimečnost tohoto projektu není jenom v jeho rozsahu (cca 150 mil. Kč), ale zejména v jeho obsahu – podobné turistické atraktivity se nenacházejí nikde jinde nejen v ČR ale dokonce ani v rámci střední Evropy. Nosná myšlenka „z minulosti do budoucnosti“ bude zhmotněna zejména v architektuře areálu, kde vedle sebe budou koexistovat rekonstruovaný zámeček z počátku 19. století a moderní stavba využívající technologií 21. století. Nicméně tato myšlenka půjde pochopitelně ještě dál a stane se mottem i vlastní náplně centra. Centrum bude ukazovat rozvoj „zelených vědomostí“ za uplynulá dvě století a zejména bude ukazovat příklady správného „zeleného“ chování pro budoucnost. Zejména tedy s ohledem na využívání energií, ekologické chování v domácnosti i v přírodě, na energeticky a ekologicky šetrné technologie budoucího stavebnictví atd.

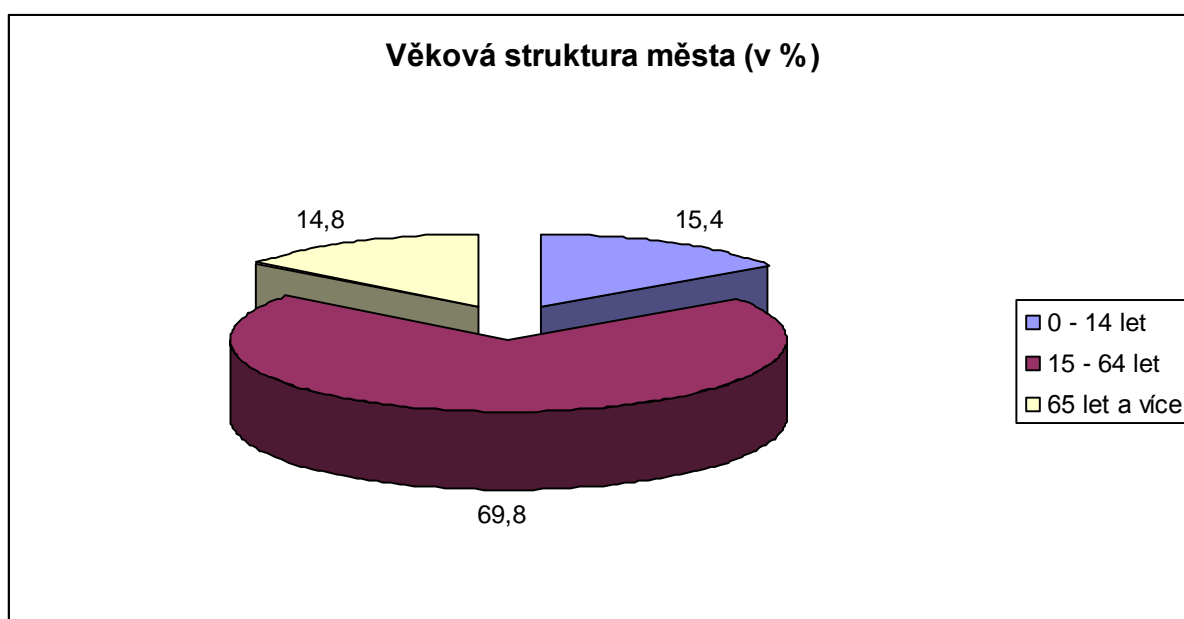
2.1.3 Věková a vzdělanostní struktura města

Věková struktura obyvatelstva ve srovnání se stejně velkými městy v oblasti se liší jen minimálně a příliš se nevzdaluje ani od celostátního průměru. Pouze skupina mládeže je o něco početnější, než je celostátní průměr, na úkor skupiny seniorů, což je pozitivní.

Údaje týkající se složení obyvatel se zřetelem na výši dosaženého vzdělání nehovoří pro město příliš příznivě. Obyvatel se základním vzděláním zde žije o 2,3% více než je celostátní průměr. Vyučených je o 4,3% nad celostátním průměrem, což je pravděpodobně důsledkem přistěhovalectví za práci spojenou s uranovým průmyslem. Obyvatel s maturitním vzděláním žije ve městě o 7,6% méně, než je celostátní průměr a vysokoškolsky vzdělaných je o 0,9% méně než vykazuje celostátní průměr.

(zdroj: <http://www.jihlava.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajp/631011-10-xj>)

Graf č. 1.

2.1.4 Školství ve městě

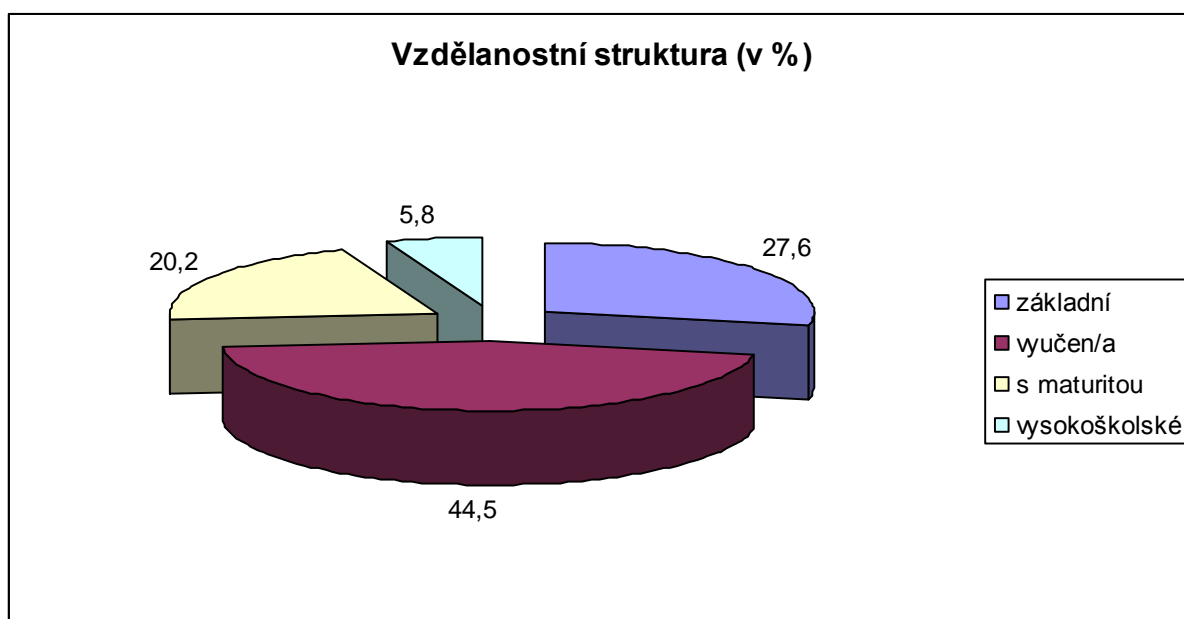
V současné době působí na území mikroregionu celkem 15 mateřských škol, zřizovatelem všech jsou příslušné obce. V mateřských školách bylo umístěno celkem 565 dětí, což je ale pouze 65% jejich kapacity, tento stav koresponduje s demografickým trendem posledních cca 10 let, který se mj. vyznačuje nízkou porodností. Existují ale i mateřské školy, kde kapacita neumožňuje přijmout všechny děti, které by měly zájem, týká se to např. Rožné. Při porovnání „naplněnosti“ škol s ostatními mikroregiony okresu, je na tom Bystřicko nejhůře a výrazně zaostává za okresním a ještě výrazněji za krajským a celorepublikovým průměrem. Oproti minulému sledovanému období (rok 1999) klesl počet mateřských škol v celookresním součtu o alarmující 32 mateřských škol, což je v absolutním součtu o 783 dětí méně. V horizontu cca 5 let by se ale tento nepříznivý trend měl zastavit, protože počet obyvatel ČR

se začal od roku 2007 i díky přirozenému přírůstku zvyšovat. V samotném městě působí jedna mateřská škola ve třech objektech, kdy kapacita 360 žáků je zcela naplněna. (Zdroj: *Rejstřík škol a školních zařízení*, <http://rejskol.msmt.cz/>)

Základních škol působí na Bystřicku celkem 15 a fungují jako příspěvkové organizace obcí, které jsou jejich zřizovateli. Navštěvuje je celkem 1 564 žáků, což je ale pouze polovina kapacity škol. Při porovnání naplnění kapacity je na tom oblast Bystřicka opět nejhůře ze všech mikroregionů okresu Žďár nad Sázavou. Ve městě jsou dvě samostatné školy, přičemž ZŠ TGM má kapacitu 800 žáků a v letošním roce má obsazenost 461 žáků, z čehož dojíždějících je 45 žáků. ZŠ Nádražní má kapacitu 810 žáků, obsazenost pouhých 349 žáků, dojíždějících 141.

Dvě střední školy působí přímo ve městě a jsou jediné na území mikroregionu. Jedná se o gymnázium, které má kapacitu 360 studentů a obsazenost 311 studentů. Další střední školou je Vyšší odborná škola a střední odborná zemědělsko-technická, která zahrnuje 3-leté učební obory s výučním listem (automechanik, mechanik opravář-svářeč, zámečnická strojná výroba, kuchařské práce, zámečnické práce ve stavebnictví, farmářka-farmář), dále 4-leté studium s maturitou (management služeb a cestovního ruchu, aplikovaná informatika ve službách ekologie, životní prostředí a zemědělská výroba) a také 3-leté studium ukončené absolutoriem v oboru agroturistika. Vyšší odborná škola má kapacitu 200 studentů, naplněnost je 86, střední odborná škola má kapacitu 406 žáků, naplněnost 314. (Zdroj: *Rejstřík škol a školních zařízení*, <http://rejskol.msmt.cz/>)

Graf č. 2.

2.2 Tělovýchovné organizace ve městě

2.2.1. Historie tělovýchovy ve městě

Počátky bystrické tělovýchovy lze dát do spojitosti se založením zdejší organizace Sokol. V roce 1898 uspořádal Sokol ze Žďáru, Křížanova a Velkého Meziříčí ve Forotě veřejné cvičení, které vzbudilo v Bystřici velké nadšení a vedlo k založení zdejšího Sokola dne 15. října 1898. Cvičilo se v nevyhovujících prostorách, a proto byl založen stavební fond na výstavbu sokolovny. Základní kámen byl slavnostně položen 13. srpna 1933, každý člen se zavázal odpracovat minimálně sto hodin. 1. července 1934 už byla nová sokolovna slavnostně otevřena. Za komunistické éry byl Sokol zrušen a jednota změnila několikrát název, např. TJ Slavoj či Dynamo a nakonec TJ Baník. Po listopadu 1989 došlo k obnově bystrického Sokola, zaregistrován byl 1. ledna 1992 jako člen župy Pernštejnské, po novém krajském uspořádání přešel pod Havlíčkovu župu v kraji Vysočina. Dnešní Sokol má 238 členů, kteří se soustřeďují do jedenácti sportovních oddílů (basketbal, badminton, taekwondo, házená, windsurfing, kulturistika, nohejbal, stolní tenis, šerm, volejbal závodní a rekreační) a do cvičení sokolské všestrannosti (cvičení rodičů s dětmi, sportovní gymnastika, aerobik, cvičení žen a mužů).

V roce 1922 vznikl Orel. I ten prošel stejnými peripetemi jako Sokol a činnost obnovil také až po pádu komunizmu. Dnes jsou aktivní oddíly karate, stolního tenisu, badmintonu, fotbalu, florbalu, šermu a lyžařský a turistický oddíl.

Dne 13. prosince 1927 byl založen v Bystřici Sportovní klub, jehož členové hodlali pěstovat sporty zimní (lyžování, bruslení, sáňkování) i letní po způsobu sportovců v Tišnově a v Novém Městě. Fotbalový oddíl byl pod hlavičkou Sportovního klubu založen 26. prosince 1936 a už v roce 1940 měl oddíl 223 členů. V padesátých letech oddíl stagnoval, až v roce 1965 postoupil do I. B třídy a v roce 1970 do I. A třídy. V roce 2002 byl vytvořen Krajský přebor Vysočiny, jehož účastníkem je i Bystřice, která pravidelně obsazuje nejpřednější příčky.

Také tenisový klub má za sebou bohatou minulost, když v roce 2001 postoupilo družstvo mužů do krajského přeboru. Nyní má 50 členů, z toho asi polovinu mládežníků.

S výstavbou nové sportovní haly v roce 2002 vznikl nový oddíl florbalu pod hlavičkou ASK. V současné době muži hrají druhou ligu a oddíl má mládežnické týmy žáků starších a mladších a dorostu.

Právě výstavbou sportovní haly se zvýšil zájem o sport, neboť součástí haly není pouze hřiště o rozměrech pro hru házené, ale také horolezecká stěna, posilovna, vnitřní dvanáctimetrový bazén či hřiště na squash. Dále byl vybudován venkovní bazén a v minulém roce byly zbudovány dva nové venkovní antukové dvorce a umělý kurt byl zastřešen. (Jurman, 2010)

2.2.2 Historie bystřického fotbalu

Stanovit přesné datum prvního kopnutí nebo pravidelného kopání do míče v Bystřici není možné a už asi nikdy ani nebude. Pamětníci dávno nejsou mezi námi a zápisy v kronikách se o kopané příliš nezmiňují. Musíme proto vyjít z obecné situace v našich zemích.

Především je nutné se zmínit o organizacích Sokol a Orel. Tato dvě seskupení členů byla vytvořena v Čechách již ve druhé polovině 19. století a hned poutala velkou pozornost svým zaměřením. Sportovní činnost přitahovala zájemce hlavně ve městech. Na vesnici, kde stále ještě převažovala namáhavá a dlouhodobá zemědělská práce, se dostávala později. Až prakticky na přelomu století dochází k rozvoji sportovních organizací a jejich hromadnějšímu zakládání také na vesnicích. Zaměření ale nebylo v žádném případě na herní činnost - převládalo cvičení na náradí, šplh a úponové sporty jako šerm a box. Míč se do tehdy malých cvičebních prostor dostával jenom velmi zvolna a sporadicky. Teprve mezi válkami je cítit větší prostor pro míčové hry, i když statické cvičení na náradí a silové prvky stále převládají. Ke konci třicátých let již ale popularita míčových her, a tím i kopané, vzrůstá a je budováno více hřišť na kopanou a jsou zakládána nová mužstva tohoto sportu. Většinou jde o odbory tehdy velmi populární Sokol.

Dnem založení oddílu kopané v Bystřici se stal 26. prosinec 1936. Toho dne se uskutečnila schůze zájemců o fotbal a byl slavnostně založen oddíl SK Bystřice nad Pernštejnem. Zachovalo se i několik jmen prvních a tím zakládajících členů - pánové JUDr. Fuksík, Andrlé, Fesl, Korbička, Stoklasa, Nekvasil, Sedmera. Prvním předsedou oddílu se stal JUDr. Fuksík a jednatelem byl zvolen pan Andrlé. Hned na začátku roku 1937 bylo dohodnuto několik zápasů se skupinami zájemců o kopanou v okolí (jen tak je možno je nazvat, nebyli organizováni). Hrací plocha byla menší než současné rozměry fotbalových hřišť - měla velikost 80x45 metrů. V této době se na ní hrálo jenom v počtu hráčů 9 na 9. O kopanou byl poměrně velký divácký zájem, tyto zápasy sledoval slušný počet diváků.

Určitým zlomem ve vývoji kopané v Bystřici byl příchod hráče Ludvíka Hanuše z Moravské Slávie Brno. Tento hráč se zkušenostmi z celé Evropy, kterou se Slávií zcestoval, přinesl

značné posílení kvality mužstva. Stal se zaměstnancem Berní správy v Bystřici a fotbalově působil v naší oblasti nejprve v Novém Městě na Moravě. Na podzim roku 1939 přestoupil Ludvík Hanuš do Bystřice a hned se stal velkou oporou. Na podzim roku 1940 došlo k velkému rozšíření členské základny, především o mládež. V té době uvádí kronikář počet členů 223. Mužstvo mužů hrálo III. třídu Západomoravské župy Bradovy.

Pravidelná účast v soutěžích pokračovala i ve válečných letech a taktéž v letech hned po osvobození naší republiky. Například v ročníku 1945-6 hráli muži Bystřice soutěž III. třídy brněnského okrsku, kde hrálo celkem 12 mužstev a mužstvo obsadilo celkově 6. místo, což bylo hodnoceno jako úspěch. Veškerá tato činnost v době okupace byla přece jenom určitým způsobem blokována přítomností Němců na našem území. Po osvobození v roce 1945 nastala mezi lidem velká euforie. Veškerá činnost spolků a organizací dostala nový impuls. Začala i nová éra sportů. V Bystřici byl zorganizován velkolepý „Sportovní karneval“. Do něho se zapojili prakticky všichni členové oddílů a příznivci kopané. Výtěžek z této akce byl vynikající (vybralo se podle záznamů 200.000 Kčs) a tyto peníze byly použity na rozšíření hřiště, výstavbu kabin pro tři mužstva a rozhodčího (tehdy ze dřeva) včetně nástavby pro vysílací zařízení. Dále byly vybudovány lavičky pro diváky. Toto vše bylo zřízeno v neuvěřitelné době pouhých dvou měsíců. Při slavnostním zahájení hrálo mužstvo SK Bystřice se Zbrojovkou Brno.

Po této euforii po osvobození nastává přece jenom mírný pokles zájmu. Bylo to hodně ovlivněno odchodem mnoha hráčů na vojenskou základní službu a na studia. Soutěžní rok 1947/48 už nebyl ze strany Bystřice realizován pro nedostatek hráčů. Oddíl byl dán do klidu. Po tříletém odmlčení - od roku 1947 do 1950 - opět ožily snahy o pravidelnou činnost oddílů kopané a o zařazení do pravidelné soutěže. Impuls k tomu dal především pan Josef Krondráf, který se vrátil stejně jako spousta jeho dřívějších spoluhráčů z vojenské prezenční služby na podzim roku 1949. V roce 1950 bylo provedeno sjednocení tělovýchovy ve státě a jednou z podmínek bylo také zaslání přihlášky na ústředí kopané ČOS do Prahy. Přihlášce bylo vyhověno a vznikl tak oddíl kopané TJ Bystřice nad Pernštejnem pod Jednotou Sokola Bystřice nad Pernštejnem. Téhož roku byl také zřízen Okresní národní výbor Bystřice nad Pernštejnem a mužstvo TJ Bystřice bylo zařazeno do III. třídy Brněnského okrsku. Situace však nebyla jednoduchá. Tříletá přestávka se výrazně projevila především na kvalitě hřiště a kabin. Bylo třeba upravit povrch hřiště a opravit kabiny. Také vlastní vybavení - dresy a kopačky - bylo v žalostném stavu. První mistrovský zápas se hrál v dubnu 1951 na hřišti v Bystřici a domácí v něm porazili tým TJ Požárnici Brno. Toho dne začala Bystřice opět svoji pravidelnou fotbalovou činnost.

V dalších letech došlo ke dvěma podstatným organizačním změnám. V roce 1952 byl vytvořen Okresní výbor pro tělovýchovu v Bystřici a nově vytvořená komise pro řízení kopané v rámci okresu ustavila okresní soutěž v kopané, do níž byly zařazeny tyto týmy: TJ Bystřice n.P., Štěpánov, Nedvědice, Olešnice, Doubavník, Rozsochy. Nevýhodou byl malý počet mužstev, tím byla soutěž jenom krátkodobá a hrálo se hodně přátelských zápasů. Další změnou bylo přejmenování mužstev podle zaměření: doprava - Dynamo, továrny - Spartak, tělovýchovné jednoty - TJ Sokol, policie - Rudá Hvězda. TJ Bystřice se tak změnila na DSO Dynamo Bystřice nad Pernštejnem. Velkou posilou pro organizační stránku byl návrat pana Josefa Procházky z prezenční vojenské služby v závěru roku 1954. Hned se zapojil do práce ve výboru - byl zvolen jednatelem. Jeho vstupem do TJ začíná období postupného vzestupu bystřické kopané. Pan Procházka ale nebyl jen zdatným organizátorem, ale byl i platným hráčem.

Velkou změnou v organizaci kopané bylo vytvoření nového okresu Žďár na Sázavou a tím zrušení okresu Bystřice nad Pernštejnem. Byl také vytvořen Okresní výbor pro tělovýchovu a sport v novém okresním městě a v něm sportovní komise pro kopanou. Tato se ujala řízení fotbalových soutěží a vzhledem k vzrůstajícímu počtu přihlášených mužstev byly vytvořeny okresní přebor a okresní soutěž nejen u mužů, ale i u dorostu a žactva. Vítězové skupin získali právo na postup do krajských soutěží. Od tohoto roku je tedy o jednu motivaci (postup do vyšší soutěže) více. Nutno říci, že od počátku šedesátých let se v Bystřici stupňovala snaha o to, hrát vyšší (tedy již krajskou) soutěž. Cíl - tedy účast v krajských soutěžích - byl splněn beze zbytku. Po postupu do I.B třídy nastala celková fotbalová euforie. Tato se projevovala v mnoha oblastech. Jednak ve zvýšeném zájmu mládeže o kopanou ve městě. Do mužstev žáků přicházeli noví zájemci. V této době měla Bystřice po dvou týmech jak v dorostu, tak i v mladších a starších žácích. Začala se formovat nová generace hráčů, která měla navázat na úspěchy hráčů tohoto období. Dalším krokem bylo zajištění finančních prostředků na činnost. Jedním z kroků bylo přejmenování mužstva na TJ Baník Bystřice. Rozhodlo se o tom na členské schůzi Sokola Bystřice na podzim roku 1965. Do TJ přibývalo hodně sportovců z Jáchymovských dolů na Dolní Rožince, kteří ale bydleli převážně v Bystřici. Dalším jevem vzestupu byl zvýšený divácký zájem o kopanou. Na domácí zápasy chodilo 300 až 500 diváků, pokud šlo o okresní derby i více. Například na jeden z prvních zápasů v I.B třídě v Novém Městě na Moravě v září 1965 přišlo celkem 600 diváků a z toho byla nejméně polovina z Bystřice. Prvním znamením kvality bystřického mužstva bylo památné utkání soutěžního ročníku 1967/68 2. června 1968 ve Žďáře. Mužstvo domácích tenkrát vedlo v soutěži I.B třídy a mělo postup prakticky zajištěný. Hrálo se jenom o prestiž, ale přesto se

hrálo o hodně. Zápas lze brát jako utkání o tehdejšího přeborníka okresu. V jarní části sezóny 1969/70 se Bystřice začala tlačit na čelo tabulky. Hlavním soupeřem v boji o postup byl celek Dukly Jihlava - mladý, rychlý a tvrdý tým, ale bez výrazných osobností s nevyrovnanými výsledky. Po 21. kole měla obě mužstva stejný počet bodů - 32. Čtyři kola před koncem soutěže měli bystřičtí třibodový náskok a všechno ve svých rukách. A snažili se - v Třebíči vyhráli 5:1, doma s Jemnicí 2:0 a v Moravských Budějovicích 1:0. Tím bylo již před posledním kolem soutěže rozhodnuto o postupu do I.A třídy. Poprvé v historii bystřické kopané. K sestupu ovšem došlo hned v další sezóně - tedy v roce 1971. Mužstvo v soutěži špatně odstartovalo, nedařilo se mu bodovat ani v domácím prostředí a na hřištích soupeře bylo zcela neškodné. Výše zmíněné nedostatky se projevily. Mužstvo zakončilo svoje roční působení v I.A třídě na posledním místě se ziskem pouhých devíti bodů. Hned v další sezóně - v roce 1972 byla Bystřice na pěkném pátém místě s odstupem šesti bodů za postupujícím Doubravníkem. V sezóně 1972/73 byla dokonce třetí, ale s větším sedmibodovým odstupem za postupujícím, kterým bylo mužstvo Řičan. Ještě jednou se Bystřice probojovala do čela tabulky - v sezóně 1973/74 byla druhá za postupující Zbrojovkou C - odstup byl ale největší za tyto tři roky - 11 bodů.

V roce 1977 po skončení soutěže byl tým na desátém místě a odstup od sestupových míst byl jenom několikabodový, dá se říci, že začal zoufalý boj o záchranu v I.B třídě. V soutěžním roce 1978/79 potom proběhla plánovaná změna v krajských soutěžích, kdy do okresních přeborů sestupoval větší počet mužstev z konce tabulky. Bystřice byla sice na 11. místě, ale sestupovalo celkem 7 mužstev z této skupiny a společně s Velkým Meziříčím a Nedvědicí potkal tento smutný osud i muže z Bystřice.

Dalších dlouhých několik let trval úpadek bystřické kopané. Záblesk zlepšení se ukázal v letech 1981-3, kdy mužstvo postoupilo do I.B třídy a hrálo střídavě v prostějovské a brněnské skupině.

Na začátku devadesátých let balancovali fotbalisté Bystřice mezi úrovní I.A třídy a župním přeborem. Bystřičtí muži již svou úroveň překonali úroveň nižších krajských soutěží, ale stále ještě nebyli na takové výši, aby se stali jednoznačnými členy společnosti týmů župního přeboru. Takže po postupu následoval vždy zákonitě sestup.

Dalších deset let lze rozdělit na dvě etapy. Jednak léta 1993-7, kdy mužstvo mužů pravidelně bojovalo o sestup ze župního přeboru a zachraňovalo se skutečně na poslední chvíli, ale také léta 1997-2002, kdy se hrálo o čelo I.A třídy. Po skončení soutěžního ročníku 2001/2 bylo mužstvo Bystřice v I.A třídě na 6. místě s patnáctibodovým odstupem na první místo. Ale v tomto roce byl administrativně vytvořen Župní přebor Vysočiny a mužstvo mužů do něj bylo

také zařazeno. Od tohoto roku hraje tedy tým mužů opět tuto nejvyšší krajskou soutěž a vede si v ní vcelku dobře. V letech 2002-5 se umístil vždy na druhém místě a i v současné době hraje o přední příčky. (Beran, 2005)

2.2.3 Největší sportovní organizace ve městě

TJ Sokol

V současné době má TJ Sokol své sídlo v dnes již nevyhovujících podmínkách budovy Sokolovny na ulici Tyršova v Bystřici nad Pernštejnem. Ve spolupráci s městem má TJ Sokol zájem o přebudování této budovy na Centrum volného času – viz. níže. TJ Sokol má v současné době 10 oddílů a celkem 238 členů – viz. tabulka a také cvičení sokolské všestrannosti (cvičení rodičů s dětmi, sportovní gymnastika, aerobik, cvičení žen a mužů). Z tabulky je patrné, že TJ Sokol využívá prakticky celé portfolio sportovišť ve městě. Oddílům, které využívají objekt sokolovny, bude možné při kvalitní organizaci nabídnout buď opět tělocvičnu Sokolovny (kterou budou využívat i ostatní subjekty) nebo jiná sportoviště ve městě, které nejsou plně využité. Pro činnost TJ Sokol je nutná dle mého názoru jedna kancelář pro zajištění administrativního chodu tělovýchovné jednoty a také jako historické sídlo TJ Sokol. Jedinými oddíly, které se účastní pravidelných soutěží, jsou stolní tenis šerm a kulturistika. Sportovci z oddílů šermu a kulturistiky se pravidelně umísťují na předních příčkách v republikových soutěžích.

Tabulka č. 1.

ODDÍL	počet členů	dospělí	mládež do 18let	senioři nad 60let	sportoviště
BADMINTON	8	6	2	0	sokolovna
BASKETBAL	11	11	0	0	tělocv. ZŠTGM
HÁZENÁ	34	21	13	1	hala, stadion A.D.
KULTURISTIKA	26	24	2	1	sokolovna
NOHEJBAL	9	6	3	0	těl.ZŠTGM, hřiště
STOLNÍ TENIS	17	11	6	1	sokolovna
ŠERM	16	9	7	1	hala
VOLEJBAL závodní	16	16	0	2	těl.ZŠTGM, hřiště
VOLEJBAL rekreač.	18	18	0	3	sokolovna
CSV(cvič.sok.všestr.)	83	77	6	46	sokolovna
CELKEM	238	199	39	55	

SK Bystřice nad Pernštejnem

SK má v posledních letech ideální podmínky pro svoji činnost. Ve výpůjčce využívají dvě travnatá hřiště, moderní kabiny vybudované v roce 2005. Dále mohou v jarních a podzimních měsících využívat dvě umělá fotbalová hřiště včetně osvětlení a v zimě přilehlou sportovní halu. V současné době jsou obsazeny všechny mládežnické kategorie, tedy přípravky starší, mladší, žáci starší, mladší, dorost starší i mladší a samozřejmě i kategorii mužů A, hrající župní přebor a muži B, kteří hrají krajský přebor B.

ASK Bystřice nad Pernštejnem

Jeden z nejvýrazněji se rozšiřujících sportů ve městě, neboť s výstavbou nové sportovní haly v roce 2002 vznikl nový oddíl florbalu pod hlavičkou ASK. V současné době muži hrají druhou ligu a oddíl má mládežnické týmy žáků starších a mladších a dorostu.

Orel jednota Bystřice nad Pernštejnem

Také orelská jednota má vcelku dobré podmínky pro svoji činnost. Vlastní opravenou budovu Orlovny, která postačuje pro jejich činnost. Dnes jsou aktivní oddíly karate, stolního tenisu, badmintonu, fotbalu, florbalu, šermu a lyžařský a turistický oddíl. Žádný z oddílů se ovšem neúčastní žádných dlouhodobých soutěží.

TK Bystřice nad Pernštejnem

Bystřičtí tenisté mají ideální podmínky ke své činnosti a to v podobě čtyř venkovních antukových hřišť a jednoho krytého tenisového dvorce. Ke své činnosti mohou rovněž využívat městskou sportovní halu. Družstvo mužů a žáků hraje krajský přebor. Nyní má oddíl 50 členů, z toho asi polovinu mládežníků.

Menší sportovní organizace

Ve městě působí také několik menších sportovních organizací. Jedná se o Sportovně střelecký klub, Cyklistický spolek Bystřice, Lezci z Vysočiny a další. Za zmínku určitě stojí dvě skupiny zabývající se aerobikem, neboť organizované možnosti sportu pro děvčata jsou ve městě velmi, velmi omezené. Jedná se o Dance Style a Aerobic Jitky Exlové.

2.3. Organizace zabývající se volným časem mládeže ve městě

Nadosah

Nadosah je nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, které usiluje o zlepšení kvality života dětí a mládeže, která se ocitla v nepříznivé životní situaci nebo jí je ohrožena. Provozuje nízkoprahový klub pro děti a mládež a terénní sociální práci. Cílovou skupinou jsou děti a mládež ve věku 12ti až 20ti let, kteří jsou ohroženi komplikovanými životními událostmi, rizikovým chováním a zažívající konfliktní situace, případně se pohybující v prostředí tento stav podporujícím. Činnost zajišťují 4 pracovníci, uživatelů je 123, při celkových nákladech přesahující jeden milión korun.

Nadosah sídlí v přízemí zadního traktu muzea, což nejsou zrovna ideální prostory. Je provozován Diecézní charitou Žďár nad Sázavou a město na jeho provoz přispívá příspěvkem ve výši 475 tis. Kč ročně. Nadosah hradí městu roční nájem ve výši 33 tis. Kč a dále platí veškerou spotřebu energií.

Dům dětí a mládeže (DDM)

DDM sídlí v budově města, která není již plně vyhovující. Město je zároveň od roku 2011 jeho provozovatelem. Město přispívá na činnost, v letošním roce jde o částku 443 tis. Kč. Vybrané školné činí průměrně na kalendářní rok 350 tis. Kč. DDM má 54 zájmových útvarů, kterých se účastní 498 dětí. Dále zajišťují ročně 1 pobytový tábor, 7 městských táborů a pět pobytových akcí. Činnost Domu dětí a mládeže zajišťuje 14 pedagogických pracovníků, přičemž čtyři jsou interní a deset externích.

Základní umělecká škola (ZUŠ)

Také ZUŠ je příspěvkovou organizací města, které na její činnost přispívá částkou 95 tis. Kč. Ostatní náklady jsou hrazeny ze školného. Základní umělecká škola v Bystřici nad Pernštejnem poskytuje požadovaný stupeň základního hudebního a výtvarného vzdělání pro budoucí studenty středních i vysokých škol umělecky a pedagogicky zaměřených, pro budoucí studenty konzervatoří, fakult výtvarného umění, architektury... Během studia mají děti možnost aktivně se podílet na kulturním životě ve městě, soutěžit v rámci celé republiky i v zahraničí, zahrát si s orchestry a soubory po naší vlasti i v zahraničí, vystavovat své práce

na vernisážích, výstavách. Výuka dává dětem možnost účelně využít svůj volný čas pro další vzdělání, pro výchovu v kultivovaného a vnímavého člověka. Škola má v současnosti dva obory – hudební a výtvarný, které navštěvuje 405 žáků. Vyučuje zde 16 pedagogů. V letošním roce dochází ke stěhování do nových prostor, konkrétně do přístavby ZŠ Nádražní. Větší prostory přispějí i k možnosti rozšíření nabídky o dramatický a taneční obor.

Junák, svaz skautů a skautek ČR, středisko „KLEN“ Bystřice nad Pernštejnem

Pro svoji činnost využívají klubovnu v Lužánkách – polovina objektu jsou čtyři klubovny, z nich využívají tři, v zimě z důvodu úspory topení využívají pouze jednu místnost a společenský sál. Dále využívají srub pod Horou a stanovou základnu ve Vojtěchově. Činnost je zaměřená zejména na přírodu, ale využívají dále bazén, horolezeckou stěnu, příležitostně halu na různé hry. Současný počet členů je 40 (3 oddíly dětí + 1 oddíl starších členů, při svých schůzkách se víceméně střídají).

Ostatní volnočasové organizace

Sbor dobrovolných hasičů má ve městě dlouholetou tradici a také zázemí v hasičské zbrojnici. Po dlouhých letech vznikl také oddíl mladých požárníků, který se bude v letošním roce účastnit i okresních soutěží. Jízdou na koni se zabývá Jezdecký klub SOŠ a VOŠ a také Jezdecký klub Jiskra. Ve městě má také sídlo kynologická organizace, historickým šermem se zabývají Rytíři Země zebra a v neposlední řadě ve městě působí Český svaz chovatelů či rybářů.

2.4. Centrum volného času

2.4.1 Popis projektu

V současné době jedná město Bystřice nad Pernštejnem se zástupci TJ Sokol o možnosti převodu budovy Sokolovny z majetku TJ Sokol do majetku města. Důvodem je dlouhodobý nedostatek finančních prostředků TJ Sokol, kdy prakticky nestačí pokrýt ani vlastní provozní náklady na budovu a svoji činnost. Budova Sokolovny byla postavena ve dvacátých letech minulého století a dnes potřebuje masivní investice. Sokolovna však během času ztratila svůj

význam jako sportovně-kulturní stánek ve městě, neboť v mezičase byl vystavěn v osmdesátých letech kulturní dům a v druhém desetiletí tohoto století byla postavena sportovní hala. Obě tyto budovy přebraly historický význam Sokolovny, jejíž využití i vzhledem k jejímu technickému stavu je minimální. Aby po převodu na město nezůstala budova Sokolovny „mrtvá“, ale byla využívána a živá, přišlo město s návrhem umístit do této budovy několik organizací zabývajících se prací s dětmi a mládeží. Tyto organizace jsou různě „roztroušeny“ po celém městě a ne v úplně vyhovujících podmínkách a jejich přemístění do budovy Sokolovny, která se nachází v bezprostřední blízkosti ZŠ TGM, je tudíž logické. Byla by zachována jednak tradice sokolské myšlenky a dále by celý prostor ožil volnočasovými aktivitami mládeže. Pracovní název této akce je „Sokolovna – centrum volného času“. Byla vypracována koncepce budoucího využití objektu sokolovny, která na základě prostorových požadavků čtyř subjektů - Kopretina, Nadosah, DDM, TJ Sokol byla podkladem pro projektanta, zda-li prostorové možnosti budovy odpovídají nárokům oslovených subjektů. Součástí koncepce byl i odhad nákladů na úpravu a budoucí provoz.

2.4.2 Prostorové potřeby

Nejdříve je nutné získat představu o prostorových potřebách jednotlivých subjektů.

Kopretina

Současný stav: Kopretina sídlí v suterénu domu s pečovatelskou službou společně s klubem Včela. Je provozována Diecézní charitou Žďár nad Sázavou a město přispívá na její provoz příspěvkem ve výši 450 tis. Kč ročně. Kopretina hradí městu roční nájem ve výši 25 tis. Kč a dále platí veškerou spotřebu energií.

Potřeby:

- společenská místnost	10 x 7 m
- herna	9 x 7 m
- keramická dílna	5 x 5 m
- kuchyňka	5 x 4 m
- úklidová místnost	2 x 2 m
- sklad	3 x 3 m
- 2 x toaleta	
- koupelna s přebalovacím koutem	

- tělocvična

Nadosah

Současný stav: Nadosah sídlí v přízemí zadního traktu muzea. Je provozován Diecézní charitou Žďár nad Sázavou a město na jeho provoz přispívá příspěvkem ve výši 475 tis. Kč ročně. Nadosah hradí městu roční nájem ve výši 33 tis. Kč a dále platí veškerou spotřebu energií.

Potřeby:

- kancelář	4 x 5 m
- klubovna A	5 x 7 m
- klubovna B	8 x 8 m
- kuchyňský kout	2 x 3 m
- sklad	3 x 5 m
- hygienické zázemí kancelář	2 x 3 m
- sociální zařízení pro uživatele	2 x 3 m

Dům dětí a mládeže (DDM)

Současný stav: DDM sídlí v budově města Bystřice n.P. a je jím provozován, příspěvek na provoz je ve výši 443 tis. Kč ročně. Vybrané školné činí průměrně na kalendářní rok 350 tis. Kč.

Potřeby:

- sál	15 x 10 m
- kancelář ped. pracovníka	5 x 3 m
- kancelář řed.+ ekonomka	4 x 5 m
- kancelář služba	3 x 3 m
- učebna keramika	8 x 5 m
- učebna výtvarka	7 x 4 m
- učebna výp.technika	9 x 5 m
- učebna elektronika	9 x 5 m
- učebna hud.nástroje	9 x 5 m
- sklad	3 x 5 m
- toaleta dívky	2 x 4 m
- toaleta chlapani	2 x 4 m

- toaleta zaměstnanci ženy	3 x 4 m
- toaleta zaměstnanci muži	2 x 3 m
- sprchy dívky (kroužky tv)	3 x 5 m
- sprchy chlapci (kroužky tv)	3 x 5 m
- velká místnost pro judo (tatami)	20 x 17 m
- šatna tv dívky	5 x 4 m
- šatna tv, (judo) chlapci	5 x 4m
- šatna keramika, výtvarka	5 x 4 m
- šatna výp.technika	5 x 4 m
- šatna zaměstnanci	3 x 2 m
- úklidovka	2 x 2 m

TJ Sokol

Současný stav: TJ Sokol má 10 oddílů a celkem 238 členů.

Potřeby: TJ Sokol využívá prakticky celé portfolio sportovišť ve městě. Oddílům, které využívají objekt sokolovny bude možné při kvalitní organizaci nabídnout buď opět tělocvičnu Sokolovny (kterou budou využívat i ostatní subjekty) nebo jiná sportoviště ve městě, které nejsou plně využité.

2.4.3 Finanční toky z provozu Sokolovny a spotřeby energií

Celkové spotřeby energií (elektřina, voda, plyn) činí 300 tis. Kč/rok. Současné příjmy z dlouhodobých nájmu: posilovna: 50 tis. Kč/rok (posilovna má 26 registrovaných členů, kteří platí členské příspěvky a dále platí 25,- Kč vstupné, nebo 270,- Kč permanentku na 10 vstupů. Nečlenové platí 35,- Kč vstupné nebo 400,- Kč permanentku na 10 vstupů. Vybrané vstupné jde na úhradu energií v posilovně.

2.4.4 Nově navrhované prostorové uspořádání Sokolovny

Z dispoziční studie (Příloha č. 1) vyplývá, že v budově by mohly sídlit tyto subjekty: TJ Sokol, DDM Kopretina a Nadosah. Zachováno by zůstalo sport studio se zázemím a šatna pro venkovní sporty v 1. PP, dále velký sál a kancelář Sokola. Proti současnému stavu by nově přibyla zkušebna v přízemí. Byt by byl přebudován na šatny a v malé tělocvičně by byl

vytvořen nový strop, přičemž 1. NP by sloužilo Kopretině a 2. NP by sloužilo DDM. V místě jeviště by mohlo být tatami pro judo.

2.4.5. Předpokládané náklady na provoz

Propočty vycházejí ze současných příspěvků jednotlivých subjektů, dále je počítáno, že provozovatel DDM je již město, ovšem s finanční kompenzací Kraje Vysočina, další výdaje – služební byt, úklid a spotřeby energií. Náklady na mzdy nese Charita (Nadosah a Kopretina), resp. Kraj Vysočina (DDM). V nákladech není zahrnut příspěvek na sportovní činnost Sokola ve výši 180 tis. Kč.

Předpokládané roční náklady:

Provoz Sokolovny:

- energie celkově	300 000,-
- úklid a údržba	400 000,-
Provozní příspěvek DDM	500 000,-
Provozní příspěvek Kopretina (dáváme i nyní)	450 000,-
Provozní příspěvek Nadosah (dáváme i nyní)	475 000,-
Příspěvek za řízení CVČ (zřejmě vedoucí DDM)	72 000,-
Celkem náklady	2 197 000,-
Náklady bez Kopretiny a Nadosahu	1 272 000,-

Předpokládané roční výnosy:

Posilovna - nájem	50 000,-
Posilovna – energie celkem	50 000,-
Kopretina - nájem	25 000,-
Kopretina – energie celkem	50 000,-
Nadosah - nájem	33 000,-
Nadosah - energie celkem	50 000,-
Tělocvična – nájem	10 000,-
Příspěvek od kraje Vysočina na provoz	150 000,-
Celkem výnosy	428 000,-

Předpokládané roční náklady na provoz CVČ po odečtení výnosů a nezapočítání stávajících příspěvků Kopretině a Nadosahu je 844 000,- Kč/ročně.

2.4.6 Podmínky dohody převodu Sokolovny mezi městem a TJ Sokol

Mezi oběma subjekty, tedy městem a TJ Sokol musí být jasně formulované podmínky (Příloha č. 2) převodu nemovitosti:

- Město garantuje TJ Sokol možnost využití sokolského sálu v objemu 20 hod. týdně za nájem shodný pro všechny sportující subjekty.
- Město garantuje TJ Sokol bezúplatný nájem stávající kanceláře, posilovny oddílu kulturistiky a bezúplatné využití přílehlých kurtů, případně rekonstruovaného hřiště u ZŠ TGM po dobu 20 let a vybudování sokolského koutku ve vstupní hale. Energie a drobné opravy v těchto prostorách hradí TJ Sokol.
- Město se zavazuje, že po dobu 20 let vyplatí TJ Sokol částku 20 tisíc Kč/ročně ve formě provozního příspěvku na činnost, jako kompenzaci za ztížené možnosti sportování v souvislosti s převodem nemovitostí.
- Město garantuje TJ Sokol v době rekonstrukce budovy Sokolovny součinnost s využitím cvičebních prostor v majetku města pro sportování TJ Sokol.

3. Podpora organizovaného sportu

3.1. Podpora sportu ze strany státu

„Pojem sport je sice v současné odborné literatuře vykládán velice široce, může zahrnovat celé spektrum činnosti od dětské hry s míčem přes kondiční trénink až po vrcholový a profesionální sport. V podvědomí veřejnosti a v médiích převládá spíše úzké chápání sportu, jeho určitých druhů: sport je chápán jako jistá technika ve volejbale, při provádění prostných cvičení nebo při plavání. V tomto užším významu je tedy jen dílčí oblastní pohybu v lidském životě, mnohostranné pohybové možnosti takto chápaný sport dalece přesahují.“ (Zimmerová, 2001)

Jak uvádí Hodaň (2009), najdeme mnoho definic pojmu sport, které však nahlížejí na pojem z různých pohledů, z čehož plyne velké množství různých definic a navrhuje vlastní charakteristiku: „Sport je relativně samostatný systém, v jehož rámci jsou za přítomnosti divácké obce v podmínkách přísně organizované, institucionalizované a přesnými pravidly kontrolované soutěže realizovány a hodnoceny výkony mající charakter tělesných cvičení, specifické pohybové výkony spojené s ovládním či manipulací určitého náčiní, stroje či zvířete a výkony intelektuálního charakteru. U všech těchto výkonů, podmíněných odpovídající úrovní fyzické a psychické připravenosti, je dominující výkonová motivace a z ní vyplývající prožitkovost sportovce i diváka. Sport jako systém má svoje vlastní organizace, personál, vlastní legislativní, finanční i materiální zabezpečení a v případě sportovní reprezentace zvláštní vztah ke státu a jeho politice. Šíří svého záběru se sport dostává z oblasti systému tělesné kultury i do systémů ostatních.“

Stávající právní předpisy upravující sport v ČR vycházejí z usnesení vlád ČR na podporu sportu a zdravého životního stylu z let 1999, 2000 a 2003. Tato usnesení ukládají povinnosti krajům a obcím vyčleňovat prostředky na podporu sportu. Základním právním předpisem je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. Kromě předpisů upravujících otázky sportu, sportovišť, zdravotních podmínek se dotýkají oblasti sportu i další zákony z různých oblastí, např. předpisy na úseku finanční správy, správního práva, předpisy upravující vznik jednotlivých organizovaných skupin.

Vláda ČR schválila 9. března 2011 „Koncepci státní podpory sportu v České republice“. Popisuje současný stav sportovní činnosti v České republice a dále cíle státní politiky ve sportu. Koncepce je členěna na sport pro všechny, sportovní talent, státní sportovní

reprezentace, ekonomické podmínky sportu, spolupráce a harmonizace s EU, vzdělání, věda a výzkum, školní tělesná výchova, sport na školách, sportovní lékařství, boj proti dopingu a pořádání sportovních akcí mezinárodního významu.

Oddíl koncepce pod názvem sport pro všechny je definován jako zájmový, organizovaný nebo neorganizovaný sport a pohybové aktivity občanů, rekreačního, soutěžního i nesoutěžního charakteru. Zahrnuje sportovní volnočasové aktivity občanů, které se uskutečňují v rámci občanských sdružení jako organizované sportovní činnosti pod odborným vedením (15 – 20% populace). Státní podpora sportu pro všechny se uskutečňuje v rámci dotačních programů vyhlášených MŠMT. Občanská sdružení (Český svaz tělesné výchovy, Česká obec sokolská, Česká asociace Sport pro všechny, Sdružení sportovních svazů ČR, Klub českých turistů, Orel, Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů, Asociace školních sportovních klubů ČR, Letecká amatérská asociace, Autoklub ČR apod.) realizují organizované aktivity podle svého obsahového zaměření, pro své členy i pro zájemce z řad veřejnosti. V ČR má spolková tělovýchova tradici a je vnímán jako specifická součást národní kultury. V současné době vyvíjí soustavnou činnost více než 20 000 lokálně působících tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Většina z nich se dále sdružuje ve výše uvedených střešních sportovních organizacích. Cílem státní politiky sportu je rozvíjení dobrovolnictví, které je základem činnosti ve sportovním prostředí a prokazatelně přináší státu ekonomický zisk v miliardách korun ročně.

Část koncepce pod názvem sportovní talent zahrnuje systém péče o talentovanou mládež, dále sportovní střediska, sportovní centra mládeže, která jsou realizována prostřednictvím vybraných sportovních svazů. Umožňuje zajištění kvalitních podmínek pro sportovní přípravu navazující na předchozí stupeň. U některých svazových projektů však neexistuje dostatečná postupová struktura a návaznost péče o talentovanou mládež a vyhodnocování efektivity. Stávající organizační struktura neřeší sportovní přípravu specifické věkové kategorie 19 – 23 let, která je obtížným přechodem od juniorské reprezentace k seniorské. Součástí sportovního talentu jsou i sportovní školy (gymnázia), která jsou zřizována příslušnými krajskými úřady a jsou zařazena do rejstříku škol MŠMT se čtyř až osmiletým oborem vzdělání: gymnázium – sportovní příprava. Změna v zabezpečování tohoto oboru nastala účinností nového zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Finanční potřeby jsou řešeny v rámci vyhlášení Rozvojového programu dle školského zákona na příslušný kalendářní rok. Finanční objem poskytovaný v rámci programu je vázán na možnosti státního rozpočtu, nemá charakter mandatorních výdajů (na dotaci není právní nárok). Při kolísání populačního stavu mládeže a

při sníženém zájmu dětí o sportování, dochází k poklesu počtu žáků u tohoto oboru vzdělávání. To školy kompenzují doplňováním sportovních tříd žáky bez sportovního talentu. Státní sportovní reprezentace je chápána jako nezastupitelná významná součást prezentace ČR ve světě a je výsledkem úzké spolupráce a kooperace řady státních institucí a nestátních subjektů sportovního prostředí tvořících komplexní systém.

Ekonomické podmínky sportu dle koncepce přibližují sestupný trend ve státní podpoře sportu, kde z původních 0,65% státního rozpočtu v roce 1989 klesla úroveň podpory na současných 0,24% státního rozpočtu. Srovnání se zeměmi EU řadí ČR mezi státy s nejmenší podporou sportu. V porovnání zemí evropské unie z hlediska veřejných výdajů na sport vs. procento HDP je Česká republika s 0,11% HDP na čtvrtém místě od konce. Nejnižší % HDP z celé EU zaujímá Rakousko (0,06%) naopak nejvyšší podíl má Rumunsko (1,05%). Dále vyplývá, že sport jako ekonomické odvětví přináší do státního rozpočtu více prostředků, než ze státního rozpočtu prostřednictvím dotací získává. Tento přebytek je vyčíslen v rozpětí 1,1 až 3,7 mld. Kč. Finanční prostředky jsou členěny podle charakteru zdroje na finanční prostředky státního rozpočtu poskytované prostřednictvím MŠMT (dotační politika určená na podporu činnosti sportovního prostředí, zejména občanských sdružení, s rozpětím od 1,9 mld. Kč do 2,5 mld. Kč) a na finanční prostředky státního rozpočtu, poskytované prostřednictvím rozpočtu krajů a obcí. V rozpočtu krajů, měst a obcí není většinou žádná přímá položka na financování sportu. Ačkoli zákon č. 115/2001 Sb., ukládá krajům, městům a obcím, v rámci jejich rozpočtů, péči o rozvoj sportu na jejich území, není tato činnost nijak kvantifikována. Je třeba jasně definovat a z hlediska státní politiky ve sportu koordinovat, jaké sporty budou významněji preferovány v rámci jednotlivých krajů, měst a obcí. Financování z příjmů loterijských a sázkových společností je upravena pro provozovatele loterií a jiných podobných her zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů. Provozovatelé loterií a jiných podobných her povinně odvádějí část výtěžku (6 až 20%) na sociální, zdravotní sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel. Některé společnosti však využívají skrytě výtěžek na marketingové, sociální a jiné účely. Tím není naplňován záměr zákona a zároveň dochází k znevýhodnění jiných společností, které odvádí výtěžek v plném rozsahu. V současné době největší část zdrojů ve sportu tvoří vlastní příspěvky hrazené sportujícími (až 50 % příjmů). Dalšími způsoby financování sportu jsou sponzorství, dary a příjmy z reklam. Financování sportu se uskutečňuje dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ve znění pozdějších předpisů, z veřejně vyhlášených programů. Vnitřní členění se uskuteční ve vazbě na obsahové zaměření podpory sportu na:

- Program podpory „Sportovní reprezentace ČR“.
- Program podpory systému „Sportovně talentované mládeže“ (oblast Sportovních středisek, Sportovních center mládeže, Vrcholových sportovních center mládeže).
- Program podpory „Všeobecné sportovní činnosti“ (oblast všeobecné sportovní činnosti, sportu na školách a sport handicapovaných sportovců).
- Program podpory „Údržby a provozu“ sportovních zařízení (oblast sportovního prostředí, oblast sportovní reprezentace).

Dle koncepce školní a tělesná výchova a sport na školách má vedle vlivu na zdravý vývoj jedince vytvářet předpoklady pro budoucí kladný vztah k pohybovým aktivitám a ovlivňovat utváření hodnotové orientace. Výsledky průzkumu ukazují vážný pokles kvality a času věnovaného tělesné výchově a sportu na školách. Tělesná výchova je v učebních plánech základních a středních škol zařazována v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, přičemž pravomoc ředitelů školy umožňuje jejich zvýšení. Evropský doporučený standard je vyšší (zdroj: Koncepce státní podpory sportu v České republice).

3.2. Forma podpory sportu ve městě

Dle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, má obec ve své samostatné působnosti vytvářet podmínky pro sport, zejména zabezpečit rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů. Dále zajišťovat výstavbu, rekonstrukci udržovat a provozovat své sportovní zařízení a poskytovat je pro sportovní činnost občanům. Obec má ve své působnosti kontrolovat účelné využívání svých sportovních zařízení a zabezpečovat finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Město Bystřice nad Pernštejnem mělo pro rok 2011 vyhrazeno 800 tis. Kč v grantovém programu sport. Cílem programu je podpora sportovních a tělovýchovných aktivit občanů se zvýhodněním mládeže a s vazbou na město. Příjemcem podpory mohou být školy a školská zařízení se sídlem v Bystřici nad Pernštejnem, neziskové organizace působící v oblasti sportu a tělesné výchovy se sídlem v Bystřici, fyzická a právnická osoba vlastníci oprávnění podnikat ve sportovní činnosti nebo fyzická a právnická osoba organizující dlouhodobou soutěž na území města Bystřice nad Pernštejnem. Podmínkami grantu je, že počín musí být realizován na území města Bystřice nebo musí mít přímý dopad nebo přímou vazbu ke sportovnímu životu města. Žadatel musí v žádosti popsat svůj záměr tak, aby umožnil komisi kvalifikovaně posoudit splnění podmínek a přínos záměru. Jedná se zejména o přesný a

vypovídající popis záměru a o rozpočet a zdroje financování záměru. Žadatel je povinen zabezpečit spolufinancování ze svých nebo jiných zdrojů (mimo zdroje města) ve výši minimálně 30% celkového rozpočtu akce. Přijatelnými výdaji jsou vynaložené výdaje, které musí být nezbytné pro uskutečnění projektu a musí odpovídat zásadám zdravého finančního řízení, zvláště efektivnosti a hospodárnosti. Výdaje musí být prokazatelně vynaloženy během provádění projektu, zaneseny v účetnictví žadatele a musí být doloženy prvotními doklady. V rámci projektu mohou být financovány pouze tyto neinvestiční náklady: nákup spotřebního materiálu (ne sportovního náčiní, dresů) a služeb prokazatelně souvisejících s projektem (jako jsou poplatky, startovné, registrační známky...), tiskové materiály. Mezi nepřijatelné výdaje patří ostatní výdaje neuvedené v předchozích větách. Tyto výdaje není možné financovat z přidělené podpory, ale mohou být součástí vlastní spoluúčasti a celkové kalkulace nákladů v žádosti. Náklady na mzdy a ostatní platby za provedenou práci (kromě odměn rozhodčím určených sportovním řádem) není možno zahrnout ani do vlastního podílu žadatele. Kritériemi výběru je zapojení mládeže, přínos pro propagaci a prezentaci města Bystřice nad Pernštejnem, význam pro sportovní život ve městě a také finanční spoluúčast žadatele. Minimální výše finančních prostředků poskytnutých na jeden projekt je 1000,- Kč. Maximální výše požadavku je 180000,- Kč za jednoho žadatele. Vyhodnocení žádostí provádí sportovní komise. Ta v prvním kole vyřadí žádosti, které nesplňují podmínky a následně pak individuálně posoudí jednotlivé žádosti zejména s ohledem na výše uvedená kritéria výběru. Rozhodnutí o poskytnutí či neposkytnutí podpory a o její výši předloží komise ke konečnému schválení Radě města Bystřice nad Pernštejnem.

Dalšími financemi v městském rozpočtu na sport je kompenzace SK (fotbal) 180 tis. Kč, dále částka na správu a údržbu hřišť ve výši 400 tis. Kč a jednorázová finanční podpora na cyklistický etapový závod Vysočina ve výši 60 tis. Kč. Hlavní sportovní společností ve městě je městská společnost Areál sportu s. r. o., které se stará a hospodaří s městskou halou včetně posilovny, bazénu a squashového hřiště, bowlingu, kuželek a baru, umělým fotbalovým hřištěm v Domanínku a venkovním koupalištěm. Společnost také spravuje Sport hotel a restauraci. Její hospodaření je vyrovnané zejména díky výdělečným činnostem, kterými jsou zejména ubytování a bowling.

3.3 Sportoviště ve městě a jejich využití

a) Tělocvičny:

1. ZŠ Nádražní – velká a malá tělocvična
2. ZŠ TGM – velká a malá tělocvična
3. VOŠ a SOŠ zemědělská – tělocvična (krajské zařízení), posilovna
4. SOKOLOvna – sál a malá tělocvična, posilovna
5. Sportovní hala – (hala s umělým povrchem, squash, posilovna, kuželky, bowling, bazén, horolezecká stěna)
6. OREL – sál a tělocvična

b) Venkovní sportoviště:

1. Atletické areál Tomáše Dvořáka u ZŠ Nádražní (300 m tartanový ovál, fotbalové hřiště s umělým povrchem, víceúčelové tartanové hřiště na házenou)
2. Hřiště u ZŠ TGM (šotolinový povrch)
3. Antukové kurty u sokolovny – 2x
4. Tenisové antukové kurty – 4x
5. Krytý umělý tenisový kurt
6. Fotbalový travnatý hlavní stadion
7. Tréninkové travnaté fotbalové hřiště v Lužánkách
8. Hřiště s umělou trávou v Domaníně
9. Hřiště na beach volejbal na koupališti – 2x
10. Hřiště na sídlišti I – ul. Lipová (spíše dětské hřiště)
11. Hřiště s umělým povrchem u zemědělské školy
12. Neudržované hřiště v Domanínku
13. Hřiště pro skateboard – všechny výše uvedené sportoviště jsou v majetku města
14. Lanové centrum – soukromý vlastník
15. Černé šotolinové fotbalové hřiště na ulici Rudolfa Vaška vlastníkem je TJ Orel

Tabulka č. 2.

Využití tělocvičen v roce 2011

den	subjekt	tělocvična	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-17.00	17.00-18.00	18.00-19.00	19.00-20.00	20.00-21.00	21.00-22.00
pondělí	ZŠ TGM	velká				Sokol-házená	Sokol-házená	Demnerová	Demnerová	
	ZŠ TGM	malá				Vytlačil	K.Špačková		Homolka	
	ZŠ Nádražní	velká				DDM-basketbal				

	ZŠ Nádražní	malá									
	Zeměděлка									DM	DM
	Sokol	malá těl.		Mířková-gymnastika	Mířková-gymnastika				Ženy-Kesterová		
	Sokol	velká těl.		bandminton	bandminton	bandminton	bandminton	bandminton	bandminton	bandminton	
	Orel	tělocvična			Orel-fotbal žáci	badminton Veteška	stolní tenis Štěpánek	stolní tenis Štěpánek			
	Orel	sál				Orel-cvič těhotné	Orel-ženy velké míče	Orel-ženy velké míče			
	Hala	1/3	Gymnázium	Gymnázium	Šerm	šerm	TS	Aerobic	Aerobic		
	Hala	2/3	Gymnázium	Gymnázium	SK	SK	Veselý	Janeček			
	Hala	3/3	Gymnázium	Gymnázium	SK	SK	aerobic				
úterý	ZŠ TGM	velká				Soukop-Ondra	Soukop-Ondra	Vojta J	Vojta J.		
	ZŠ TGM	malá				Soukop-Ondra	Soukop-Ondra		Šibor		
	ZŠ Nádražní	velká			Kučera-basket	Kučera-basket	Exl-florbal	Exl-florbal	Vetešník-nohejbal	Vetešník-nohejbal	
	ZŠ Nádražní	malá									
	Zeměděлка						Solař-volejbal	Solař-volejbal	Bačovká tanec	Bačovká tanec	
	Sokol	malá těl.		házená žačky	házená žačky	volejbal Procházková	volejbal Procházková	Sokol muži	Sokol muži		
	Sokol	velká těl.			stolní tenis	stolní tenis	stolní tenis	stolní tenis	stolní tenis		
	Orel	tělocvična			st. Tenis žáci	st. Tenis žáci	st. Tenis muži, ženy	st. Tenis muži, ženy			
	Orel	sál				karate-Matyášek	karate-Matyášek	zdrav. Cvičení-Mířková			
	Hala	1/3	Tenis	Tenis	florbal	florbal	florbal	tenis	tenis		
	Hala	2/3	Tenis	Tenis	florbal	florbal	florbal	tenis	tenis		
Hala	3/3	Tenis	Tenis	florbal	florbal	florbal	tenis	tenis			
středa	ZŠ TGM	velká					Janík-volejbal	Janík-volejbal			
	ZŠ TGM	malá				Vytlačil		Slonka-Nunvář	Slonka-Nunvář		
	ZŠ Nádražní	velká				Kolář-tenis	Kolář-tenis	Bednář-nohejbal	Bednář-nohejbal		
	ZŠ Nádražní	malá							DM	DM	
	Zeměděлка										
	Sokol	malá těl.			R+D Pechová	R+D Pechová	Volejbal Rebenda	Volejbal Rebenda	Volejbal Rebenda		
	Sokol	velká těl.					bandminton	bandminton	bandminton		
	Orel	tělocvična				badminton	badminton				
	Orel	sál					kondiční cvič. Šípková	posilovací gumy			
	Hala	1/3	gymnázium	gymnázium	šerm	šerm		Aerobic	Aerobic		
	Hala	2/3	gymnázium	gymnázium	aerobic	aerobic	aerobic	SK	SK		
Hala	3/3	gymnázium	gymnázium	Wera	Wera		Rozsochy	Rozsochy			
čtvrtek	ZŠ TGM	velká				Soukop-Ondra	Soukop-Ondra	Demnerová	Demnerová		
	ZŠ TGM	malá				Soukop-Ondra	Soukop-Ondra	Špačková Kateřina	Špačková Kateřina		
	ZŠ Nádražní	velká				Kučera-basket	Kučera-basket	Mička-basket	Mička-basket		
	ZŠ Nádražní	malá									
	Zeměděлка						Vostrejžová-volejbal	Vostrejžová-volejbal			
	Sokol	malá těl.		házená žačky	házená žačky	ženy Svačinová	ženy Svačinová	ženy Kesterová	ženy Kesterová		
	Sokol	velká těl.			stolní tenis	stolní tenis	stolní tenis	stolní tenis	stolní tenis		
	Orel	tělocvična	střelecký oddíl DDM	střelecký oddíl DDM		lyž. Oddíl Olivová	lyž. Oddíl Olivová				
	Orel	sál				karate-Matyášek	karate-Matyášek				
	Hala	1/3		SK	MěÚ	MěÚ	ASK	Liška	volejbal		
	Hala	2/3		SK		ASK	ASK	TS	TS		
Hala	3/3		SK		ASK	ASL	Aerobic	Aerobic			
pátek	ZŠ TGM	velká			TJ Rozsochy	Volebal SI	Janík-volejbal	Homolka	Homolka		
	ZŠ TGM	malá					Paleček	Paleček			
	ZŠ Nádražní	velká			DDM-basket	DDM-basket	Vetešník nohejbal	Vetešník nohejbal			

	ZŠ Nádražní	malá								
	Zemědělká		Nováková DDM	Nováková DDM	Nováková DDM	Nováková DDM				
	Sokol	malá těl.		Bárta cvičení R+D	Bárta cvičení R+D	Volejbal	Volejbal	muži	muži	
	Sokol	velká těl.				badminton	badminton	stolní tenis	stolní tenis	
	Orel	tělocvična				historický šerm	historický šerm	historický šerm		
	Orel	sál					karate-Matyášek			
	Hala	1/3		tenis	tenis	šerm	šerm	ASK	ASK	ASK
	Hala	2/3		tenis	tenis	házená	házená	ASK	ASK	ASK
	Hala	3/3		tenis	tenis	házená	házená	ASK	ASK	ASK
sobota	ZŠ TGM	velká								
	ZŠ TGM	malá					Munzar			
	ZŠ Nádražní	velká	Mann florbal	Mann florbal		Bednář - nohejbal	Bednář - nohejbal	Faltýnek-basket	Faltýnek-basket	
	ZŠ Nádražní	malá								
	Zemědělká									
	Sokol	malá těl.	st. Tenis	st. Tenis	st. Tenis	st. Tenis	st. Tenis	st. Tenis		
	Sokol	velká těl.	příp. předebrávký tenisu	příp. předebrávký tenisu	příp. předebrávký tenisu					florbal Horák
	Orel	tělocvična		florbal	florbal	st. Tenis muži, ženy	st. Tenis muži, ženy	st. Tenis muži, ženy		
	Orel	sál								
	Hala	1/3								
Hala	2/3									
Hala	3/3									
neděle	ZŠ TGM	velká		Hotelovka	Hotelovka	Malúšek	Malúšek			
	ZŠ TGM	malá				Slaviček	Slaviček			
	ZŠ Nádražní	velká	Mička basket	Mička basket	Zubalíková šerm	Zubalíková šerm	Baliev volejbal	Baliev volejbal		
	ZŠ Nádražní	malá								
	Zemědělká									
	Sokol	malá těl.								
	Sokol	velká těl.								
	Orel	tělocvična								
	Orel	sál					orientální tance Mifková	orientální tance Mifková		
	Hala	1/3								
Hala	2/3									
Hala	3/3									

3.4. Přehled sportů, které hrají dlouhodobé soutěže mládeže nebo se pravidelně účastní turnajů

- Sokol** – šerm – žactvo – 9, kadetky – 2, juniorky (celorepublikový pohár).
- TK** – tenis – starší žáci – 11 (krajská soutěž).
- ASK** – florbal- přípravka – 20 (regionální turnaje), mladší žáci – 23 (liga Vysočiny), starší žáci – 18, (liga Vysočiny), dorost – 14 (1. celostátní liga).

4. SK – fotbal - přípravka mladší a starší – 30 (krajský přebor), žáci mladší a starší – 25 (krajský přebor), dorost mladší a starší – 30 (krajský přebor).

5. Dance styl Pavly Jakubcové – aerobik – žákyně – 80 (krajské a republikové soutěže).

6. Aerobik Jitky Exlové – aerobik – žákyně – 50 (krajské a republikové soutěže).

Vyhodnocení:

- Z výpisu využití sportovišť je zcela zřejmý velký zájem dospělé populace o rekreační sport všeho druhu.

- Z výpisu jednorázových akcí je patrná malá přítomnost tradičních a opakujících se turnajů nebo závodů.

- Aktivní mládežnické oddíly, které hrají dlouhodobou soutěž jsou pouze fotbalisté, florbalisté, tenisté, házená, šerm a aerobik.

- Z materiálu jednoznačně vyplývá nadstandardní sportovní vybavení ve městě, čemuž ovšem neodpovídá mládežnická základna.

3.5. Srovnání podpory sportu se Slovenskou republikou

3.5.1 Podpora sportu ze strany Slovenské republiky

Ústředním orgánem státní správy odpovědným za oblast sportu je Ministerstvo školství Slovenské republiky, v jehož rámci Sekce státní péče o sport zabezpečuje plnění úkolů programového prohlášení vlády. V kompetenci sekce je zejména podpora sportovní reprezentace SR, mezinárodní spolupráce v oblasti sportu, legislativa, spolupráce s národními nevládními sportovními organizacemi, oblast sportu pro všechny s celostátním významem. Odpovídá také za poskytování dotací sportovním subjektům ze státního rozpočtu. Od roku 2002 v souladu s decentralizační politikou Slovenska přecházejí kompetence na regionální a místní samosprávu v oblasti sportu pro všechny, investici do sportu, školního sportu a částečně i v oblasti přípravy talentované mládeže. Slovenské sdružení tělesné kultury (SZTK) jako nástupnická organizace bývalého Československého svazu tělesné výchovy přestala plnit svou funkci a v podstatě zabezpečuje servisní činnost a správu majetku SZTK. Kompetence sdružení převzali její sdružené subjekty a to Asociace sportu pro všechny SR, Konfederace sportovních svazů SR, Asociace tělovýchovných jednot a klubů SR a Slovenský fotbalový svaz. V současném období je ze strany státu zájem, aby finanční dotace směřovaly do

jednotlivých Slovenských sportovních svazů a pro účely státní reprezentace. Dlouhodobě se nevěnuje pozornost regionálnímu sportu a z toho důvodu se nepočítá s výraznější finanční podporou regionálních sportovních spolků, tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Financování sportu se realizuje prostřednictvím kapitoly ministerstva školství SR na základě zákona č. 288/1997 Sb. o tělesné kultuře. V souladu se zásadami programového rozpočtování jsou finanční prostředky pro oblast sportu rozpočtovány v programu 026 - Národní program rozvoje sportu v SR, který se dále člení na 5 základních podprogramů:

1. podprogram 02601 - sport pro všechny a zájmová činnost na školách,
2. podprogram 02602 - státní sportovní reprezentace a rozvoj sportovních odvětví,
3. podprogram 02603 - sportovně talentovaná mládež,
4. podprogram 02604 - materiálně technický rozvoj sportu (kapitálové výdaje),
5. podprogram 02605 - koordinace projektů a podpora přímo řízených organizací.

V roce 2008 byl Národní radou Slovenské republiky schválen zákon č. 245/2008 Z. z. o výchově a vzdělávání (školský zákon), který v prvním oddíle Školní výchovně vzdělávací zařízení řadí i Školní středisko zájmové činnosti. V souladu s Národním programem rozvoje sportu ve Slovenské republice byl zpracován Projekt rozvoje sportu na území jednotlivých měst. Úkoly týkající se péče o talentované žáky v oblasti školství jsou zakotveny i v Koncepci rozvoje výchovy a vzdělávání na stupni základních škol v těchto městech. Zákon č. 245/2008 Z. z. § 115 ukládá školám v rámci střediska zájmové činnosti zařazeného v síti škol, zajistit podle výchovného programu školského zařízení pro děti oddechové a zájmové činnosti v jejich volném čase. Střediska zájmové činnosti se člení na zájmové útvary nebo sportovní útvary (zdroj: Národní program rozvoje sportu v SR).

3.5.2. Forma podpory sportu v partnerském městě Vranov nad Toplou v SR

Město Vranov nad Toplou, které je partnerským městem Bystřice nad Pernštejnem, se nachází na východním Slovensku, cca 60 km východně od Košic. V současné době má necelých 23 tis. obyvatel. Rozpočet města Vranov nad Toplou měl pro rok 2011 vyčleněnou provozní částku na podporu sportu ve výši 295 tis. euro (cca 7,4 mil. Kč). Další částka ve výši 135 tis. euro (cca 4 mil. Kč) byla vyčleněna na činnost Středisek zájmové činnosti – viz. níže. Tyto finance jsou určeny především pro odměňování činnosti trenérů mládeže. Na činnost Městského sportovního klubu, který zastřešuje 9 sportů (volejbal, atletika, hokejbal, házená,

judo, box, šach, karate, stolní tenis) v 35 družstvech a má celkem 420 členů, je určeno 135 tis. euro (cca 4 mil. Kč). Na činnost Městského fotbalového klubu, kdy dospělé i mládežnické celky hrají ve druhé lize je vyčleněno 150 tis. euro (cca 4,5 mil. Kč). Ostatní sportovní oddíly si rozdělí 10 tis. euro (cca 300 tis. Kč).

Přehled sportů, které hrají dlouhodobé soutěže mládeže nebo se pravidelně účastní turnajů:

Fotbal: příprava starší a mladší (krajská soutěž), žáci starší, mladší (celkem čtyři družstva v první a druhé lize), starší a mladší dorost (druhá liga).

Box: žáci (celoslovenské turnaje), dorost mladší a starší (první liga).

Volejbal: žáci a žačky (krajská soutěž), kadeti a kadetky (krajská soutěž), junioři a juniorky (první liga).

Házená: mladší a starší žačky (krajská soutěž), dorostenky (první liga)

Judo: mladší a starší žactvo (celoslovenské turnaje), junioři a juniorky (celoslovenské turnaje).

Stolní tenis: žáci (celoslovenské turnaje), dorost (celoslovenské turnaje).

Atletika: mladší a starší žactvo, dorost (celoslovenské soutěže)

Hokejbal: žáci, dorost (regionální soutěž)

Šach: žáci, dorost (regionální soutěž)

Tenis: žáci, dorost (regionální soutěž).

3.5.3 Střediska zájmové činnosti

V roce 2008 byl Národní radou Slovenské republiky schválený zákon č. 245/2008 Z. z. o výchově a vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, který v první části zřizuje Školská střediska zájmové činnosti. V souladu s „Národním programem rozvoje sportu ve Slovenské republice“ byl zpracovaný Projekt rozvoje sportu na území města Vranov nad Topľou. Školský zákon v § 115 ukládá školám v rámci střediska zájmové činnosti zařazeného v síti škol, zabezpečit podle výchovného programu školského zařízení pro děti oddechové a zájmové činnosti v jejich volném čase. Střediska zájmové činnosti se člení na zájmové útvary nebo sportovní útvary. Ve městě Vranov je celkem pět základních škol, ve kterých jsou střediska zájmové činnosti se zaměřením na sportovní a zájmové útvary rozdělené dle závazného pokynu městského úřadu takto:

1. ZŠ: volejbal, zájmový útvar – lidový tanec.
2. ZŠ: judo, volejbal, stolní tenis.
3. ZŠ: házená, atletika.

4. ZŠ: box, tenis, fotbal.

5. ZŠ: hokej, hokejbal, aerobik.

Dále jsou na 2 a 5. ZŠ sportovní třídy se zaměřením na fotbal, resp. volejbal.

Hodina školského střediska zájmové činnosti trvá 60 minut, přičemž je doporučeno trénovat maximálně 6 hodin týdně. Trenér je odměňovaný za skutečně odučené hodiny na základě uzavřené dohody o pracovní činnosti. Odučené hodiny si každý trenér spočítá za běžný měsíc a výkaz o odučených hodinách předloží na podpis ředitelovi školy. Na tyto činnosti je v městském rozpočtu pro rok 2011 vyhrazeno v přepočtu cca 4 mil. Kč (135 tis. euro) v kapitole školství.

3.5.4 Výhody podpory sportu ve Slovenské republice oproti České republice

Z hlediska republikového je financování a řízení sportu v České a Slovenské republice velmi obdobné. Jsou v gesci jednoho ministerstva. Také republikové sportovní koncepce jsou velmi podobné s jednou výraznou výjimkou. Tou jsou na Slovensku zákonem garantovaná a financovaná Střediska zájmové činnosti se zaměřením na sportovní a zájmové útvary. Tímto způsobem jsou prostřednictvím škol financováni trenéři mládeže. V tomto případě však nejde o talentovanou mládež, ale o široké volnočasové aktivity mládeže v rámci školy. Je tedy garantováno nejenom smysluplné využití volného času dětí a mládeže, ale je i garantován odborný a vyškolený trenér s příslušnou specializací. Přínos tohoto systému jednoznačně vyplývá při srovnání zapojení do pravidelných soutěží a turnajů mládeže ve městě Bystřice nad Pernštejnem a Vranov nad Toplou a to i přestože je Vranov cca tři krát větší než Bystřice. Pouhé porovnání opravdu velmi výrazně až radikálně vyznívá ve prospěch Vranova, kde je účast a rozpětí sportů, kterým se věnuje mládež výrazně vyšší a širší. Také při srovnání kvality absolvovaných sportovních soutěží mezi jednotlivými městy, je kvalita soutěží jednoznačně na straně Vranova. Také financování sportu je na straně Vranova výrazně vyšší. Výhodným a inspirativním je také soustředění většiny sportovních aktivit pod jeden zastřešující subjekt, v našem případě jde o Městský sportovní klub Vranov nad Toplou.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že podpora sportu ze strany státu i města výrazně přispívá k rozvoji a kvalitě organizovaného sportu mládeže a tedy smysluplnému využití volného času mládeže. Střediska zájmové činnosti a forma jejich financování jako základ organizovaných volnočasových aktivit by měl být jednoznačnou inspirací pro podobný

projekt na našem území. Způsob financování trenérů bylo také jednou z inspirací pro vznik grantu odměňování trenérů mládeže – viz. níže.

4. Trenéři mládeže

4.1 Současný stav trenérů mládeže ve městě

Jak vyplývá z výše uvedeného přehledu sportů, které hrají dlouhodobé soutěže mládeže nebo se pravidelně účastní turnajů je počet trenérů zřejmý:

1. TJ Sokol - šerm – 1 až 2 trenéři (kadetky, juniorky), jedná se o individuální sport, kdy optimální počet je 5 – 6 hráčů na jednoho trenéra.

2. TK – tenis – 1 až 2 trenéři (starší žáci), jedná se taktéž o individuální sport, kdy optimální počet je 5 – 6 hráčů na jednoho trenéra. Při počtu 11 hráčů je prakticky nutnost dvou trenérů.

3 ASK – florbal- čtyři trenéři (přípravka, mladší žáci, starší žáci, dorost).

4. SK – fotbal – celkem 8 trenérů mládeže (čtyři u přípravky – mistrovské zápasy se hrají zároveň na čtvrtinách hřiště, dva u žáků a dva u dorostu). U kolektivních sportů, v našem případě fotbalu a florbalu je velmi žádoucí zejména v nejmladších kategoriích i přítomnost asistenta trenéra. Při počtu až 15 dětí na tréninku není možné, aby jeden trenér obsáhl kvalitu a přesnost cviků a dovedností. Je nutná přítomnost asistenta nebo alespoň přítomnost rodiče, který dohlédne na kvalitu dodržování tréninkových dávek jednotlivých svěřenců.

5. Dance styl Pavly Jakubcové – aerobik – 1 až 2 trenéři (žákyně).

6. Aerobik Jitky Exlové – aerobik – 1 až 2 trenéři (žákyně).

Ve městě působí 16 trenérů, kteří připravují svěřence z řad mládeže na dlouhodobé soutěže nebo pravidelné turnaje. Tento počet je nedostatečný z hlediska kvality tréninku, neboť v rolích asistentů v mnoha případech vypomáhají přihlížející rodiče. Trenéři se tedy při vysokém počtu svěřenců stávají pouhými „hlídači“ dětí, neboť nejsou schopni z důvodu velkého počtu dětí garantovat kvalitní a soustředěný trénink. Ve výše uvedených případech absolvují trenéři minimálně dvě tréninkové jednotky týdně a v případě dlouhodobých soutěží v herní sezóně mistrovský zápas o víkend.

V rámci některých organizací se mládež věnuje nesoutěžnímu, rekreačnímu sportu bez pravidelné konfrontace s vrstevníky v pravidelných soutěžích. Dům dětí a mládeže má ve své nabídce sportovní vyžití jako jednu z volnočasových aktivit. V současné době se věnuje těmto sportovním aktivitám - sebeobrana, aerobik, body balance, mažoretky, střelci, šachy, jóga pro děti. Tato činnost je zajišťována jednak v rámci vlastních zdrojů v oblasti pracovní náplně, jednak formou placených externistů na základě dohody o pracovní činnosti. V jednotě Orel se

mládežníci věnují stolnímu tenisu, sjezdovému lyžování a bambintonu. TJ Sokol se u dětí rekreačně věnuje bambintonu, nohejbalu, stolnímu tenisu a cvičení rodičů s dětmi. V těchto případech jde povětšinou o činnost provozovanou společně s dospělými, kdy v drtivé většině se trenéři rekrutují z řad rodičů bez nároku na odměnu.

4.2 Motivace a pohnutky trenérů k trénování mládeže

Motivace a pohnutky trenérů mládeže v Bystřici nad Pernštejnem byly zjišťovány na základě polostrukturovaného rozhovoru. Z důvodu nízkého počtu organizovaného sportu v Bystřici je i počet aktivních trenérů velmi omezen. Rozhovor byl veden s devíti trenéry SK Bystřice nad Pernštejnem. Jména trenérů jsou kvůli anonymitě pozměněna.

Metodika rozhovoru

Cílem rozhovorů byla odpověď na základní otázku, která zní: Jaká je Vaše hlavní motivace pro trénování mládeže? Účelem bylo zjistit, jaké pohnutky motivují trenéry k trénování mládeže ve svém volném čase a zároveň zjistit, co by zvýšilo motivaci pro tréninkový proces. Data byla sbírána formou hloubkového polostrukturovaného rozhovoru, který umožnil zachytit lépe než dotazníkové techniky subjektivní prožívání dané situace a zároveň ponechává dostatečnou volnost ve vyjádření svých myšlenek. Přípravou na polostrukturovaný rozhovor je vytváření otázek, které budeme klást. Tyto otázky se však mohou v průběhu rozhovoru upravovat podle dané situace.

Před zahájením rozhovoru byl každý dotazovaný upozorněn na anonymitu výzkumu a také byl seznámen s cíly rozhovoru. Všechny rozhovory se odehrály v kabinách SK. Během rozhovoru byl dodržován stanovený seznam otázek, které byly upravovány na základě situace. Rozhovory byly co nejdříve po jejich skončení doslovně přepsány.

Jméno	věk	bydliště	vzdělání
Kamil	39	Štěpánov	vyučen
Antonín	37	Bystřice	vysokoškolské
Luboš	38	Bystřice	vyučen
Radek	39	Bystřice	střední s maturitou
Karel	45	Bystřice	vyučen
Hynek	63	Bystřice	střední s maturitou

Petr	45	Bystřice	vyučen
Pavel	42	Bystřice	vyučen

Hlavní výzkumná otázka:

Jaká je Vaše hlavní motivace pro trénování mládeže?

Dílčí výzkumné otázky:

DVO1. Co dělají trenéři ve svém volném čase?

- Otázky:
1. Kolik si myslíte, že máte volného času?
 2. Popište, jak vypadá Váš volný čas po práci?
 3. Co rádi děláte, když máte volný čas?
 4. Co děláte obvykle o víkendu?

DVO2. S kým tráví trenéři volný čas?

- Otázky:
5. S kým jste rádi ve volném čase?
 6. Setkáváte se s přáteli, spolupracovníky?
 7. Co rádi děláte s přáteli?

DVO3. Jakou roli hrají média v náplni volného času trenérů?

- Otázky:
8. Sledujete ve svém volném čase televizi? Na co se obvykle díváte?
 9. Trávíte svůj volný čas na počítači? Co na něm obvykle děláte?

DVO4. Jaká je motivace trenérů k trénování mládeže?

- Otázky:
10. Z jakého důvodu trénujete mládež?
 11. Uspokojuje Vás trénování?
 12. Co by zvýšilo Vaši motivaci k trénování?

Interpretace dat

DVO1. Co dělají trenéři ve svém volném čase?

Při rozhovorech měli trenéři zmapovat své vlastní trávení času. Trenéři se vzácně shodli, že volného času dle jejich názoru nemají dostatek. Logické je, že nejvíce času tráví právě trénováním mládeže, a že tento čas spíše nevnímají jako volný, ale už jako povinnost. Volný čas tráví každý jinak. Antonín, Luboš a Petr sami aktivně ještě sportují. Kamil se věnuje dostavbě rodinného domu a jeho současné sportování je limitováno pracovním úrazem, Karel a Pavel se věnují nejčastěji rodinám. Radek se věnuje zahrádkaření a rád si zajde „na pivo“,

Hynek se věnuje přátelům. O víkendu se nejčastěji věnují všichni rodinám nebo přátelům. Asi nejaktivněji využívá volný čas Antonín: „V týdnu hraji 2x týdně stolní tenis, 2x trénuji fotbalovou přípravku, 1x týdně vedu cvičení rodičů s dětmi při SK Sokol a ještě doučuji angličtinu“.

Pokud to shrneme, tak velmi oblíbeným zájmem většiny trenéra je aktivní sport a různé aktivity s přáteli. Jelikož většina trenérů má menší děti, věnují se jejich aktivitám ve volném čase a zejména o víkendu.

DVO2. S kým tráví trenéři volný čas?

Z rozhovorů vyplynulo, že rodina ve volném čase zaujímá velmi významné postavení. Trenéři jsou otci menších dětí, které se snaží svým příkladem vést zejména ke sportu. Volný čas také často tráví se svými partnery společnými činnostmi (Zdeněk zahrádkařením, Antonín sportem, Kamil výstavbou domu) nebo návštěvou společenských zařízení. Důležité je pro trenéry i setkávání s přáteli a to zejména mimopracovně „na pivo“. V určitých chvílích rádi ovšem tráví čas sami – nicneděláním a sledováním televize. Překvapivě trénování neberou jako nejlepší možnost trávení volného času, ale jak už bylo řečeno výše spíše jako svou povinnost.

DVO3. Jakou roli hrají média v náplni volného času trenérů?

Televize je pro trenéry zejména zprostředkovatelem odpočinku a odreagování. Většina dotazovaných trenérů nepřikládá televizním pořadům důležitou pozici ve svém volném čase. Sledují zejména sportovní přenosy, případně se podívají na vybraný film. „Snažím se sledovat zejména fotbalovou ligu mistrů, kde jsou většinou kvalitní zápasy. Bohužel začínají až v 9:45 hodin, končí o půl jedenácté a občas usnu, protože ráno brzy vstávám do práce“ říká Karel. Zásadnější roli začíná hrát počítač, jako zdroj informací, nákupu, her, ale i komunikace. „Většinou přijedu domů a jdu se podívat na internet, co je nového, podívám se na emaily a ty zábavné přeposílám kamarádům. Často se dívám na aukro, jestli tam není něco levného a nutného pro rodinu“ podotýká Radek. Počítačová komunikace hraje větší roli, u starších slouží spíše k zábavě.

DVO4. Jaká je motivace trenérů k trénování mládeže?

Pro sedm z devíti trenérů byly hlavním motivem pro začátek trénování vlastní děti. Chtěli, aby trávily smysluplně volný čas a nedostatek trenérů je přiměl k začátku trénování. Zbylí dva trenéři trénování a práce s dětmi baví a považují to za smysluplně využitý čas. Osm trenérů

aktivně a závodně hrálo fotbal. Všichni trenéři zoufají nad tréninkovým přístupem svých svěřenců, zejména špatnou docházkou na tréninky a tréninkovou morálkou. Také mají menší výběr svěřenců a prakticky kdo přijde, ten hraje, což omezuje přirozenou konkurenci. Jejich motivací jsou úspěšné výsledky, dobrý přístup jejich svěřenců. Samozřejmě by jako motivaci přivítali i odměňování. Většinou vnímají trénování jako povinnost na úkor svého volného času, za kterou by měli být honorováni. Podle jejich názoru by odměňování zvýšilo zájem ostatních o trénování mládeže.

Dílní otázky odkryly, s kým a jakým způsobem tráví aktivní fotbalový trenéři mládeže volný čas. Hlavní odpověď – tedy hlavní motivace pro trénování mládeže ve volném čase, byla celkem jednoznačná. Hlavním „motorem“ pro trénování jsou zejména vlastní potomci a až posléze aktivní přístup k trávení volného času a radost ze sportu. Finanční motivaci pro trénování mládeže prakticky všichni aktéři kvitovali jako dostatečný motivátor. Dalším významným aspektem je poznání, že drtivá většina trenérů se v mládí aktivně, tj. ve sportovním klubu, věnovali sportu. Tuto svoji „lásku“ si udrželi i do dospělosti a je to další z významných motivátorů pro trénování.

4.3 Návrh na motivaci a odměňování trenérů

4.3.1 Základní myšlenka

Inspirací pro tento návrh je financování trenérů na Slovensku prostřednictvím Středisek zájmové činnosti se zaměřením na sportovní a zájmové útvary. V tomto případě dochází na základě zákona k financování trenérů mládeže státem. Jak bylo již srovnáním konstatováno, tak tato činnost přináší jednoznačné výsledky zejména v různorodosti a kvantitě aktivního zapojení mládeže do pravidelných soutěží. Cílem tohoto návrhu je zvýšení zájmu mládeže o organizovaný sport a také zvýšit zájem a zejména motivaci současných a budoucích trenérů, kteří se zapojí do tréninkového procesu. Financování trenérů bude vycházet na základě vyhlášení grantu odměňování trenérů mládeže z městského rozpočtu. Tento závěr vychází ze dvou základních tezí:

1. dobrovolná a dobrovolnická činnost pro práci s mládeží je na prudkém ústupu.
2. neochota dětí ke sportu.

Abychom zvýšili zájem o práci s mládeží mezi dospělými je dle mého názoru třeba trenéry finančně motivovat. To by mělo mít za následek dominový efekt, který spočívá v tom, že jestliže budeme mít kvalitní trenéry a větší nabídku sportu, tím více mládež a potažmo i jejich rodiče budou mít o sport zájem.

4.3.2 Grant odměňování trenérů mládeže

Cílem programu je finanční ohodnocení trenérů mládeže. Jedná se o grant průběžný, o který by bylo možno žádat v průběhu celého roku. Celkový objem financí z rozpočtu města, který může být rozdělen jednotlivým žadatelům v rozpočtovém roce činí 490 000,- Kč (viz. níže předpokládané náklady). Tato částka bude na základě smlouvy o poskytnutí příspěvku převedena na Dům dětí a mládeže (dále jen „DDM“), který bude financování trenérů organizovat a administrovat. Příjemcem podpory je trenér a asistent mládeže sportu organizovaný příslušným sportovním svazem písemně jmenovaný sportovním klubem se sídlem v Bystřici nad Pernštejnem.

Povinnosti trenéra

- trenér musí trénovat oddíl mládeže, který se účastní dlouhodobé soutěže,
- v případě, že v daném sportu není dlouhodobá soutěž, musí se trenér se svými svěřenci zúčastnit minimálně třech jednorázových turnajů či soutěží v kalendářním roce,
- v případě individuálního sportu musí trenér trénovat minimálně 6 svěřenců,
- trenér musí vlastnit minimálně základní trenérskou licenci pro daný sport a soutěž, které se oddíl účastní,
- v případě, že trenér není držitelem požadované licence, je povinen v nejbližší možné době požadovanou licenci získat, přičemž město proplatí školení za podmínky, že se trenér smluvně zaváže k trenérské činnosti v daném oddílu minimálně po dobu tří let. V případě, že nedodrží podmínku bude povinen částku za vyškolení vrátit DDM,
- trenér je zodpovědný za přístup mládeže k tréninku a nábor mládeže pro daný sport.

Podmínky odměňování trenéra a jeho asistenta

- trenér musí garantovat minimálně tři hodiny tréninku týdně v době sezóny, mimo sezónu dle skutečně odtrénovaných hodin,

- definice času tréninku:
 - a) doba samotného tréninku + čtvrt hodinová příprava
 - b) doba samotného zápasu (turnaje) + půl hodinová příprava
 - c) cesta k zápasu a ze zápasu (započítává se pouze vlastní zápas a cesta tam a zpět, ne čas v případě, že cestují a hrají dvě a více družstva),
- trenér si odtrénovaný čas zaznamenává za běžný měsíc a výkaz o odtrénovaných hodinách předloží zástupce klubu DDM,
- odměnu je možné vyplácet i trenérovi, který založí nový oddíl. Podmínkou je, že nejpozději do jednoho roku od založení oddílu se začne zúčastňovat dlouhodobé soutěže nebo minimálně třech turnajů.

Postup a podmínky odměňování

- sportovní oddíl je povinen písemně odevzdat jmenování trenéra DDM,
- komunikaci o odměňování trenérů oddílů s více trenéry provádí pověřený zástupce oddílu,
- trenér je povinen uzavřít dohodu o pracovní činnosti na trenérskou činnost s DDM,
- trenér je povinen odevzdat DDM rozpis tréninků,
- trenér musí vyplnit měsíčně výkaz odtrénovaných hodin, který je přílohou grantu a odevzdat nejpozději k třetímu dni následujícího měsíce DDM,
- výše odměny je 100 Kč za odtrénovanou hodinu hrubého, včetně přípravy,
- maximální výše odměna trenéra činí 2000 Kč měsíčně hrubého, asistenta 1000 Kč měsíčně hrubého.

Administrace odměňování

- administrací odměňování trenérů je pověřen DDM. Administrací se rozumí uzavření smlouvy o poskytnutí celkového příspěvku na odměňování trenérů mládeže s městem, uzavírání smluv o pracovní činnosti s trenérem, uzavření smlouvy s trenérem v případě, že byla poskytnuta podpora na získání základní trenérské licence, přebírání a kontrola vyplněných výkazů odtrénovaných hodin (Příloha č. 3) a převádění finančních prostředků na účet trenérů dle výkazu, odvod povinných daní a pojištění,
- DDM má povinnost čtvrtletně informovat radu města o výši čerpání grantu, případně požádat o jeho navýšení, v případě, že hrozí jeho vyčerpání,
- DDM má povinnost vždy k 10. 1. následujícího roku podat radě města závěrečnou zprávu o čerpání grantu za předcházející rok.

Kontrolní činnost

- kontrolní činností je pověřena komise mládeže a sportu. Kontrolní činnost spočívá v především v kontrole tréninkových jednotek dle rozpisů, které trenér odevzdal DDM a kontrole předepsaných licencí a povinných školení trenérů. Komise je povinna dávat čtvrtletně zprávu o provedených kontrolách radě města s návrhem na odstranění zjištěných nedostatků,

- rada na základě zjištěných skutečností rozhodne o případném postihu.

Předpokládané roční náklady

Na základě výše uvedeného výčtu sportů účastnících se dlouhodobých soutěží je vypočítána částka nutná k rezervaci v městském rozpočtu pro realizaci odměňování trenérů mládeže:

Možní příjemci v roce 2011:

	Trenéři	asistenti	počet měsíců	částka Kč
SK Bystřice nad Pernštejnem	8	6	10	220 000
ASK Bystřice nad Pernštejnem	4	4	10	120 000
TK Bystřice nad Pernštejnem	1	1	10	30 000
Sokol Bystřice nad Pernštejnem	1	1	10	30 000
SSK Bystřice nad Pernštejnem	1	1	10	30 000
Aerobik Jitky Exlové	1	1	10	30 000
Dance styl	1	1	10	30 000
Celkem	18	15		490 000

Částky vycházejí z maximálních měsíčních odměn (trenér – 2000 Kč/měsíc, asistent – 1000 Kč/měsíc). Dle mého názoru je celková částka naddimenzovaná právě výší maximálních odměn, neboť maximum se bude vyplácet hlavně v době sezóny daného sportu, což není u většiny sportů ani 10 měsíců.

5. Způsob trávení volného času u dětí 9. třídy ZŠ v Bystřici nad Pernštejnem

5.1 Metodologická východiska

V rámci průzkumu byla koncipována tato východiska:

- Město Bystřice nad Pernštejnem je nadprůměrně vybaveno různorodými sportovními zařízeními,
- existuje velká disproporce mezi využíváním sportovišť mezi dospělými a dětmi a mládeží,
- nabídka organizovaných volnočasových aktivit ve městě není široká a z hlediska mládeže ne až tolik využívaná.

Cíle:

Cíl 1

Získat obraz trávení volného času žáku devátých tříd ve městě Bystřice nad Pernštejnem.

Hypotéza 1a: Děti a mládež tráví více volného času u počítače než pohybovými aktivitami.

Hypotéza 1b: Děti a mládež tráví více volného času s kamarády a rodiči než v zájmových a sportovních organizacích.

Cíl 2

Zjistit jaké jsou potřeby a přání žáků pro trávení volného času.

Hypotéza 2: Více než polovina dětí a žáků je spokojena s nabídkou a rozmanitostí sportovních zařízení ve městě.

Cíl 3

Zmapovat jakým způsobem využívají žáci devátých tříd možnosti volnočasových organizací ve městě.

Hypotéza 3a: Většina dětí a mládeže navštěvuje v rámci volnočasových organizací Základní uměleckou školu.

Hypotéza 3b: Alespoň 10% chlapců se aktivně v rámci sportovního klubu věnuje fotbalu.

Cíl 4

Zjistit míru spokojenosti žáků devátých tříd s kulturními a sportovními akcemi pořádanými ve městě.

Hypotéza 4: V důsledku rozmanitosti sportovních a kulturních zařízení je většina žáků a mládeže spokojena s pořádanými akcemi.

Metodika:

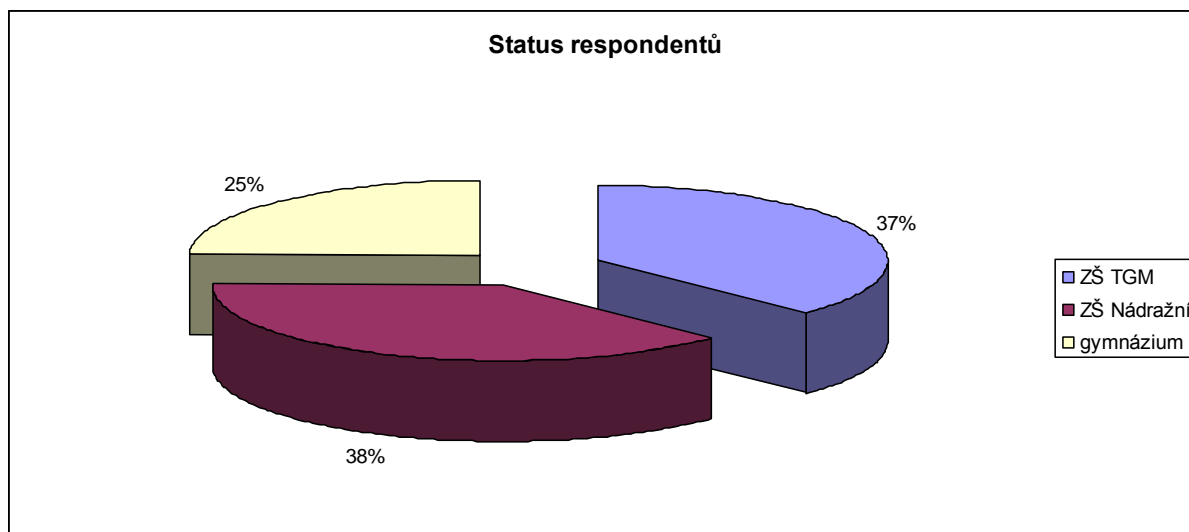
V listopadu a prosinci 2011 probíhala fáze přípravy, během které jsem převážně z elektronických zdrojů vyhledával zprávy z provedených výzkumných šetření podobného zaměření. Základem byla jednak Koncepce státní podpory sportu v České republice a také materiál zpracovaný Národním institutem dětí a mládeže při ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, podle kterých byly zvoleny hlavní tematické okruhy. Výzkum byl realizován v lednu roku 2012 formou dotazníkového šetření (Příloha č. 4) mezi žáky devátého ročníku dvou bystřických základních škol a dále kvarty místního gymnázia.

5.2 Analýza výsledků dotazníkového šetření

Základní charakteristika respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 113 respondentů, přičemž 50,4% bylo mužů a 49,6% žen. Jednalo se o žáky devátých tříd dvou bystřických základních škol a žáků kvarty bystřického gymnázia, tedy ročníky narození 1997-1998. Z celkového počtu žáků mělo 48,7% trvalé bydliště v Bystřici nad Pernštejnem, 51,3% uvedlo místo bydliště v okolních obcích do 1000 obyvatel.

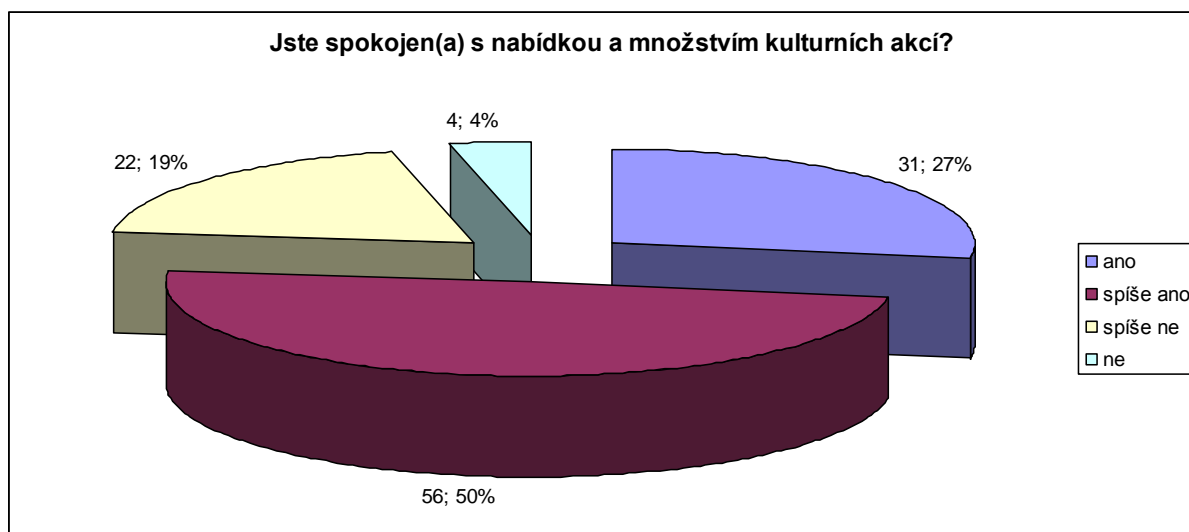
Graf č. 3.

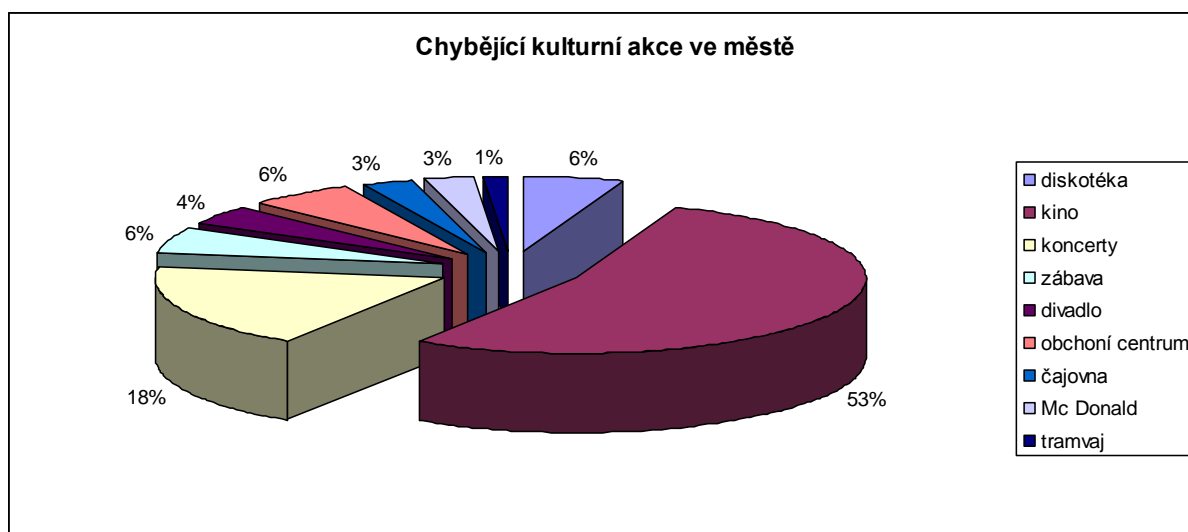
Spokojenost s nabídkou kulturních akcí

Většina mládeže byla spojena s nabídkou kulturních akcí ve městě, ale plnou spokojenost vyjádřilo 31.3% dotázaných. Celkem 73 respondentů se vyjádřilo k chybějícím kulturním akcím ve městě. Nejvíce mládež ve městě postrádá kino (34%), dále chybí více koncertů (12%). Dále je zajímavé, co dnešní deváťáci vnímají jako chybějící kulturu, neboť jim chybí obchodní centrum, čajovna nebo Mc Donald a jako raritu uvádím, že jednomu respondentovi chyběla tramvaj.

Graf č. 4.

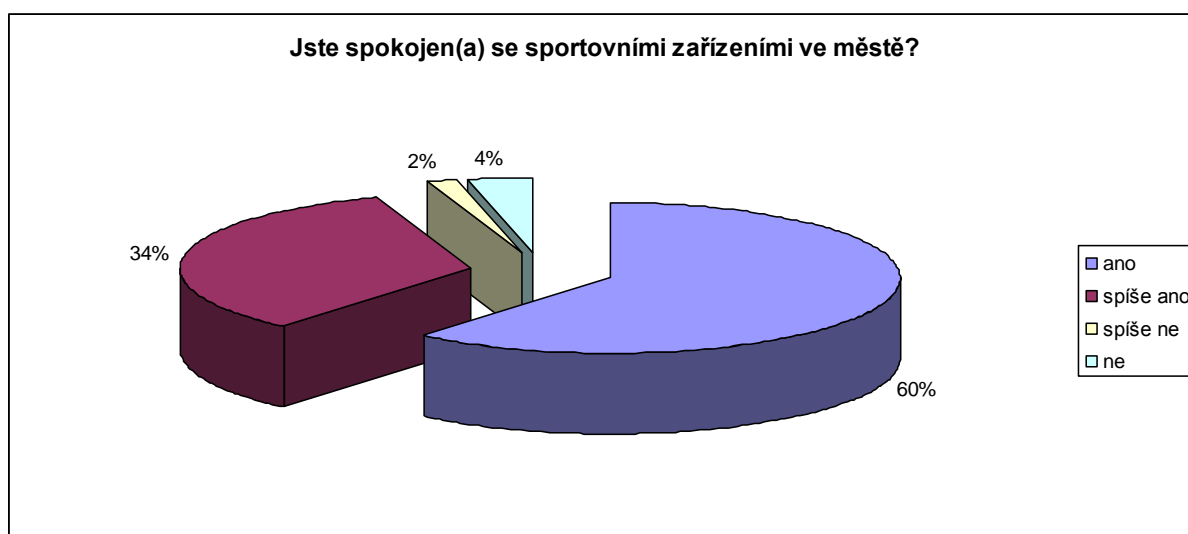
Graf č. 5.

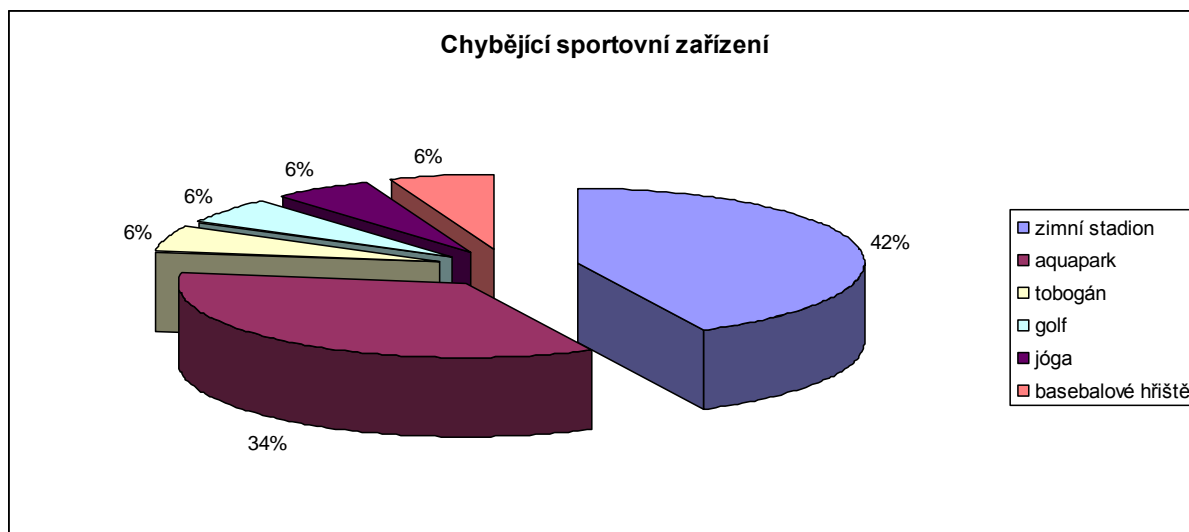
Spokojenost se sportovními zařízeními ve městě

Spokojenost se sportovním zařízením ve městě vyjádřila drtivá většina dotázaných respondentů (94%), z toho skoro dvě třetiny jsou plně spokojeni se sportovní infrastrukturou. I přesto, že většina uvedla spokojenost se sportovní infrastrukturou, existuje zařízení, které ve městě chybí. Z celkového počtu dotazovaných mělo 31% návrhy na doplnění sportovní infrastruktury. Nejčastěji (42%) se objevoval návrh na vybudování zimního stadionu, 34 % respondentů postrádá aquapark.

Graf č. 6.

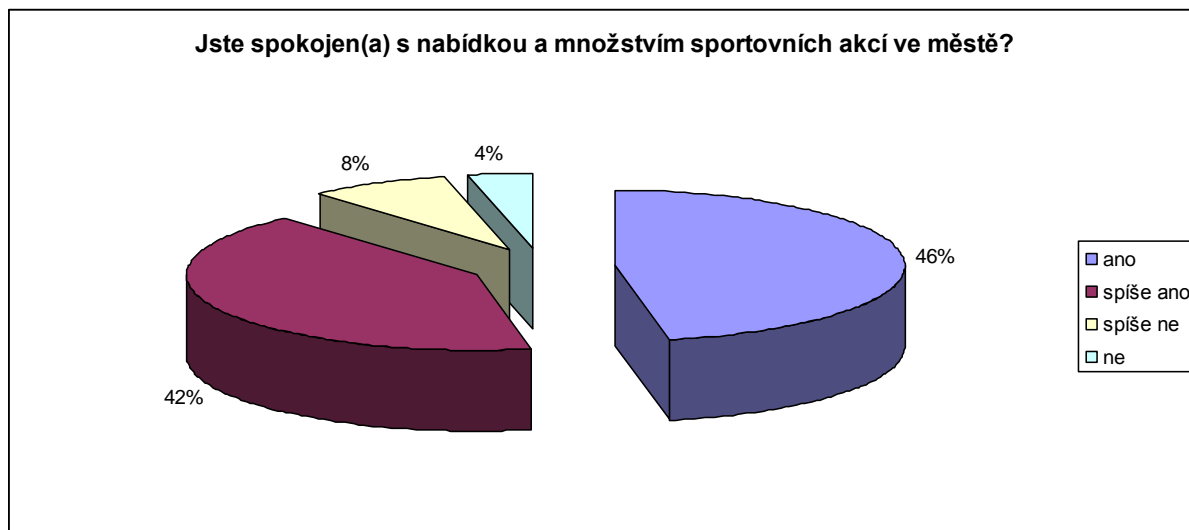
Graf č. 7.

Spokojenost s nabídkou a množstvím sportovních akcí

Téměř všichni respondenti (88%) byli spokojeni s nabídkou sportovních akcí ve městě. Pouze jedenáct dotázaných mělo námět na zlepšení stávající nabídky sportovních akcí ve městě. Dle respondentů chybí více basketbalových a tanečních soutěží.

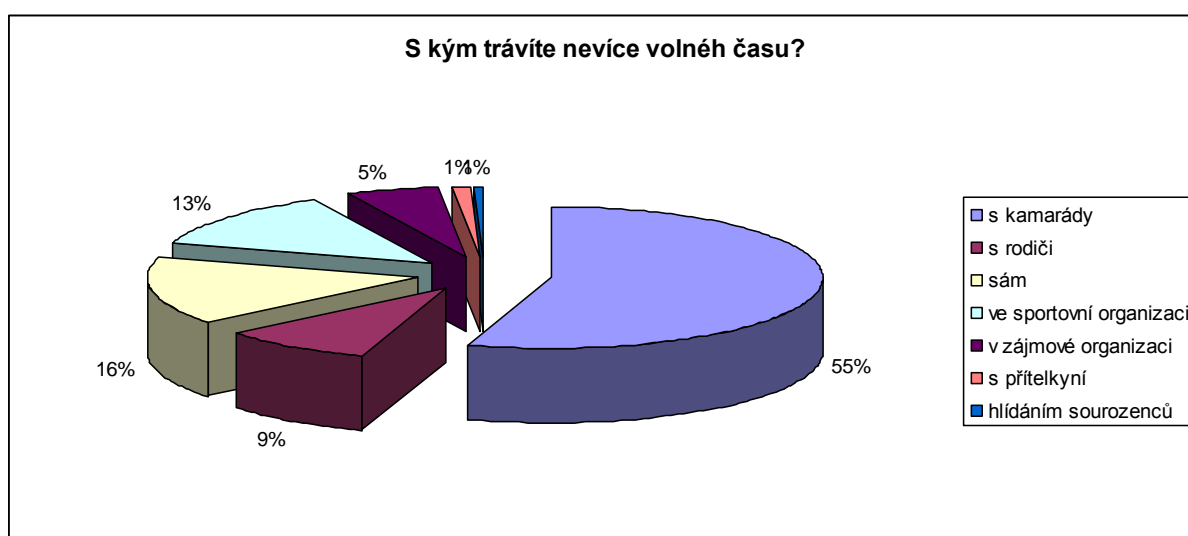
Graf č. 8.

S kým tráví žáci devátých tříd nejvíce času

Nejčastěji tráví žáci devátých tříd volný čas s kamarády (55%). Na druhém místě trávení volného času je trávení času sám (16%). 13% procent volného času tráví ve sportovních organizacích a pouze 5% v zájmových organizacích. 9% respondentů tráví nejvíce času se svými rodiči. 1% respondentů tráví nejvíce času s přítelkyní.

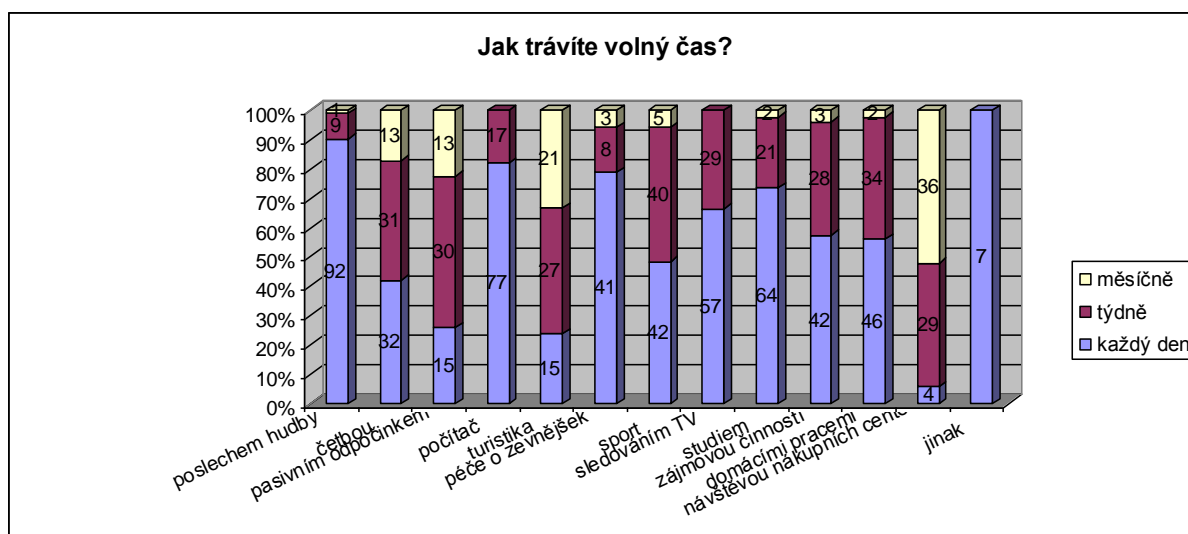
Graf č. 9.

Způsob trávení volného času

Jak tráví respondenti volný čas? Mezi činnostmi, kterým se věnují jednoznačně dominuje poslech hudby. Drtivá většina (více než 80%) ji poslouchá každý den. Druhou nejčastější volnočasovou aktivitou je hraní na počítači, internet a počítačová aktivita, čemuž se denně věnuje 68% respondentů. Více než 55% žáků se denně věnuje studiu a přípravě na školu. U žáků gymnázia se věnovalo denně studiu dokonce 82% žáků. Zhruba polovina respondentů se denně věnuje sledování televize. Zajímavým údajem jsou domácí práce, kterým se denně věnuje 41% žáků, z čehož je 60% žákyň. Ze žáků věnujících se denně domácím pracem je pouze 30% dětí bydlících ve městě. Zájmové činnosti a sportu se denně věnuje 37% dětí. Péči o zevnějšek se denně věnuje 36% respondentů, přičemž 90% tvoří dívky.

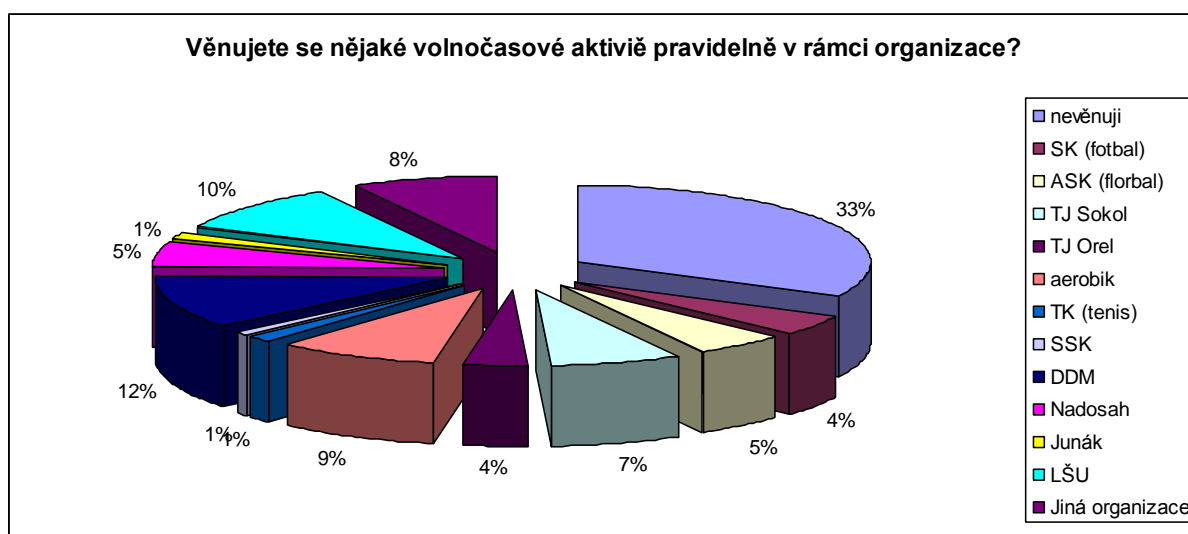
Graf č. 11.

Volnočasové aktivity v rámci organizace

Tato otázka měla odpovědět, zda-li se mládež devátých tříd věnuje volnočasové aktivitě v rámci organizace. Z výsledků vyplývá, že žádné volnočasové aktivitě se nevěnuje třetina respondentů. 40% respondentů se věnuje sportu v rámci sportovní organizace, 12% se věnuje koníčkům v rámci Domu dětí a mládeže, 10% se věnuje hře na hudební nástroj v rámci Základní umělecké školy a 5% žáků devátých tříd tráví volný čas v rámci nízkoprahového centra Nadosah.

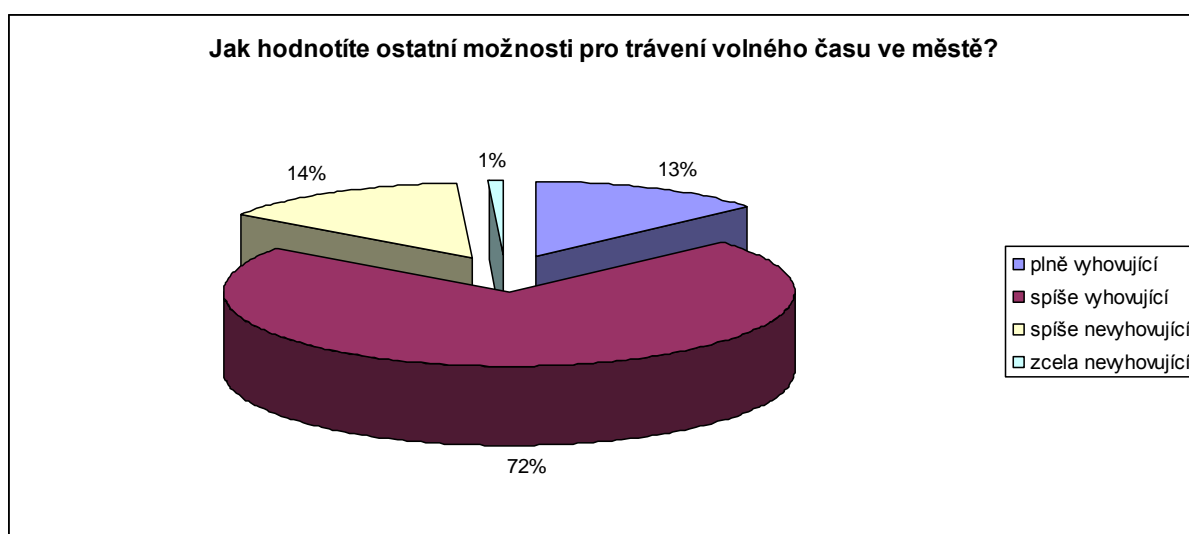
Graf č. 12.

Možnosti trávení volného času ve městě

Skoro 90% dotázaných projevilo spokojenost se stávajícími možnostmi v oblasti trávení volného času. Třetina respondentů měla připomínky a návrhy na zlepšení situace v oblasti volnočasového vyžití ve městě. Žáci nejvíce postrádají zařízení typů kaváren, čajoven a volnočasových klubů. Dále jim chybí obchodní centrum a jednomu respondentovi chybí kurzy tvůrčího psaní.

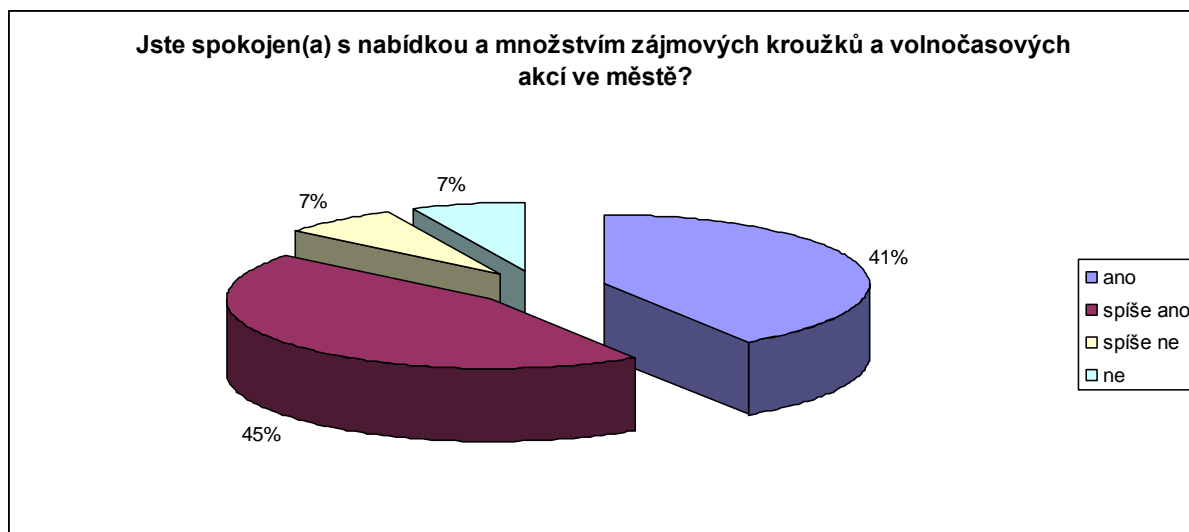
Graf č. 13.

Spokojenost s nabídkou a množstvím zájmových kroužků a volnočasových akcí

Mezi žáky panuje opět prakticky 90% spokojenost s nabídkou zájmových kroužků a volnočasových akcí ve městě. Této situaci pak také odpovídá počet připomínek k tomuto tématu, neboť pouhých 18% respondentů uvedlo nějaký návrh. Nejčastěji bylo zmiňováno, že chybí basketbalové a hokejové aktivity.

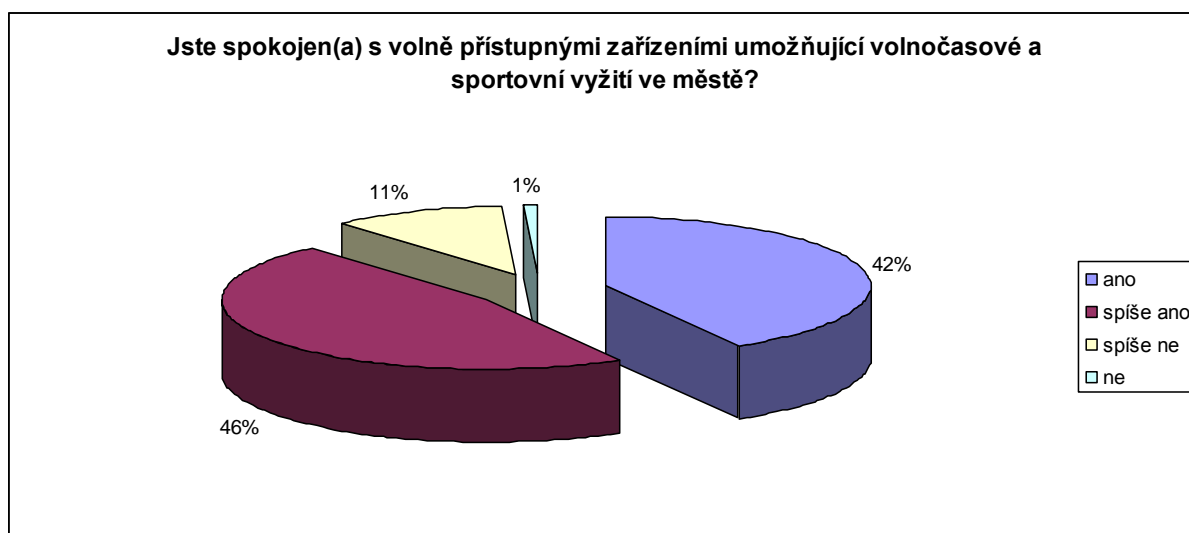
Graf č. 14.

Spokojenost s volně přístupnými zařízeními umožňující volnočasové a sportovní vyžití ve městě

Respondenti hodnotí pozitivně veřejnou přístupnost sportovišť a volnočasových aktivit ve městě. Nejvíce je poukazováno na chybějící aquapark a tobogán.

Graf č. 15.

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 1a: Děti a mládež tráví více volného času u počítače než pohybovými aktivitami.

Tato hypotéza se potvrdila, neboť 68% respondentů se denně věnuje počítači. Častější činností je pouze poslech hudby (80%), což je ovšem činnost, které se mohou věnovat v rámci jiných aktivit, tedy i při práci s počítačem, při studiu, při domácích pracích nebo při pasivním odpočinku. Pohybovým aktivitám se věnuje pouze 13% dětí.

Hypotéza 1b: Děti a mládež tráví více volného času s kamarády a rodiči než v zájmových a sportovních organizacích.

I tato hypotéza byla potvrzena, neboť s kamarády tráví volný čas 55% mládeže. V tomto případě je ovšem možné, že děti směšují trávení volného času s kamarády a trávení volného času s kamarády v rámci zájmových a sportovních organizací (13%). Zajímavý je tento údaj v porovnání spokojenosti dětí s nabídkou sportovních zařízení ve městě (přes 90%). Děti tedy rády a hojně využívají sportovní zařízení ve městě, ale nikoli v rámci zájmových a sportovních organizací.

Hypotéza 2: Více než polovina dětí a žáků je spokojena s nabídkou a rozmanitostí sportovních zařízení ve městě.

Byla potvrzena vysoká a nadprůměrná vybavenost města, neboť 94% respondentů je spokojeno se sportovní infrastrukturou. Nejvíce chybí zimní stadion a aquapark.

Hypotéza 3a: Většina dětí a mládeže navštěvuje v rámci volnočasových organizací Základní uměleckou školu.

Tato hypotéza se nepotvrdila. Nejvíce žáků se věnuje v rámci volnočasové organizované aktivity v rámci sportovní organizace (40%). Je to patrně opět dáno výbornou sportovní infrastrukturou. Ovšem z tohoto počtu se pravidelných soutěží a dlouhodobých soutěží účastní pouhých 15% žáků. Je to zřejmě dáno velmi omezenou nabídkou sportovních organizací, které se zúčastňují dlouhodobých soutěží. V rámci Základní umělecké školy se zapojuje pouze 10% žáků, což je dáno jednak vyšší náročností, nutností platit školné a také tím, že první cyklus výuky je sedmiletý a většina žáků jej absolvuje během školní docházky do osmé třídy a do druhého cyklu nastupuje výrazně méně žáků.

Hypotéza 3b: Alespoň 10% chlapců se aktivně v rámci sportovního klubu věnuje fotbalu.

Ani tato hypotéza se nepotvrdila. Pouze 4% žáků se věnuje aktivně fotbalu v rámci bystřického klubu SK, v rámci jiných fotbalových klubů další 2%. Fotbal u respondentů je tedy na úrovni tenisu, který má výrazně menší základnu. Více dětí se věnuje i florbalu.

Hypotéza 4: V důsledku rozmanitosti sportovních a kulturních zařízení je většina žáků a mládeže spokojena s pořádanými akcemi.

Tato hypotéza byla potvrzena, neboť více než 80% žáků bylo spokojeno s množstvím a nabídkou pořádaných akcí

6. Vliv aktivního sportu v dětství na využití volného času v dospělosti

6.1 Metodologická východiska

V rámci průzkumu byla koncipována tato východiska:

- Město Bystřice nad Pernštejnem je nadprůměrně vybaveno různorodými sportovními zařízeními,
- na základě analýzy využití sportovišť bylo zjištěno větší využívání sportovišť dospělými než dětmi nebo mládeží.

Cíle:

Cíl 1

Získat obraz trávení volného času bývalých členů fotbalové přípravy (ročníky narození 1987 – 1988) ve městě Bystřice nad Pernštejnem.

Hypotéza 1: Sport je u bývalých hráčů nejoblíbenější volnočasovou aktivitou.

Cíl 2

Zanalyzovat vliv organizovaného sportu v dětství na sportovní činnost v dospělosti.

Hypotéza 2: Většina bývalých hráčů se aktivně v rámci sportovní organizace věnuje fotbalu.

Cíl 3

Zmapovat jakým způsobem využívají možnosti volnočasových organizací ve městě.

Hypotéza 3: Většina bývalých hráčů je spokojena s nabídkou a rozmanitostí sportovních a ostatních zařízení ve městě.

Cíl 4

Zjistit míru spokojenosti s kulturními a sportovními akcemi pořádanými ve městě.

Hypotéza 4: Většina je spokojena s množstvím a rozmanitostí akcí pořádaných ve městě.

Metodika:

V listopadu a prosinci 2011 probíhala fáze přípravy, během které jsem převážně z elektronických zdrojů vyhledával zprávy z provedených výzkumných šetření podobného zaměření a na základě podobných kritérií jako byl dotazník žáků devátých tříd. Výzkum byl realizován v lednu roku 2012 formou dotazníkového šetření (Příloha č. 5) mezi členy fotbalové přípravy, kteří se aktivně účastnili soutěží v letech 1997 – 1998, jedná se tedy o ročníky narození 1987 a 1988.

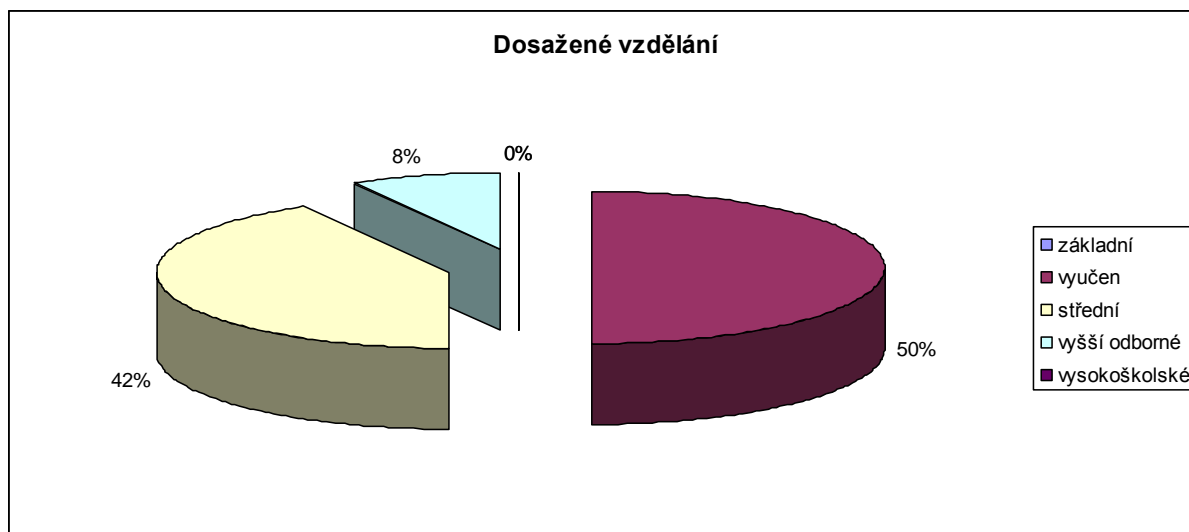
6.2 Analýza výsledků dotazníkového šetření u členů fotbalové přípravy z let 1997 a 1998***Základní charakteristika respondentů***

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 12 respondentů. Z celkového počtu 15 bývalých hráčů přípravy se mi podařilo zkontaktovat 12, přičemž 75% respondentů má trvalé bydliště v Bystřici nad Pernštejnem.

Dosažené vzdělání

Vzdělanostní struktura je rozvržena takto: polovina respondentů je vyučena, 42% absolvovalo střední školu a 8% vyšší odbornou školu. Nikdo z respondentů nedosáhl vysokoškolského vzdělání.

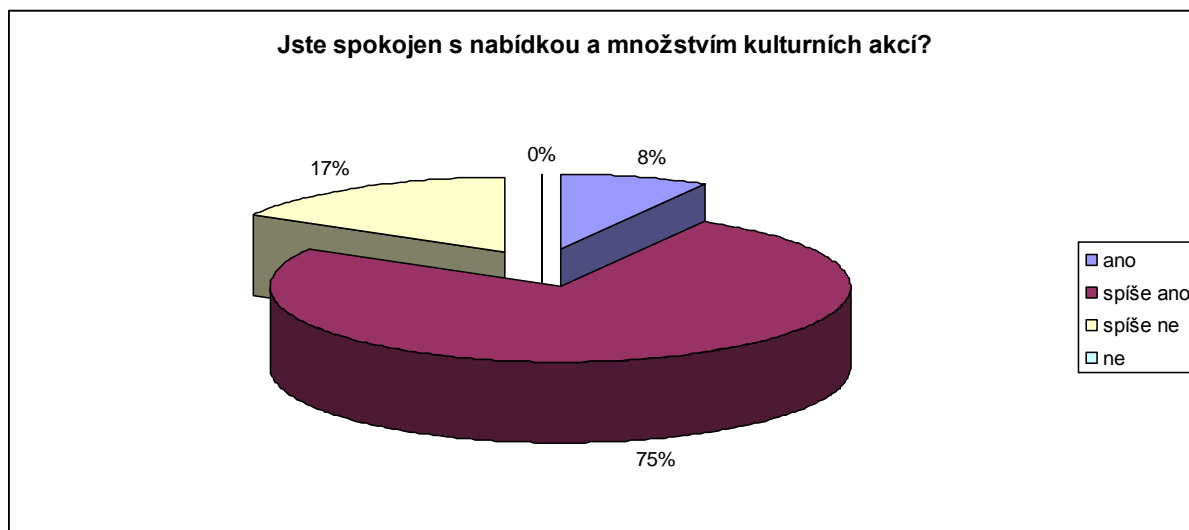
Graf č. 16.

Spokojenost s nabídkou kulturních akcí

Drtivá většina respondentů byla spojena s nabídkou kulturních akcí ve městě. Respondentů méně chybí nedostatečné množství tanečních zábav (třetina respondentů).

Graf č. 17.

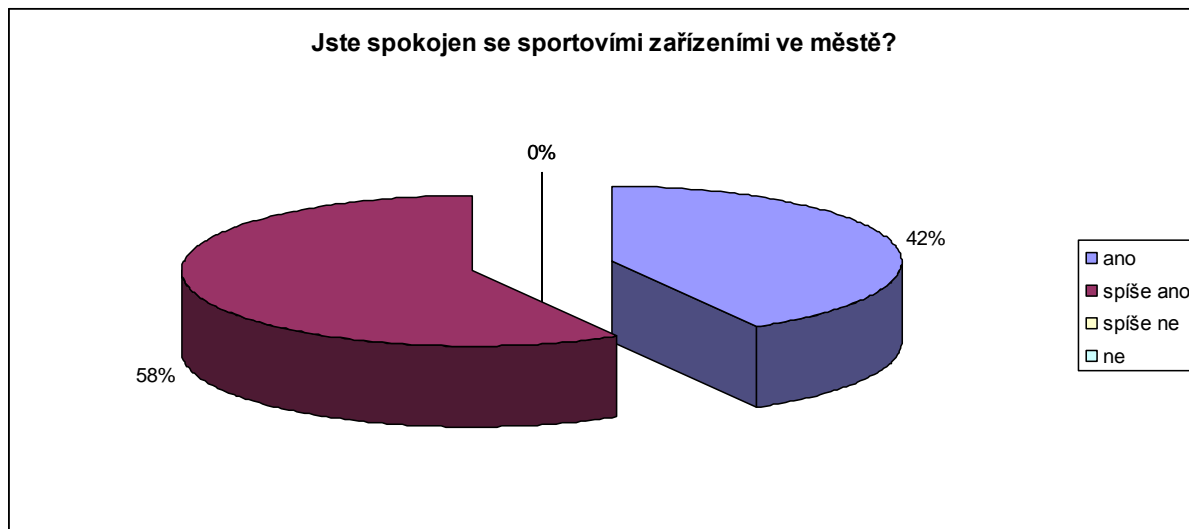

Spokojenost se sportovními zařízeními ve městě

Absolutní spokojenost se sportovními zařízeními ve městě vyjádřilo 42% respondentů, nikdo z respondentů není nespokojen. I když všichni uvedli spokojenost se sportovní

infrastrukturou, existuje zařízení, které ve městě chybí. Z celkového počtu dotazovaných měla polovina návrhy na doplnění sportovní infrastruktury. Nejčastěji (33%) se objevoval návrh na vybudování zimního stadionu.

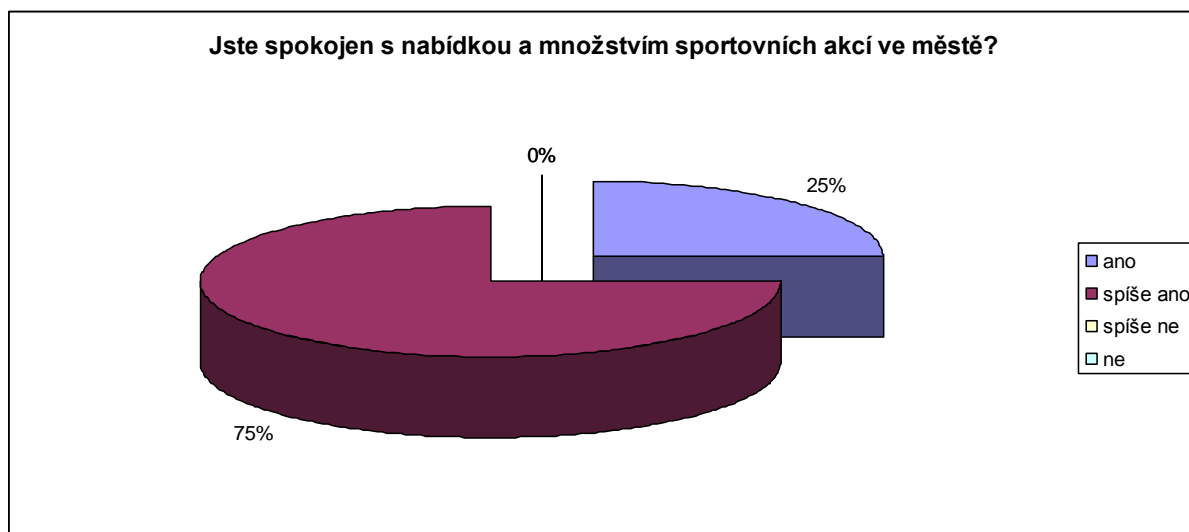
Graf č. 18.

Spokojenost s nabídkou a množstvím sportovních akcí

Všichni respondenti byli spokojeni s nabídkou sportovních akcí ve městě. Pouze čtvrtina dotázaných mělo námět na zlepšení stávající nabídky sportovních akcí ve městě. Dle respondentů chybí zejména hokejové soutěže.

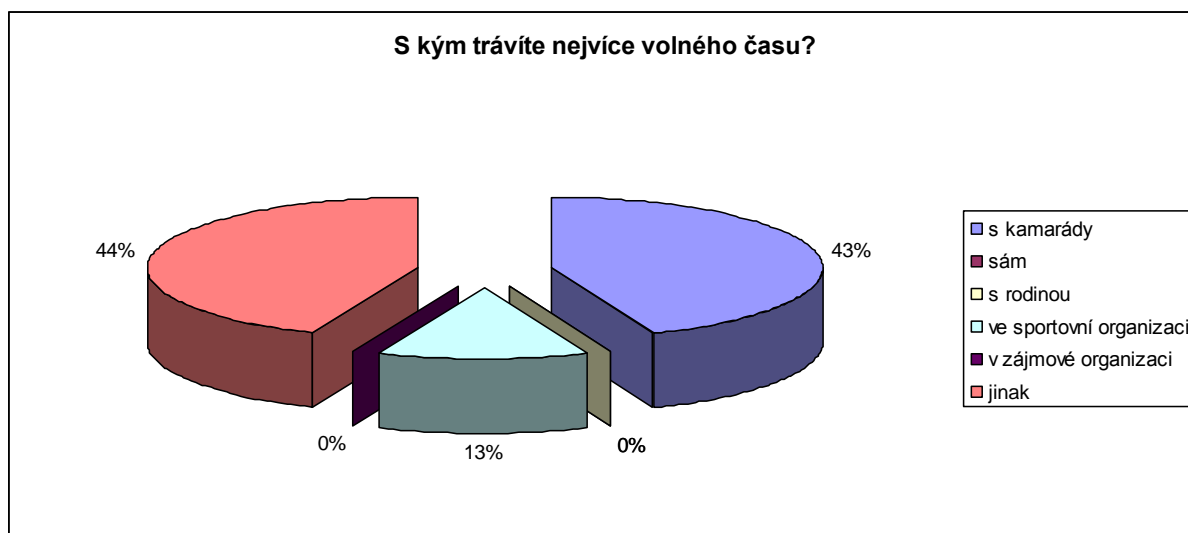
Graf č. 19.

S kým tráví respondent nejvíce času

Nejčastěji tráví čas respondenti s přítelkyní (44%) a s kamarády (43%). 13% procent volného času tráví ve sportovních organizacích.

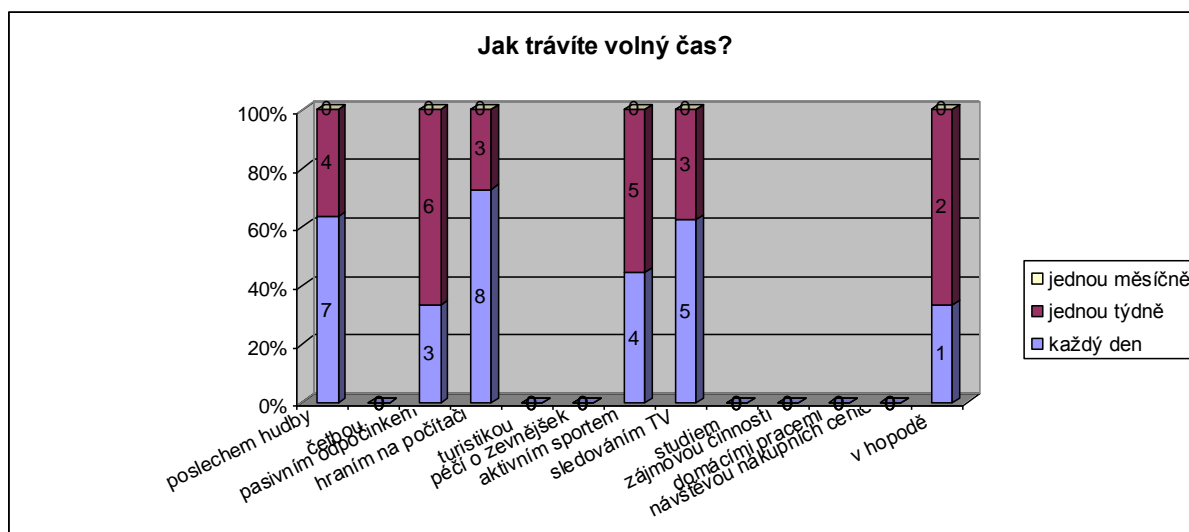
Graf č. 20.

Způsob trávení volného času

Mezi činnostmi, kterým se věnují jednoznačně dominuje hraní na počítači. Dvě třetiny hraje na počítači nebo surfuje na internetu každý den. Druhou nejčastější volnočasovou aktivitou je poslech hudby, čemuž se denně věnuje 58% respondentů. Třetina respondentů se denně aktivně věnuje sportu, ale také sledováním televize.

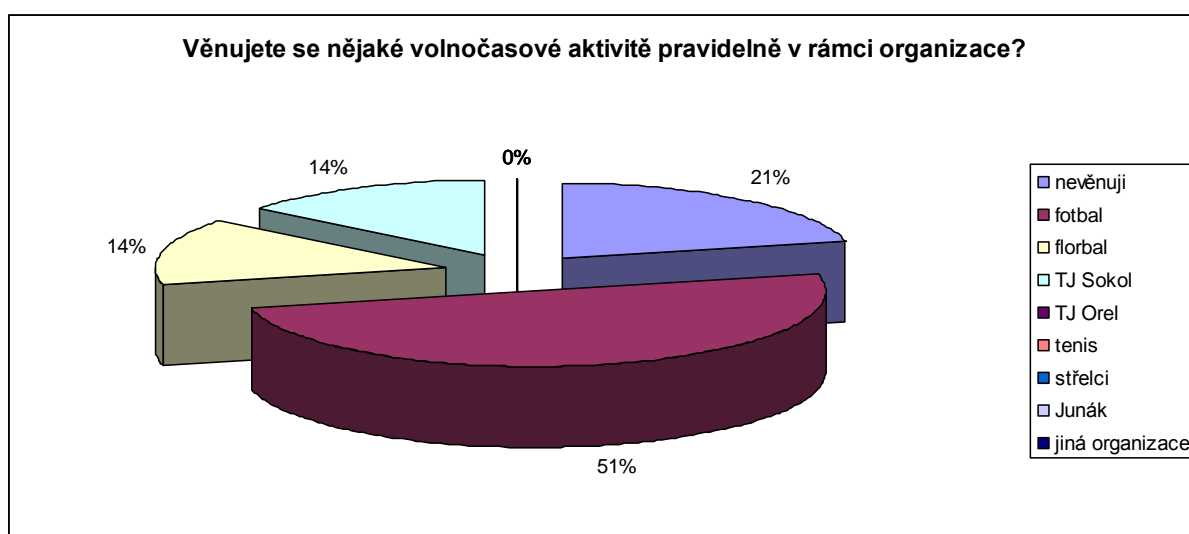
Graf č. 21.

Volnočasové aktivity v rámci organizace

Tato otázka měla odpovědět, zda-li se respondenti věnují volnočasové aktivitě v rámci organizace. Z výsledků vyplývá, že žádné volnočasové aktivitě se nevěnuje 21% respondentů. 79% respondentů se věnuje sportu v rámci sportovní organizace, přičemž 51% se věnuje fotbalu.

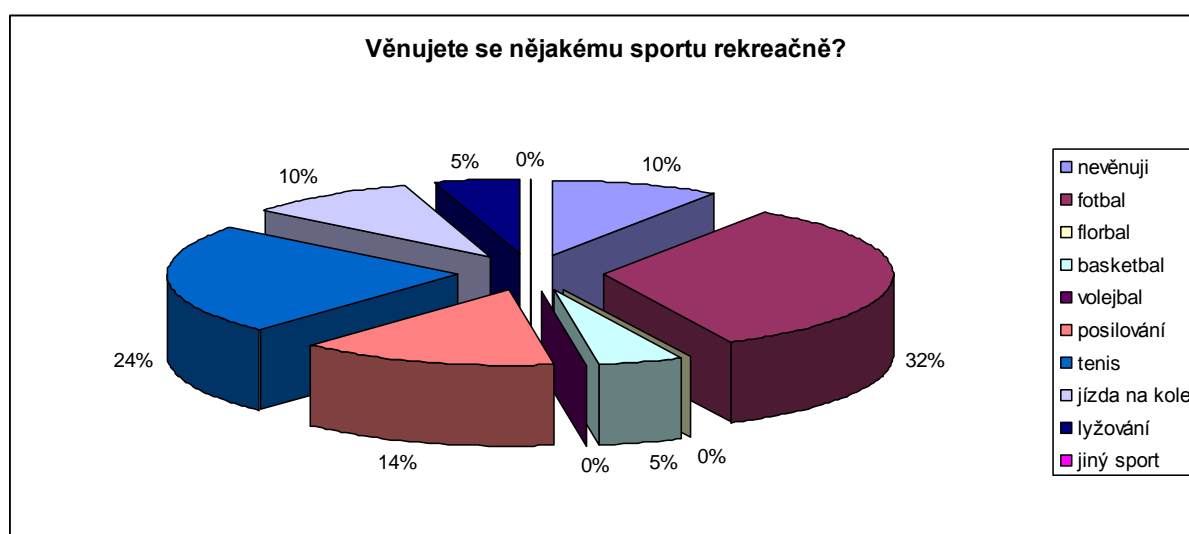
Graf č. 22.

Věnování se sportu rekreačně

Tato otázka směřuje k tomu, jestli se respondenti věnují sportu ve volném čase i mimo organizovaný sport. 90% respondentů se věnuje sportu rekreačně, přičemž opět nejvíce fotbalu (32%). Druhým nejčastějším neorganizovaným sportem je tenis (24%), následovaný posilováním (14%). Sportu se nevěnuje pouze 10% respondentů.

Graf č. 23.

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 1: Sport je u bývalých hráčů nejoblíbenější volnočasovou aktivitou.

Tato hypotéza se nepotvrdila. U respondentů jednoznačně dominuje počítač a to ve všech verzích, od her přes surfování na internetu. Druhou aktivitou je poslech hudby. Poslechu se ovšem mohou věnovat v rámci jiných volnočasových aktivit. Více než třetina respondentů se věnuje aktivně sportu, ale 90% respondentů se věnuje sportu rekreačně, i když jak už bylo řečeno, sport není jejich nejoblíbenější aktivitou. I přes vysoké číslo aktivně sportujících je to ve srovnání s počítačem údaj výrazně nižší. Je to patrně dáno tím, že aktivní sport vyžaduje pravidelnost, vytrvalost a také větší objem okamžitého volného času pro tréninky. Také zápasy probíhající o víkendech zmenšují zájem o aktivní sport. Naopak práce s počítačem je akcí nahodilou, okamžitou, která nevyžaduje větší objem okamžitého volného času a dá se provozovat v jakoukoli denní i noční dobu pouze v závislosti na volném čase daného jednotlivce.

Hypotéza 2: Většina bývalých hráčů se aktivně v rámci sportovní organizace věnuje fotbalu.

Tato hypotéza se potvrdila. Polovina respondentů, která se aktivně věnuje sportu, tak se věnuje právě fotbalu. Fotbalu se věnují i mimo organizaci v rámci výplně volného času. Je tedy patrné, že hráči, kteří se věnovali v raném mládí fotbalu a sportu obecně se sportu věnují i v dospělosti.

Hypotéza 3: Většina bývalých hráčů je spokojena s nabídkou a rozmanitostí sportovních a ostatních zařízení ve městě.

Prakticky všichni respondenti jsou spokojeni s nabídkou sportovní infrastruktury ve městě, což je dáno nadprůměrnou sportovní vybaveností města. Jediné co chybí je zimní stadion.

Hypotéza 4: Většina je spokojena s množstvím a rozmanitostí akcí pořádaných ve městě.

I tato hypotéza byla potvrzena, neboť drtivá většina respondentů je spokojena s rozmanitostí akcí ve městě. Ve městě jim chybí zejména hokejové soutěže, což souvisí s absencí hokejového stánku.

DISKUSE A DOPORUČENÍ

Z vypracování jednotlivých částí práce vyplynulo několik zajímavých poznatků, které si zaslouží hlubší zamyšlení. Jedná se zejména o srovnání financování sportovních aktivit. Česko je v tomto ohledu na konci žebříčku v Evropě, i přes všechny poznatky, které jsou známy, zejména že sport u mládeže slouží mimo jiné i k předcházení patologických vlivů na mládež. Z toho vyplývá, že stát vynakládá minimum financí na prevenci – v tomto případě na sport, čímž by zřetelně ušetřil, protože následky, které se musí následně řešit v případě patologických jevů, jsou násobně dražší.

Dalším poznatkem je nedostatečná podpora státu pro organizovaný sport ve školách, které jsou jedinečnou možností právě pro organizaci a rozvoj sportovních aktivit. Zatímco v Česku je podporovaná pouze talentovaná mládež, na Slovensku je model podpory nejen talentované mládeže, ale je zde prostřednictvím škol a jejich středisek zájmové činnosti podporován sport pro širokou mládež. Systém odměňování trenérů prostřednictvím škol, respektive středisek zájmové činnosti přispívá jednak k zájmu mládeže o sport a také k různorodosti sportovních aktivit v oblasti. Tímto systémem je také garantována i příslušná erudice jednotlivých trenérů. Česko jde ve většině případů „vlastní cestou“ na místo toho, aby hledalo inspiraci někde, kde systém úspěšně funguje. Nyní jsme svědky kauz Sazky či zdanění hazardu, což ovšem neřeší v tuto chvíli podstatu, kterou je podpora sportu širokého spektra mládeže.

Další zajímavou otázkou je motivace trenérů pro jejich činnost. Je asi nespornou skutečností, že se bude „vyskytovat“ stále méně dobrovolníků, kteří svůj volný čas budou věnovat mládeži. Tak jako na mládež, tak i na dospělé dopadá stále větší a rozmanitější nabídka volnočasových aktivit, které s převahou nahradí potřebu pravidelné docházky na tréninky v týdnu a cestování na zápasy o víkendech. Motivací pro tyto aktivity jsou v naprosté většině vlastní děti a jejich vedení ke sportu a také aktivní sportování v dětství. Z tohoto důvodu je nutné se zamyslet nad jinou motivací a z rozhovorů vyplývá, že touto motivací by mohla být finanční motivace. Samozřejmě, že touto motivací se možná ztratí „zápal“ k trénování, ale ten může být nahrazen naopak odbornou způsobilostí k trénování, neboť kdo je odměňován, musí již splnit určitá kritéria. Nicméně i v této diskuzi se opět přikláním k slovenskému modelu, neboť mi stále vychází spojení škola – učitel (tělocvikář) – odbornost – motivace jako nejsmysluplnější varianta.

Dalším zajímavým, ale pravděpodobně očekávatelným aspektem je, že aktivně sportující v dětství se sportu aktivně věnují i v dospělosti. Toto bylo potvrzeno nejenom u výzkumu

respondentů, kteří v dětství aktivně působili ve fotbalové přípravce, ale vyplynulo to i z rozhovorů se současnými aktivními trenéry, kdy hned druhým hlavním motivem pro trénování byl aktivní sport v mládí.

ZÁVĚR

Závěrem této práce je několik konkrétních výstupů.

Prvním je konkrétní příklad možnosti využití browfield (nevyužívaná, zchátralá nemovitost) na území města pro volnočasové aktivity. Ve městě Bystřice nad Pernštejnem je to nápad na využití budovy Sokolovny na Centrum volného času, kde nevyhovující prostory budou rekonstruovány a obsazeny organizacemi, které se zabývají prací s dětmi a mládeží. Tento postup včetně ekonomického vyhodnocení, stavebně technické studie, požadavků jednotlivých subjektů a vyjednání podmínek pro působení současného subjektu jsou příkladem a návodem pro další města při využití browfield.

Druhým důležitým aspektem této práce je působení organizovaného sportu v dětství na způsob trávení volného času v dospělosti. Na základě dotazníkového šetření hráčů přípravky v letech 1997-1998, i když na velmi omezeném vzorku, je evidentní, že organizovaný sport v dětství vede k masivním aktivním sportovním volnočasovým aktivitám v dospělosti. Zjednodušeně řečeno můžeme použít příměr - sport v dětství = sport v dospělosti. Návyky a radost ze hry byly přeneseny do dospělosti.

S tímto závěrem úzce souvisí nutnost organizovaného sportu a zejména osob zabývajících se organizovaným sportem. Těchto osob – trenérů je stálý nedostatek, jejich motivací je zejména ovlivňování volnočasových aktivit svých dětí, což vyplynulo na základě rozhovorů s fotbalovými trenéry mládeže. Opravdu velmi zajímavě a zejména inspirativně vychází srovnání podpory organizovaného sportu mezi Slovenskem a Českem, hlavně na poli odměňování trenérů. Domnívám se, že střediska zájmové aktivity provozovaná na školách na Slovensku jsou hodné následování a mají dle srovnání s pestrostí sportu partnerského města jednoznačné klady. Na základě těchto zkušeností jsem vytvořil grant odměňování trenérů mládeže, kde zdrojem financí pro trenéry není státní rozpočet, ale rozpočet městský. Tento systém je aplikovatelný ve všech městech v republice. Nicméně se domnívám, že jde pouze o první krok a cílem by měl být model slovenský.

Na to navazuje poznání využívání volného času žáků devátých tříd v Bystřici nad Pernštejnem a zejména jeho trávení ve volnočasových organizacích. Z dotazníkového šetření vyplývá, že žáci ne tak často využívají volnočasových organizací. Samozřejmě, že to opět souvisí s vedoucími jednotlivých aktivit, o jejich motivaci, zápalu a v neposlední řadě i odborné erudici.

Důvodem pro nízký zájem o organizovaný sport bude zřejmě i relativně hodně slabá nabídka sportovních organizací, které se pravidelně a organizovaně věnují sportu. Patrné je to zejména ve srovnání s nabídkou aktivních sportovních organizací slovenského partnerského města. Je to v přímém protikladu s nadprůměrným vybavením sportovní infrastruktury ve městě. Obloukem se tedy opět dostáváme k nedostatku vedoucích a trenérů a zejména jejich motivaci. Jedná se o jednotlivce, kteří by se jednak aktivně věnovali volnočasové aktivitě stávající a jednak jednotlivce, kteří by byli schopni volnočasovou aktivitu vymyslet, rozjet a dlouhodobě provozovat na patřičné úrovni.

RESUMÉ

Diplomová práce na téma Volný čas dětí a mládeže se zaměřením na organizovaný sport v Bystřici nad Pernštejnem přináší nové možnosti a příklady pro motivaci trenérů i ostatních jedinců zabývajících se využitím volného času mládeže a jejich využití i v ostatních městech České republiky. I když je práce zaměřena na děti a mládež, jako nit' ji provází potřebnost a nutnost dospělých na pozicích, v kterých vedou děti u volnočasové aktivity.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. První kapitola se zabývá charakteristikou volného času, zejména je vymezen jeho pojem, funkce, je zde řešen způsob trávení volného času a také role volného času ve výchovném procesu.

Druhá kapitola je věnována volnočasovým aktivitám ve městě Bystřici nad Pernštejnem. Úvod této kapitoly je věnován srovnáním historie a současnosti města, následuje popis věkové a vzdělanostní struktury ve městě a také školství ve městě, jako důležitý prvek pro trávení volného času. Další část je věnována jednak celkovému shrnutí historie tělovýchovy ve městě s rozšířením historie bystřického fotbalu jako největší organizované sportovní organizace a jednak v kontextu toho, že práce a její některé výstupy vycházejí ze závěrů a výzkumů členu fotbalového klubu. Popsány jsou i další nespportovní volnočasové organizace ve městě. Samostatně je pojednáno o možné přípravě záměru Centra volného času, jako možného využití budovy browfieldu jako střediska volnočasových aktivit ve městě.

Další kapitola je věnována podpoře organizovaného sportu a to jak ze strany státu, tak i ze strany města. Dále jsou zmapována sportoviště ve městě a jejich využití jako nutný a důležitý podklad pro srovnání vybavenosti a nabídky volnočasových, zejména sportovních aktivit. Dalším podkladem je zjištění a přehled sportovních organizací, které hrají dlouhodobé soutěže mládeže nebo se pravidelně účastní turnajů. Poté je popsána podpora sportu Slovenskou republikou, partnerským slovenským městem a tato podpora je srovnávána s podporou sportu v České republice. Zvláštní pozornost je věnována slovenskému projektu s názvem střediska zájmové činnosti, které sloužilo jako podklad a inspirace pro dále uváděný a zpracovaný grant odměňování trenérů mládeže.

Čtvrtá kapitola je již částí empirickou, která prověřuje současný stav trenérů mládeže ve městě a na základě polostrukturovaného rozhovoru jsou zjišťovány jejich pohnutky a motivy k aktivnímu trénování. Na základě jeho vyhodnocení byl vypracován grant odměňování trenérů mládeže jako jeden z motivačních prvků pro trénování, který může být využit na celorepublikové úrovni.

Pátá kapitola se zabývá trávením volného času dětí devátých tříd. Výstupy byly zjišťovány na základě dotazníkového šetření, které mělo zjistit zapojení žáků do aktivit volnočasových a zejména sportovních organizací a také způsob trávení volného času ve městě.

Poslední kapitola se zabývala vlivem aktivního sportu v dětství na využití volného času v dospělosti. Toto bylo zjišťováno na základě dotazníkového šetření aktivních členů fotbalové přípravy z let 1997 a 1998, kteří jsou v současnosti dospělí lidé v produktivním věku.

V diskusi a doporučení jsem srovnával a vyhodnocoval jednotlivé přístupy k financování organizovaného sportu, kdy jsem doporučil tzv. „slovenskou cestu“ financování sportu.

Závěr shrnul hlavní výstupy práce, kterým byl návrh na posílení aktivity jedinců, zabývajících se volným časem mládeže a to ve formě návrhu grantu na odměňování trenérů mládeže, který je široce využitelný i v celorepublikovém měřítku. Sekundárním výstupem byl pozitivní poznatek vlivu organizovaného sportu v mládí na využití volného času v dospělosti. Terciálním výstupem je konkrétní návrh na využití browfield, tedy nevyužívané a zchátralé nemovitosti pro umístění volnočasových organizací v rámci města.

ANOTACE

Autor práce:	Josef Vojta
Vedoucí práce:	Mgr. Petr Sýkora Ph. D.
Instituce:	Fakulta humanitních studií, Institut mezioborových studií v Brně
Název práce:	Volný čas dětí a mládeže se zaměřením na organizovaný sport v Bystřici nad Pernštejnem
Počet slov:	22998

Cílem práce bylo zjistit, jak žáci devátých tříd tráví volný čas zejména s ohledem na sportovní a zájmové organizace. Stejně zjišťování proběhlo i u dospělých, kteří v letech 1997 – 1998 aktivně hrály za fotbalovou přípravku. Práce nejdříve popisuje volný čas a jeho funkce a role. Teoretická část dále popisuje tělovýchovné a zájmové organizace ve městě Bystřice nad Pernštejnem včetně nového záměru vybudování Centra volného času z chátrající budovy Sokolovny. V závěru teoretické části je popsána podpora sportu v České republice a srovnání podpory sportu ve Slovenské republice.

V praktické části byl veden polostrukturovaný rozhovor s fotbalovými trenéry mládeže, kde byla zjišťována zejména jejich motivace k této činnosti a navržen Grant odměňování trenérů mládeže jako účinný motivátor. Dále bylo provedeno dotazníkové šetření u žáků devátých tříd, jehož cílem bylo zjistit využívání volného času žáků, opět s akcentem na organizovaný sport. Bylo také provedeno dotazníkové šetření u jednotlivců s ročníkem narození 1987 – 1988, kteří v dětství aktivně a organizovaně sportovali ve fotbalové přípravce. Cílem bylo zjistit vliv organizovaného sportu v dětství na sportování v dospělosti. V závěru práce jsou shrnuta zjištění a doporučení k jejich využití.

KLÍČOVÁ SLOVA

Volný čas, sportovní organizace, centrum volného času, středisko zájmové činnosti, grant odměňování trenérů mládeže.

ANNOTATION

Author of thesis:	Josef Vojta
Consultant of thesis:	Mgr. Petr Sýkora Ph. D.
Istitution:	Bata University in Zlin. Faculty of Humanic Studies.
Name of diploma thesis:	Leisure time of children and young people with a view to organized sports in the Bystřice nad Pernštejnem town.
Number of words:	22998

The objective of the work was to find out how 15 year old pupils spend their leisure time especially with emphasis on sport clubs and interest groups. The same survey was carried out with adults who in the years 1997 – 1998 played actively football within the youth club preps. The paper first describes the leisure time and its functions and roles. The theoretical part then delineates physical education clubs and special hobby organizations working in Bystřice nad Pernštejnem town including a new project to build a Leisure Centre from dilapidated building of „Sokol“ organization. In conclusion the theoretical part describes the promotion of sport activities in Czech Republic and put it in comparison with Slovak Republic. In the practical part there were conducted semi-structured interviews with the youth football coaches with the aim to find out their motivations. Consequently there was proposed a Financial Grant for rewarding of the coaches as an effective motivation. Furthermore a survey was carried with the pupils to find out how they spend their leisure time by organized sporty activities. There was also carried out a survey with people borned in the year 1987 – 1988 who had been actively playing football within the youth club preps. The main purpose of the survey was to find the influence of organized sports run in childhood on sports activities run in maturity. The conclusion of the paper summarizes the findings and recommendations.

KEYWORDS

Leisure time, sport club, Leisure Centre, special hobby organizations, Financial Grant for rewarding of the coaches

POUŽITÁ LITERATURA

- (1) BAKALÁŘ, E., *Umění odpočívat*, 1. vyd. Praha: Práce, 1978.
- (2) BERAN, V., *70 let kopané. Žďár nad Sázavou*, Unipress, 2006.
- (3) BLÁHA, V., *Potřeby a zájmy žáků základní školy z hlediska rozvoje jedince a požadavků na něj*. VÚP Praha, 1987.
- (4) ČÁP, J., MAREŠ, J., *Psychologie pro učitele*. 2. Vyd. Praha: Portál, 2007, ISBN : 978-80-7367-273-7.
- (5) ČURDOVÁ, J., *Volnočasové pohybové aktivity osob s postižením*. In Hodaň, B. ed. *Volný čas a současné problém*. 1. vyd. Olomouc: Hanex, 2010.
- (6) DUFKOVÁ, J., URBAN, L., DUBSKÝ, J., *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o, 2008, ISBN 978-80-7380-123-6.
- (7) DUMAZEDIER, J., *Ver sune civilisation du loisir*. Paris, 1962.
- (8) HÁJEK, B., *Děti, vedoucí, volný čas*. 2. Vyd. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004, ISBN 80-86784-06-1.
- (9) HANUŠ, R., *Historie pobytu a výchovy v přírodě*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1994, ISBN 80-210-1007X.
- (10) HODAŇ, B., *Úvod do teorie tělesné kultury*. 2. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1997, ISBN 80-7067-782-1.
- (11) HOFBAUER, B., *Děti, mládež a volný čas*. 1 vyd. Praha: Portál, 2004, ISBN 80-7178-927-5.
- (12) JURMAN, H., *Na bystré vodě – Bystřice nad Pernštejnem*. 1. Vyd. Bystřice nad Pernštejnem, 2010.
- (13) KRAUS, B., *K současným problémům mládeže*. 1. vyd. Praha: Horizont, 1990, ISBN 80-7012-027-4.
- (14) KRAUS, B., *Jak žije středoškolská mládež na počátku XXI. století*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, ISBN 80-7041-738-2.
- (15) KRAUS, B., SÝKORA, P., *Sociální pedagogika I*. 1. vyd. Brno: Institut mezioborových studií, 2009.
- (16) NĚMEC, J., *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. 1. Vyd. Brno: Paido, 2002, ISBN 80-7315-012-3.
- (17) OPASCHOWSKI, H., *Pedagogik der frejem Lebenszeit*. 3. vyd. Opladen: Leske+Budrich, 1996.

- (18) PÁVKOVÁ, J. et al., *Pedagogika volného času*. Vyd. 4. Praha : Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.
- (19) PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J., *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2003, ISBN 80-7178-772-8.
- (20) SAK, P., *Proměny české mládeže*. 1. vyd. Praha: Petrklíč, 2000, ISBN 80-7229-042-8.
- (21) SEKOT, A., *Sport a společnost*. Brno: Paido, 2003, ISBN 80-7315-047-6.
- (21) SLEPIČKOVÁ, I., *Sport a volný čas*. Praha: Univerzita Karlova, 2005, ISBN 80-246-1039-6.
- (22) SPOUSTA, V., *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno: Pedagogická fakulta, 1996.
- (23) SPOUSTKA, V. A KOL., *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. Brno: MU, 1994. ISBN 80-210-1007-X.
- (24) ŠEĐOVÁ, K., *Děti a rodiče před televizí: rodinná socializace dětského televizního diváctví*. Brno: Paido, 2007.
- (25) ŠTÍPEK, J., *Sociální příčiny poruch chování obtížně vychovatelné mládeže*. SPN, Praha 1987.
- (25) VAĐUROVÁ, H., MÜHLPACHR, P., *Kvalita života: Teoretická a metodologická východiska*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3754-7.
- (26) VÁŽANSKÝ, M., SMÉKAL, V., *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995.
- (27) VESELÁ, J., *Kapitoly ze sociální pedagogiky*. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická, 2006, ISBN 80-7194-864-0.
- (28) ZIMMEROVÁ, R., *Netradiční sportovní činnosti: náměty a metody pro školu i volný čas*. Praha: Portál, 2001, ISBN 80-7178-4605.

Internetové zdroje

- (29) *Město Bystřice nad Pernštejnem*. Dostupné z WWW: <http://www.bystricenp.cz>
- (30) *Český statistický úřad*. Dostupné z WWW: <http://www.jihlava.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajp/631011-10-xj>
- (31) *Ministerstvo školství, mládeže a sportu*. Dostupné z WWW: <http://rejskol.msmt.cz/>

Ostatní zdroje

- (32) *Koncepce státní podpory sportu v České republice*.

(33) Národní program rozvoje sportu v SR.

(34) Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

(35) Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních фондах, ve znění pozdějších předpisů.

(36) Zákon SR č. 288/1997 Sb. o tělesné kultuře ve znění pozdějších předpisů.

(37) Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ve znění pozdějších předpisů.

(38) Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

(39) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

(40) Zákon SR č. 245/2008 Z. z. o výchově a vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dispoziční studie Centra volného času

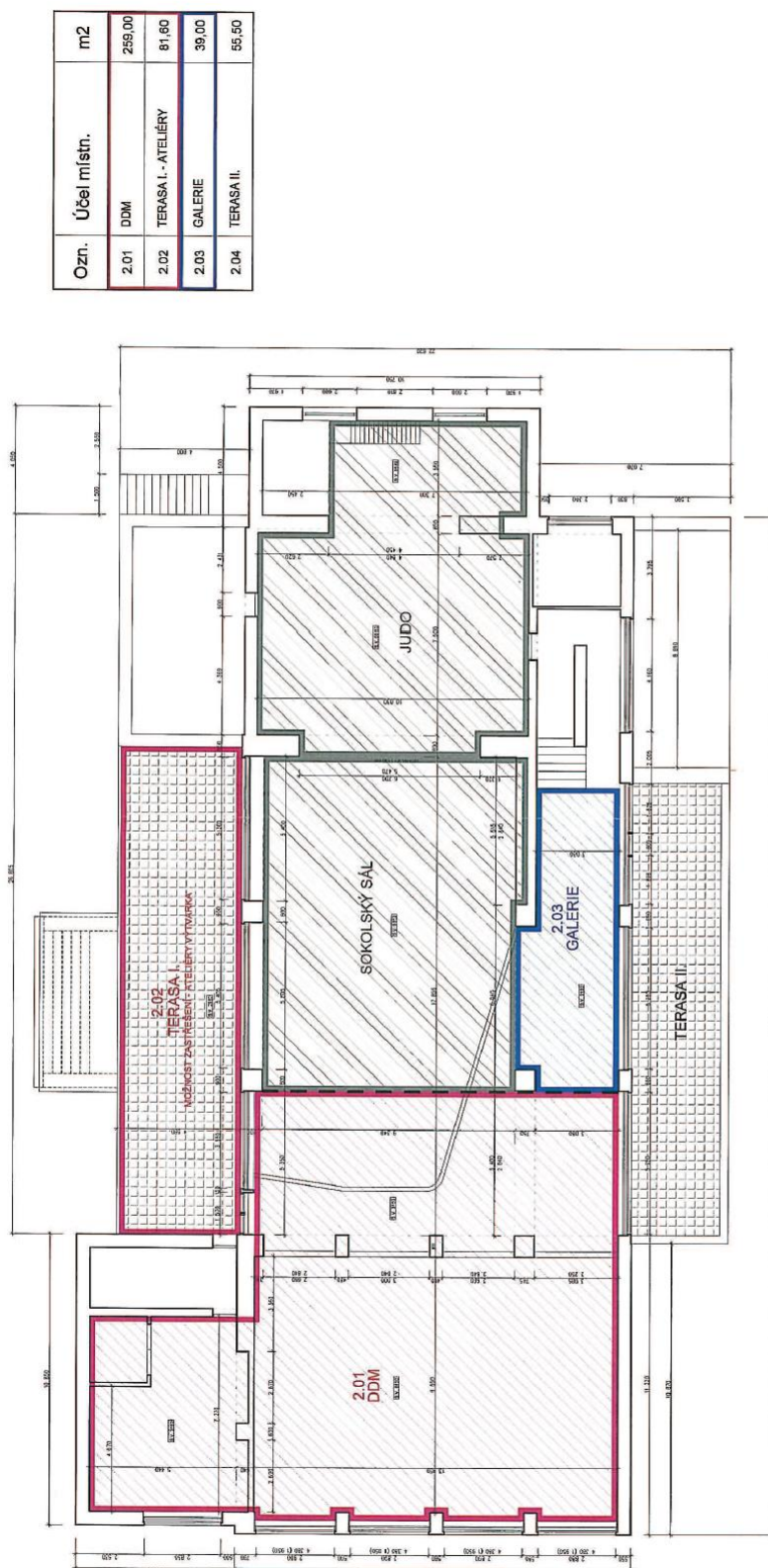
Příloha č. 2: Návrh dohody o převodu majetku

Příloha č. 3: Výkaz trenéra

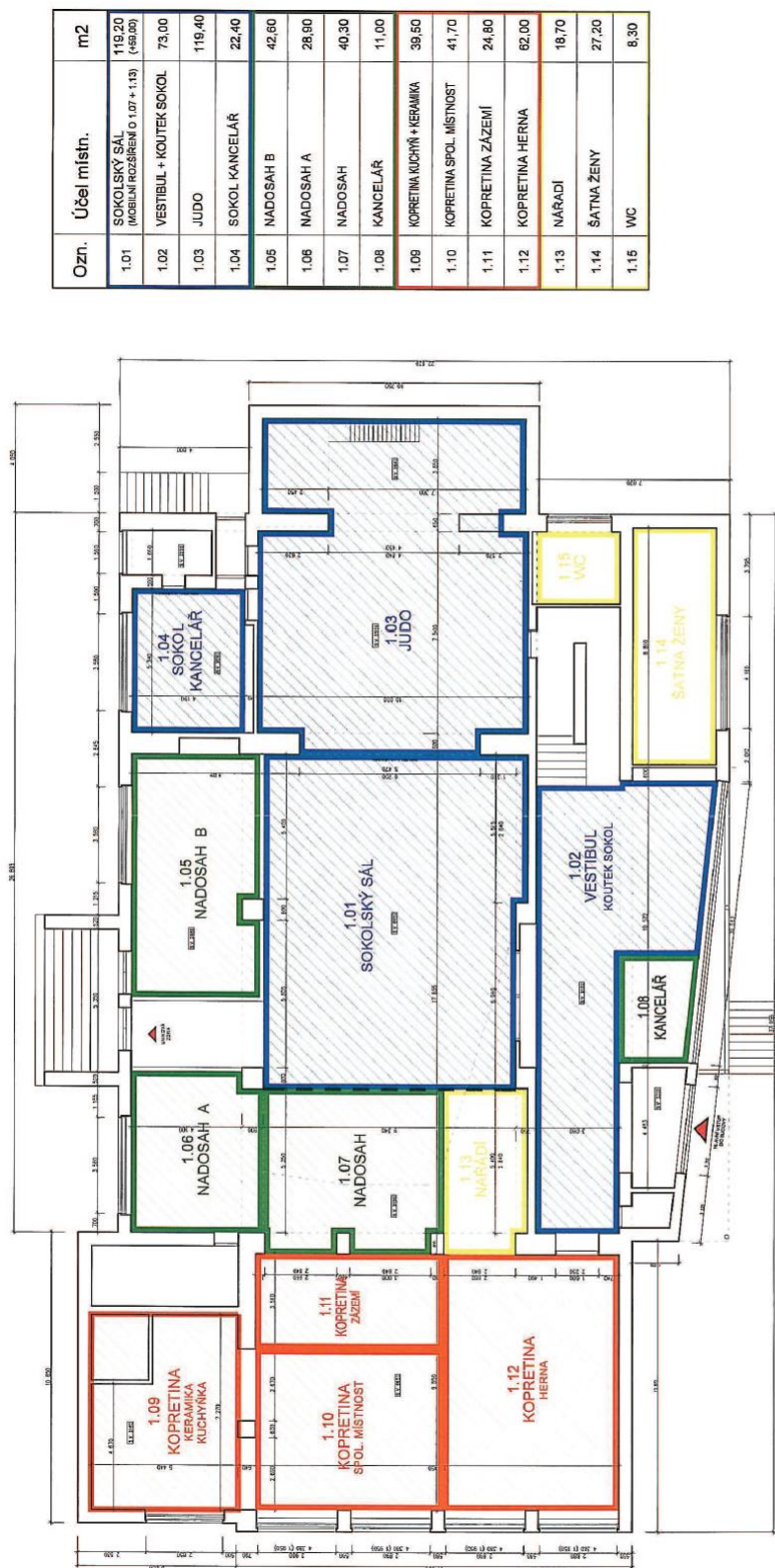
Příloha č. 4: Dotazník pro žáky devátých tříd a kvartu

Příloha č. 5: Dotazník pro členy fotbalové přípravy z let 1997 a 1998

Příloha č. 1: Dispoziční studie Centra volného času

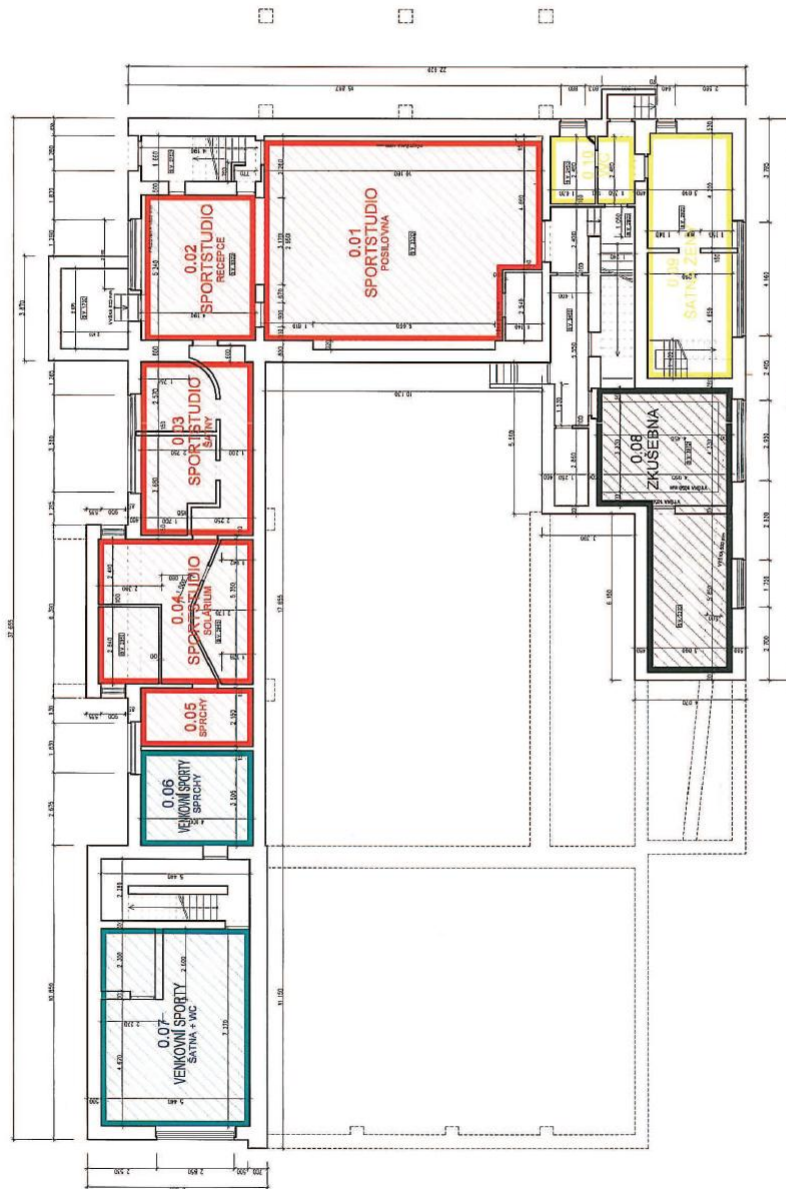

BUDOVA TJ Sokol Bystřice nad Pernštejnem
STÁVAJÍCÍ STAV 2.NP - DISPOZIČNÍ STUDIE VYUŽITÍ
 MĚŘITKO: 1:150
 KVĚTEN 2010

Ozn.	Účel místn.	m2
1.01	SOKOLSKÝ SÁL (MOBILNÍ ROZŠŘEŇENÍ O 1.07 + 1.13) (+49,00)	119,20
1.02	VESTIBUL + KOUTEK SOKOL	73,00
1.03	JUDO	119,40
1.04	SOKOL KANCELÁŘ	22,40
1.05	NADOSAH B	42,60
1.06	NADOSAH A	28,80
1.07	NADOSAH	40,30
1.08	KANCELÁŘ	11,00
1.09	KOPŘETINA KUCHYŇKA + KERAMIKA	39,60
1.10	KOPŘETINA SPOL. MÍSTNOST	41,70
1.11	KOPŘETINA ZÁZEMÍ	24,80
1.12	KOPŘETINA HERNA	62,00
1.13	NÁRAŽÍ	18,70
1.14	ŠATNA ŽENY	27,20
1.15	WC	6,30

BUDOVA TJ Sokol Bystřice nad Pernštejnem
 STÁVAJÍCÍ STAV 1.NP - DISPOZIČNÍ STUDIE VYUŽITÍ
 KVĚTEN 2010
 MĚRÍTKO: 1:150

Ozn.	Účel místn.	m2
0.01	SPORTSTUDIO POSILOVNA	71,00
0.02	SPORTSTUDIO RECEPCE	21,60
0.03	SPORTSTUDIO ŠATNY	26,20
0.04	SPORTSTUDIO SOLÁRIUM	30,20
0.05	SPRCHY	8,80
0.06	VENKOVNÍ SPORŤY SPRCHY	14,40
0.07	VENKOVNÍ SPORŤY ŠATNA + WC	39,50
0.08	ZKUŠEBNA	40,40
0.09	ŠATNA MUŽI	27,80
0.10	WC	7,60

BUDOVA TJ Sokol Bystřice nad Pernštejnem
STÁVAJÍCÍ STAV 1.PP - DISPOZIČNÍ STUDIE VYUŽITÍ
 MĚŘÍTKO: 1:150
 KVĚTEN 2010

Příloha č. 2: Návrh dohody o převodu majetku

DOHODA O PŘEVODU MAJETKU VE VLASTICTVÍ TJ SOKOL BYSTŘICE NAD PERNŠTEJNEM

Článek 1

Strany dohody

Město Bystřice nad Pernštejnem

(dále jen „Město“)

a

TJ Sokol Bystřice nad Pernštejnem

(dále jen „TJ Sokol“)

uzavřeli níže uvedeného dne, měsíce a roku na základě úplného konsensu o všech níže uvedených ustanoveních:

Dohodu o převodu majetku ve vlastnictví TJ Sokol Bystřice nad Pernštejnem

Článek 2

Vlastnictví

TJ Sokol je výlučný vlastník domu č.p. 403 na pozemku p.č. 891 v k.ú. Bystřice nad Pernštejnem, o výměře 1604 m² a pozemku p.č. 892 v k.ú. Bystřice nad Pernštejnem, o výměře 1216 m², oba zapsaného u Katastrálního úřadu Bystřice nad Pernštejnem, na listu vlastnictví č. 2050 pro TJ Sokol Bystřice nad Pernštejnem.

Článek 3

Předmět a účel této dohody

3.1. Předmětem této dohody je bezúplatný převod (darování) nemovitostí vedených v článku 2 z vlastnictví TJ Sokol do vlastnictví Města. Součástí převodu bude i příslušenství a věci movité nutné pro provoz budovy a sportovišť.

3.2. Město využije budovu Sokolovny pro realizaci projektu „Centra volného času“, tedy volnočasové využití dětí mládeže i dospělých prostřednictvím různých zájmových organizací.

Článek 4

Povinnosti Města

4.1. Město se zavazuje, že délka sokolského sálu bude dle studie.

4.2. Město garantuje TJ Sokol možnost využití sokolského sálu v objemu 20 hod. týdně za nájem shodný pro všechny sportující subjekty.

4.3. Město garantuje TJ Sokol bezúplatný nájem stávající kanceláře, posilovny oddílu kulturistiky a bezúplatné využití přilehlých kurtů, případně rekonstruovaného hřiště u ZŠ TGM po dobu 20 let a vybudování sokolského koutku ve vstupní hale. Energie a drobné opravy v těchto prostorách hradí TJ Sokol.

4.4. Město se zavazuje, že po dobu 20 let vyplatí TJ Sokol částku 20 tisíc Kč/ročně ve formě provozního příspěvku na činnost, jako kompenzaci za stížené možnosti sportování v souvislosti s převodem nemovitostí.

4.5. Město garantuje TJ Sokol v době rekonstrukce budovy Sokolovny součinnost s využitím cvičebních prostor v majetku města pro sportování TJ Sokol.

Článek 5

Ustanovení závěrečná

5.1. Převod i závazky vyplývající z této dohody podléhají schválení zastupitelstva města Bystřice nad Pernštejnem. V případě, že zastupitelstvo města tuto dohodu neschválí, považuje se tato dohoda za zaniklou.

5.2. V případě schválení dohody zastupitelstvem města, budou jednotlivé body dohody realizovány samostatnými smlouvami.

5.3. Strany dohody prohlašují, že si tuto dohodu před jejím podpisem přečetly a byla uzavřena podle jejich pravé a svobodné vůle, určitě, srozumitelně a vážně, nikoliv v tísní ani za nápadně nevýhodných podmínek a toto stvrzují svými podpisy.

5.4. Tato dohoda je vyhotovena ve 2 vyhotoveních stejné právní závaznosti, z nich Město obdrží 1 a TJ Sokol 1 vyhotovení.

Příloha č. 3: Výkaz trenéra

V Ý K A Z T R E N Ě R A

Jméno a příjmení:	
Oddíl:	
Měsíc:	
Rok:	

den	čas tréninku	odtrénovaný čas v hod.	poznámka
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
Celkový odtrénovaný čas			* v poznámce uvést zda-li se jedná o trénink, zápas (místo zápasu)

Podpis trenéra:

Zkontroloval:

☐ studiem	☐	☐	☐
☐ zájmovou činností	☐	☐	☐
☐ domácími pracemi	☐	☐	☐
☐ návštěvou nákupních center	☐	☐	☐
☐ jinak	☐	☐	☐

8. Věnujete se nějaké volnočasové aktivitě pravidelně v rámci organizace?

- nevěnuji
 SK (fotbal)
 ASK (florbal)
 TJ Sokol jaký sport
 TJ Orel jaký sport
 aerobik kdo organizuje
 TK (tenis)
 SSK (střelci)
 Dům dětí a mládeže kroužek
 Nadosah
 Junák (skauti)
 LŠU jaký obor
 Jiná organizace

9. Jak hodnotíte ostatní možnosti pro trávení volného času ve městě?

☐ plně vyhovující ☐ spíše vyhovující ☐ spíše nevyhovující ☐ zcela nevyhovující	Jaké hlavní nedostatky v oblasti trávení volného času ve městě shledáváte?

10. Jste spokojen(a) s nabídkou a množstvím zájmových kroužků (např. hra na hudební nástroj, rybářství apod.) a volnočasových akcí (např. letní tábory atd.) ve městě?

☐ ano ☐ spíše ano ☐ spíše ne ☐ ne	Které sportovní akce Vám chybí, resp. u kterých by jste chtěl zvýšit jejich četnost?

11. Jste spokojen(a) s volně přístupnými zařízeními umožňující volnočasové a sportovní vyžití (dětská hřiště, fotbalové „plácky“, možnosti koupání apod.) ve městě?

☐ plně vyhovující ☐ spíše vyhovující ☐ spíše nevyhovující ☐ zcela nevyhovující	Jaké hlavní nedostatky v oblasti těchto zařízení shledáváte?

12. Co se Vám nejvíce na životě v Bystřici nad Pernštejnem:a) *líbí*

.....
.....

b) *nelíbí (resp. co Vám vadí)*

.....

Příloha č. 5: Dotazník pro členy fotbalové přípravy z let 1997 a 1998

Dotazník pro členy fotbalové přípravy
z let 1997 a 1998

1. Vaše bydliště

- Město Bystřice nad Pernštejnem
 Jiná obec, uveďte název

2. Vaše dosažené vzdělání

- základní
 vyučen
 střední
 vyšší odborné
 vysokoškolské

3. Jste spokojen(a) s nabídkou a množstvím kulturních akcí (např. koncerty, divadelní představení apod.) ve městě?

☐ ano ☐ spíše ano ☐ spíše ne ☐ ne	Které kulturní akce Vám ve městě chybí?

4. Jste spokojen(a) se sportovními zařízeními (fotbalové hřiště, tělocvičny apod.) ve městě?

☐ ano ☐ spíše ano ☐ spíše ne ☐ ne	Které sportovní zařízení ve městě postrádáte, popř. jaké hlavní nedostatky v oblasti sportovního vyžití shledáváte?

5. Jste spokojen(a) s nabídkou a množstvím sportovních akcí (např. sportovní turnaje a soutěže; sportovní kroužky) ve městě?

☐ ano ☐ spíše ano ☐ spíše ne ☐ ne	Které sportovní akce Vám chybí, resp. u kterých by jste chtěl zvýšit jejich četnost?

6. S kým trávíte nejvíce volného času?

- s kamarády
 sám
 s rodinou
 ve sportovní organizaci
 v zájmové organizaci
 jinak

7. Jak trávíte volný čas?

	Každý den	Jednou týdně	Jednou měsíčně
☐ poslechem hudby	☐	☐	☐
☐ četbou	☐	☐	☐
☐ pasivním odpočinkem, nicneděláním	☐	☐	☐

☐ hraním na počítači, surfování na internetu, počítačovou komunikací	☐	☐	☐
☐ turistikou, výlety do přírody	☐	☐	☐
☐ péčí o zevnějšek	☐	☐	☐
☐ aktivním sportem	☐	☐	☐
☐ sledováním TV, DVD	☐	☐	☐
☐ studiem	☐	☐	☐
☐ zájmovou činností	☐	☐	☐
☐ domácími pracemi	☐	☐	☐
☐ návštěvou nákupních center	☐	☐	☐
☐ jinak	☐	☐	☐

8. Věnujete se nějaké volnočasové aktivitě pravidelně v rámci organizace?

- nevěnuji
 fotbal název klubu
 florbal název klubu
 TJ Sokol jaký sport
 TJ Orel jaký sport
 tenis název klubu
 SSK (střelci)
 Junák (skauti)
 Jiná organizace

9. Věnujete se nějakému sportu rekreačně?

- nevěnuji
 fotbal
 florbal
 basketbal
 volejbal
 posilování
 tenis
 jízda na kole
 lyžování
 jiný sport

10. Co se Vám nejvíce na životě v Bystřici nad Pernštejnem:c) *líbí*

.....

.....

d) *nelíbí (resp. co Vám vadí)*

.....

.....